

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26 (1741) 1983 BIRŽELIS-JUNE 30 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Sulietuvinti sportą

Sportinė veikla yra lietuviškojo gyvenimo dalis. Be sporto neapsieina didžiosios mūsų šventės, kaip Pasaulio Lietuvių Dienos, Kanados Lietuvių Dienos, Australijos Lietuvių Dienos ir t.t. Be to, sportinė veikla yra ta sritis, kuri patraukia jaunimą. Jeigu į visuomeninę veiklą jaunimą reikia raginti, stumti, tai į sportinę veiklą jis pats ateina — panašiai, kaip į tautinių šokių grupes. Čia jaunuolis randa į save panašius draugus, su jais bendrauja, susigryvena ir tampa sportinės veiklos dalimi. Jei gerų vadovų dėka sportinis sambūris išauga į pajėgų vienetą, gali pagarsėti tarptautinėje plotmėje, išgarsinti lietuvių vardą, atkreipti kitataučių visuomenės dėmesį. Nelietai žiūrovai ir laikraščių skaitytojai, pamatę bei sužinoję apie lietuvių komandos laimėjimus, pradeda teirautis, kas yra tie lietuviai. Nemanykime, kad plačioji kitataučių visuomenė daug žino apie lietuvius ir Lietuvą. Kartais tenka susidurti su visiškai nežinojimu: daugeliui Lietuva yra visai nežinomas kraštas, o lietuviai — negirdėta tauta. Sportinė veikla, išvedanti lietuvius į tarptautinę areną, gali labai naudingai pasitarnauti lietuvių tautai informacine prasme, ypač tais atvejais, kai rengiama išskirti sporto šventė su pirmiausių sportininkų dalyvavimu arba kai išskirti lietuvių komanda lanko įvairius kraštus ir dalyvauja tarptautinėse rungtynėse.

NĖRA ABEJONĖS, kad lietuvių išeivija negali apsieiti be sportinės veiklos, jei nori išlaikyti savo jaunimą lietuvių veiklos rėmuose. Jei nebus lietuvių sporto klubų, jaunimas dalyvaus vietiniuose arba kitataučių klubuose. Tad negali būti kalbos apie lietuvių sporto klubų panaikinimą. Reikia kalbėti ne apie jų panaikinimą, bet apie jų organizavimą, išlaikymą ir tobulinimą. O kalbos apie lietuvių sporto klubų panaikinimą kartais pasigirsta dėlto, kad juose mažai beliko lietuviškumo. Treniruotės, žaidynės, sueigos girdėti vien anglų kalba. Visi sportiniai terminai, aiškinimai, instrukcijos — angliškai. Jaunesni vadovai nebemoka aiškinti lietuviškai, o jeigu kartais jie moka, tai jų aiškinimo nesupranta žaidėjai. Klubų vardas lietuviškas, bet jo veikloje nebematyti nieko lietuviško. Tokia padėtis kelia susirūpinimą lietuvių visuomenėje, nes jaunuoliai-ės lietuvių sporto klubuose nebegauna nieko lietuviško. Vadovai gi teisinasi, kad ne jų pareiga mokyti žaidėjus lietuvių kalbos, kad tai turi padaryti šeimos, mokyklos, kursai, lietuviškosios organizacijos. Sporto vadovų paskirtis esanti mokyti jaunimą sporto, o ne lietuviškumo. Taigi susidarė keista būklė: iš vienos pusės sportinė veikla yra būtina lietuvių gyvenimo dalis, iš kitos — ji yra labiausiai nutolusi nuo lietuviškumo. Reikia tad įsisiūlyti geriausias sprendimo.

JAU MINĖTAS siūlymas atsisakyti sporto klubų ir panaudoti jiems skiriamas lėšas tiesiogiai lituanistiniams dalykams nėra priimtinas, nes tuo būdu netektume svarbios lietuviškojo gyvenimo šakos, taip patrauktos jaunimui. Remti sporto klubus, kurie nieko nebeduoda lietuviškumui, irgi nepriimtinas dalykas. Belieka vienintelis priimtinas sprendimas — sulietuvinti esamus sporto klubus. Skamba keistai: sulietuvinti lietuvių klubus! Taip, bet tikrovė yra tokia, kad po trijų dešimtmečių išeivijoje lietuviškumas visur susilpnėjo, o sporte ypatingai, nes jame vyrauja čiagimis jaunimas. Reikia tad stiprių pastangų atnaujinti lietuviškumo dvasias sportinėje veikloje. Inicijatyva turėtų prasidėti nuo vyriausios vadovybės, kuri suvažiavimuose galėtų pateikti praktinius planus lietuviškumui atnaujinti. Visi klubai turėtų jausti, kad jų veiklos pagrindas yra lietuviškumas. Visose šventėse visuomenė turėtų jausti, kad sportas nėra atsišęs nuo bendros lietuvių veiklos. Pvz. specialios sporto šventės pamaldos lietuvių kalba būtų ženklas, kad sportininkams rūpi ne tik tiktai krepšinis ar tinklinis. Sportininkų eitynės su vėliavomis miesto gatvėmis lietuvių vardu irgi prisidėtų prie lietuviškumo dvasios stiprinimo. Sportininkų bendravimas su P. Amerikos lietuvišiais sportininkais irgi prisidėtų prie stiprinimo linkmės. Yra įvairių galimybių, tik jas reikia tinkamai panaudoti, o svarbiausia — ryžtingai siekti sportinės veiklos sulietuvinimo.

KANADOS (VYKIAI)

Mažėjanti infliacija

Kanados statistikos biuras džiaugiasi prasidėjusiu ekonominiu Kanados atkurtumu. Esą ekonominė apyvarta pirmajame šių metų ketvirtyje padidėjo 1,8% pirmą kartą beveik dvejų metų laikotarpyje. Pilnas atkurtumas ir nedarbo sumažinimas betgi pareikalaus ilgesnio laiko. Džiaugiamasi ir infliacijos nukritimu gegužės mėnesį iki 5,4%, bet klaidingai tas nukritimas yra priskiriamas metiniam mastui. Metinė infliacija matuojama sudėtine 12 mėnesių suma, padalinta iš dvylikos. Ji, deja, yra gerokai didesnė, negu šių metų gegužės 5,4%. Šiometinio gegužės mėnesio duomenų lyginimas su 1972 m. gruodžio 5,1% infliacija ir džiaugimasis, kad ji tērą truputį didesnė, yra klaidinantis.

Reikia lyginti ne mėnesius, o pilnų metų infliacijos duomenis. 1981 m. gegužės mėnesį infliacija buvo pasiekusi 12,3%, 1982 m. — sumažėjo iki 11,9%, o šiemetiniame iki 5,4%. Tai nereiškia metinės infliacijos nukritimo tokiais nuosimčiais, nes jie liečia tik gegužės mėnesius.

Separatistinė Kvebeko partija pralaimėjo visus tris papildomus rinkimus į provincinį parlamentą. Tų apylinkių atstovais anksčiau buvo premjero R. Levesque ministerių kabineto nariai. Dabar tas apylinkės nusinešė liberalų kandidatai. Po šių papildomų rinkimų provinciniame parlamente Kvebeko partija turi 74 atstovus, liberalai — 45. Nuo premjero R. Levesque atėjusi (Nukelta į 8-tą psl.)

Sveikiname II Pasaulio Lietuvių Dienų dalyvius Čikagoje!

Tautybų savaitė — Karavanas Toronte oficialiai buvo pradėta 1983 m. birželio 17 d. prie Ontario parlamento rūmų, dalyvaujant valdžios pareigūnams ir tautinių paviljonų atstovams. Iš kairės — austrų paviljono karalaitė, lietuvių "Vilniaus" vicekaralaitė ALDONA SENDŽIKAITĖ, "Vilniaus" burmistras JURGIS VALAITIS, rusų paviljono karalaitė. Karavane šiais metais dalyvavo 46 paviljonai

Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Žvelgiant į Lietuvą iš Vokietijos

Susidomėjimas popiežiaus kelione, radijo programos baltiečiams

Ryšium su Šv. Tėvo kelione Lenkijon V. Vokietijos spaudoje padidėjo susidomėjimas Lietuva — daugiau rašoma apie religinę padėtį joje.

Dienraštis "Die Welt"

Dienraštis "Die Welt" birželio 10 d. paskelbė žinią, kad popiežiaus lankymosi dienomis, kaip ir 1979 m., Lenkijos radijo ir televizijos siūstuvai veiks perpus silpniau rytinėje krašto dalyje. Toks esąs Maskvos pageidavimas dėl Lietuvos katalikų ir Ukrainos unitų. Katalikų sluoksniui Lenkijoje spėja, kad popiežiaus lankymosi dienomis ypač smarkiai veiks sovietiniai trukdytuvai.

V. Vokietijos laikraštis teigia, kad lenkas popiežiaus esąs labai mėgstamas Lietuvos gyventojų. Jis kalbąs ukrainiečiai ir net lietuviškai. Be to, Lietuvoje ir buvusioje Galicijoje gyvena dar daug lenkų. Antra vertus, daug ukrainiečių gyvena Lenkijoje. Unitai kunigai Lenkijoje gali laisvai išpažinti savo tikėjimą. Visai kitokia padėtis Ukrainoje.

"Die Welt" pažymi, kad Lietuvoje jau nuo seno katalikai nerimsta, o dabar jau ir Ukrainoje susidarė plačiai išsišakojusi ukrainiečių unitų — pasauliečių ir kunigų veikimo grupė, kuri reikalauja panaikinti 1946 m. prievarta įvykdytą unitų prijungimą prie Ortodoksų Bendrijos ir vėl įteisinti Romos autoritetą pripažįstancią Ukrainos Rytų apeigų Bendriją.

"Vokiečių banga"

V. Vokietijos radijas "Vokiečių banga" (Deutsche Welle) mieliai klausomas Rytų Europoje, ne paskutinėje vietoje ir Baltijos šalyse. Kas savaitę maždaug 400.000 baltiečių pasiklauso "Vokiečių bangos" laidų rusiškai, nes jos objektinės, įdomios, rimtos. Viskad to rusų kalba baltiečiams "okupanto kalba" — taikliai pastebėjo "Die Welt" redaktorius Ingas Urbanas. Jis pažymėjo, kad jau 1968 m. buvo galvota pradėti "Vokiečių bangos" laidas estų ir latvių kalbomis, tačiau pasirengimai buvo nu-

traukti, kai Bonnos vyriausybė pasuko vienašališkos "įtampų mažinimo" politikos keliu.

"Die Welt" redaktoriaus iškėlė klausimą, ar dabartinė krikščionių demokrato Kohlio vadovaujama koalinė vyriausybė mėgins pataisyti padėtį ir sudarys galimybę baltiečiams išgirsti informaciją iš laisvojo pasaulio jų gimtąja kalba.

Dėmesio verti vokiečio publicisto tuo reikalu pareikšti argumentai. Jis pabrėžė Europos parlamento rezoliucijos reikšmę Baltijos valstybių klausimu ir Vokietijos atsakomybę už Baltijos valstybių pavergimą, kurios ji negali atsisakyti. "Vokiečių bangos" laidos baltiečių kalbomis būtų minimalus pagarbos parodymas tautoms, iki šiol kenčiančioms nuo nelemto Hitlerio ir Stalino samokslas. Tai naujos mintys, kurios galėtų pasireikšti ir veiksmams.

Čia pateikiame minėto straipsnio vertimą.

"Vokiečių bangos" (Deutsche Welle) radijo laidos Rytų Europoje labai vertinamos. Objektinės, įdomios ir rimtos — taip nuolat atsiliepia pokalbiuose klausytojai Sov. Sąjungoje, Rumunijoje ir Bulgarijoje. Vien Sov. Sąjungoje kas savaitę apie 10 milijonų žmonių klausia "Vokiečių bangos" laidų. Tai daugiausia tokie asmenys, kurie formuoja nuomonę ir veikia savo aplinką.

Tik vieną "grožio klaidą" turi šios laidos: kodėl tautos vertinamos klausytis žinių svetimą kalbą? Net didžioji ukrainiečių tauta neužkalbinama gimtąja kalba. Dar blogiau su baltiečių tautomis, į kurias kreipiamasi jas okupavusios galybės kalba.

Šiomet Europos parlamento nutarime apie Baltijos tautų būklę nedviprasmiškai nustatyta, kad Estija, Latvija ir Lietuva yra Sov. Sąjungos okupuoti kraštai. Rezoliucija priėmė žymi Europos parlamento narių dauguma iš visų frakcijų, išskyrus, aišku, komunistus. (Nukelta į 9-tą psl.)

Sibirinių trėmimų minėjime — ekuimeninės pamaldos Toronte latvies gieda Lietuvos himną. Jas stebi Indrė Čuplinskaitė

Nuotr. St. Dabkaus

Pasaulio įvykiai

POPIEŽIAUS JONO-PAULIAUS II VIEŠNAGĖ LENKIOJE paliko daug neatsakytų spėjiojimų. Neaiškūs yra jo antrojo susitikimo su gen. W. Jaruzelskiu rezultatai Krokuvoje, Wawelio pilyje. Pradžioje buvo manyta, kad to susitikimo siekė pats gen. W. Jaruzelskis, o dabar teigiama, kad jį pakvietė Jonas-Paulius II. Vis plačiau imama kalbėti apie galimą karo stovio atšaukimą, susietą su tautine Lenkijos švente liepos 22 d. Esą gen. W. Jaruzelskis nori, kad laisvasis Vakarų pasaulis užbaigtų ekonomines sankcijas Lenkijai, sudarytų palankesnes sąlygas \$26 milijonų skoloms sugrąžinti. Su L. Walensa, jo žmona Danuta ir keturiomis vaikais popiežiaus Jonas-Paulius II susitiko Zakopanėje, ten nuskraidintas malūnsparniu. Apie turėtą pokalbį neduoda jokių žinių. Tad ir vėl pasigirdo gandai, kad bus pakauta "Solidarumo" unija ir kad L. Walensa pasitrauks iš vado pareigų. Vėliau jis betgi pasisakė už naują "Solidarumo" unijos derybas su valdžios atstovais, prisitardamas net ir apie demonstracijas rugpjūčio mėnesį, jeigu derybos neduos lauktų rezultatų. Pasitraukti L. Walensa sutiktų tik tokiu atveju, jeigu jį pakeistų kitas vadas. Demonstrantų milicija išsklaidė tik Wrocław centre. Karinio režimo susirūpinimą atskleidė vicepremjero M. Rakowskio pareiškimas apie švietėjus, kurie jaunimui perša didvyrišką Lenkijos praeitį, nutylėdami jos klaidas. Ši kritika buvo skirta Jonui-Pauliui II, nors jo vardas ir nebuvo oficialiai paminėtas. Tarptautinė Darbo Organizacija Ženevoje sudarė specialią komisiją ištirti darbininkų teisų pažeidimus Lenkijoje. Organizacijos reikalavimas įsileisti jos atstovus Lenkijon buvo atmestas. Lenkija grasina pasitraukti iš tarptautinės unitų organizacijos, kuriai priklauso 150 valstybių.

Konferencija Prahoje

Propagandinė taikos konferencija, smerkianti atominį karą, susilaukė 2.500 atstovų iš 140 valstybių. Ji buvo pradėta komunistinio Čekoslovakijos režimo suorganizuotomis demonstracijomis, bet iš kontrolės įsiveržė keli šimtai Čekoslovakijos jaunuolių, pradžioje turėjusių propagandinius plakatus, kuriuos staiga pakeitė spontaniškai šūktai: "Mes norim taikos ir laisvės!", "Šalin kariuomenę!", "Laisvės visoms tautoms!" Įsisiūbavusius demonstrantus išsklaidė milicija. Vietiniai disidentai konferencijon nebuvo įsileisti, bet jie bandė sustikiti su vakariečiais dalyviais Prahos parke. Milicija išardė susitikimą, konfiskavo televizijos atstovų filmus. Konferencijos dalyvius pasiekė politinių kalinių laiškas su reikšmingu perspėjimu: "Vyriausybės, paneigiančios taiką savo piliečiams, negali nuosirdžiai siekti taikos tarptautiniu mastu". Konferencijoje buvo puola-mos JAV, garbinama Maskva.

PLO krizė

Politinė krizė prasidėjo palestiniečių PLO karių eilese Sirijoje, Libano Bekasos slėnyje ir Tripolyje. Y. Arafato šalininkus ten pradėjo puldinėti plk. S. Musos grupė, Y. Arafatą laikanti palestiniečių išdaviku, atsisakiusiu kovos prieš Izraelį. Pastarasis, atskridęs Damaskon, apkaltino Siriją sukilėlių rėmimu. Prez. H. Assad vyriausybė nedelsdama ištrėmė Y. Arafatą be teisės vėl grįžti Sirijon. Jis buvo išsiųstas keleiviniu lėktuvu, nors Damasko orauostyje turėjo Saudi Arabijos dovanotą savo lėktuvą, neparuoštą staigiam išvykimui. Ištrėmti norima ir PLO dalinių vyr. vad. K. Wazirį, izoliuotą Bekasos slėnyje. Y. Arafato šalininkai PLO būstinėje Damasko slepia ir naikina dokumentus. Esą dalį jų išsivežė pats Y. Arafatas.

Sacharovo laiškas

JAV žurnalas "Foreign Affairs" paskelbė atvirą dr. A. Sacharovo laišką Stanfordo universiteto prof. S. Drelliui. Dr. A. Sacharovas, laikomas vandenilinės sovietų bombos tėvu, branduolinią karą laiko kolektyvine savižudyte, bet jis neatmeta tolimesnio ginklavinimosi. Esą geriau išleisti bilijonus dolerių modernioms JAV "MX" raketoms, jeigu jų pavojus paskatins Kremliaus vadus pradėti rimtas nusiginklavinimo derybas. Kūl abi pusės turi branduolinius ginklus, reikia išlaikyti jų balansą.

Gydytojų streikas

Izraelio premjeras M. Beginas susilaukė nemalonaus gydytojų bado streiko viešosiose ligoninėse. Apie 4.500 gydyto-

Šiame numeryje:

Sulietuvinti sportą

Lietuvių sporto klubai — juos reikia remti, o ne naikinti

Žvelgiant į Lietuvą iš Vokietijos

Popiežiaus kelionė Lenkijon, radijo "Die Welle" programos

Bijo sovietai ir moksleiviai

Mokyklos direktoriai ir saugumiečiai tardo moksleivius

Ir viršūnėse vyrauja partija

Dr. K. Ėringis baigia pasakojimą apie savo pergyvenimus

Romai, būk lie-tu-vis . . .

Išsivijo žodžiai giminei, atvykusiems iš okup. Lietuvos

Kalėjimai, lageriai, psichiatrinės ligoninės

Šifro knyga, rašanti ir apie sovietų kalėjimus Lietuvoje

Meksika — prarasto rojų kraštas

Dr. V. Dambra apie savo patirtį Pietų Amerikoje

Baltiečių Laisvės Diena

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento R. Reagano atsisaukimas

Ateina lietuviškai nemokantys vaikai

Naujas švietimo problema atneša naujos kartos vaikai

Proletarinis romanas

Rašytojo Kazio Barėno romanas "Beragio ožio metai"

TEVIŠKES ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$17, pusmetinė — \$9. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$17.00 per year, \$9.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Bijo sovietai ir moksleivių

Saugumiečiai pakartotinai tardė Garliavos vidurinės mokyklos moksleivius

Saugumiečių siautėjimas Baltijos respublikose, ypač nuo 1983 m. pradžios, jau atkreipė Vakarų dėmesį. Netgi neutralioji Švedija nebeironi ilgiau likti abejinga. Neseniai Švedijos užsienio reikalų ministras labai aiškiai parinko nuostaidę, kad padėties raida Baltijos šalyse verčia Švedijos vyriausybę susirūpinti.

Jeigu net toli esantiems kyla rūpestis, ką bekalbėti apie žmonių nuotaikas kraštuose, kur žmonės visai iš arti pergyvena siautėjimą, savo akimis mato doriausius ir šviesiausių tautiečių persekiojimus. Apie tai liudijo masiniai Lietuvos tikinčiųjų protesto raštai, ypač dėl trečią kartą nuteisto kunigo Alfonso Svarinsko.

"Pasikalbėjimas"

Oficialioji sovietų spauda dar vis porina, kad čia nieko ypatingo: valdžia trumdoma tariamus kelis išsišokėlius ir tiek. Nebegalėdama nutylėti valdžios smurtą, toji spauda mėgėna iškreipti įvykius, pavaizduoti siautėjimo aukas kiek galint tamsesnėmis spalvomis. Toks yra ir "Komjaunimo Tiesoje" gegužės 27 d. paskelbtas Vytauto Valionio straipsnis.

Įdėtas šis straipsnis skyrėlyje, kuris gražiai lotyniškai skamba: "Sedentes agamus" — sėskim ir pakalbėkim. Deja, net ir prisėdus nebūtų apie ką kalbėti. Kad ir dėl pačios antrašės. "Kartono sparnai — ne skyrėlyje". Kas dėl to ginčysis? Kaip lygiai nėra ko ginčytis ir dėl to, kad kartoniniai angeliuko sparnai galėtų būti įkaltis baudžiamosioje byloje ir pateisinti nūdienių satrapų nuosprendį — ketverius metus kalėjimo su trejais nutėmimo!

Žasis ir žurnalistas

Prašyti žąsį avių ar sovietinį žurnalistą tiesos yra tas pat. Kviesdamas skaitytoją prisėsti ir pasikalbėti apie teisminį susidorojimą su Jadvyga Bieliauskiene, autorius pradedą dvejų metų senumo istorijomis, teisindamas Garliavos pirmosios vidurinės mokyklos direktorių Vladą Nausėdą ir niekindamas moksleivius — Vytautą Gluoksnį, jo seserį Birutę, Mindaugą Baboną ir jų tėvus, Artūrą Slepkovą ir Dailę Naikelytę. Autorius, tiesa, geras dialektikos meistras. Jis teigiamai vaizduoja direktorių, bet ir parodo, kad jis savo mokinių ir jų tėvų skundėjas. Moksleiviai vaizduojami iš esmės neigiamai, bet autorius kiekvienam pažeria ir labai teigiamų savybių. Visdėlo ir apie tai nėra ko kalbėti, nes faktai gerai dokumentuoti.

Direktorius — tardytojas

Direktorius Nausėda tardė dešimtoką Vytautą Gluoksnį

1981 m. vasario 21-26 d.d., klaušindamas, kodėl jis groja vargonais ir gieda tikybiniame chore. Tada Gluoksnis parašė pareiškimą, kad norėdamas laisvai išpažinti tikėjimą, išstojo iš komjaunimo. Tas pats Nausėda 1981 m. balandžio 21-22 d.d. tardė devintokus — Dailę Naikelytę, Mindaugą Baboną už dalyvavimą religinėse apeigose ir visai nepedagogiškai grasino juos perduoti Saugumui, jei nepasitaisys.

Grasinas buvo ištesėtas, nes jau gegužės 29 d. ir pirmąją Garliavos vidurinę mokyklą atvykęs saugumietis vietoje tardė devintokus — Mindaugą Baboną ir Antaną Sutkaitį. Po to išsivežė juos į Kauno Saugumą. Vėliau direktoriaus Nausėdos kabinetas pavirto savotiška čekistų įstaiga. Vytautas Gluoksnis jau buvo vienuoliktokas, kai pernai sausio 19 d. tame kabinete buvo čekisto tardomas, kaip bandęs eiti į Šiluvą.

Drąsuoliai moksleiviai

O dabar, kai priėjom prie 1982 m. spalio įvykių pirmoje Garliavos vidurinėje mokykloje, galime priminti daugiausių moksleivių pavardžių, kurias Valionis nutylėjo.

Tai pernai spalio 5 d. čekistai direktoriaus Nausėdos kabinete pirmiausia savo "auklėjimą" pradėjo nuo mažiausių: išsikvietė septintokus — Redą Brusoką, Antaną Račylą, Albertą Gvozďą. Grasindami juos vertė rašyti, ką žino apie Jadvygą Bieliauskiene. Jiems labai neptiko, kad Antanas Račyla patarnauja Mišioms ir netgi sugeba piešti Vyty. Čekistas piešinį atėmė ir pridėjo rezoliuciją: "Piešti išmokė Jadvyga Bieliauskiene", nors Račyla aiškiai sakė pats išmokęs piešti iš dešimties lietušonės.

Spalio 6 d. buvo tardomi vienuoliktokai — Zita Dėdinaitė, Mindaugas Babonas, Daiva Naikelytė, dešimtokas Valdas Tamošiūnas. Kaikuriuos čekistai išsivežė į Kauno Saugumą.

Spalio 12 d. pirmoji Garliavos vidurinė susilaukė čekistų iš Vilniaus. Jie tardė moksleivius — Rūtą Kuraite, Viktoriją Iščenkaitę, Vilę Aleknaite, Nijolę Gecauskaitę, Petrusėvičūtę, Antaną Račylą, Albertą Gvozďą, Aureliją Vimevytę, Valdą Tamošiūną, Dailę Naikelytę, Mindaugą Baboną, Antaną Sutkaitį, Artūrą Slepkovą ir buvusį abiturientę Birutę Gluoksnytę.

Be abejonės, ir šis Garliavos moksleivių, pakliuvusių į Saugumo nagus, sąrašas dar nepilnas. Bet jis kur kas pilnesnis už Vytauto Valionio sąrašą "Komjaunimo Tiesoje". O ir dėl to nėra ko ginčytis. Tad apie ką gi "sedentes agamus"? Dixi

Teroras Lietuvos mokslų rūmuose (10)

Ir viršūnėse vyrauja partija

DR. KAZYS ĖRINGIS

Šiuose straipsniuose po bendru "Teroras Lietuvos mokslo rūmuose" vardu peržvelgiau asmeninę patirtimi ir pergyvenimais paremtą okupanto mąstysenos, elgsenos ir pavergtųjų naikinimo sistemą. Ji skausmingai paliečia kiekvieną save gerbiantį lietuvių, maudžia, gelia kiekvienam vis kitaip ir kartu panašiai pagal bendrą vergijos patologiją. Tuos reiškinius, nukreipus prieš žmogų ir tautinę visuomenę, tenka vertinti kaip fizinį ir psichologinį terorą.

SMŪGIAI PRIEŠ ASMENIS

Masinis fizinis teroras ir pavergtųjų tautų teriojimas, persirites apogėjų, sovietų imperijos naujaujų laikų istorijoje pasislunko į Afganistaną ir kitus sovietų griaujamus pasaulio rajonus. Prieš keturis dešimtmečius užgrobtą Lietuvioje okupantas dabar negali masiškai naikinti lietuvių, tariamai "savųjų", ir kartu išlikti puošnūs "povo" išvaizdos, gerbiamas pasaulio viešosios nuomonės akivaizdoje. Štai kodėl dabar atėjūnas įkalina, terorizuoja, grasina nužudyti ir žudo dvasiškai nepalūžusius visų specialybių paskirus mokslininkus, įskaitant dvasiškius. Štai kodėl buvo nužudyti prof. Jonas Kazlauskas ir kun. Bronius Laurinavičius, įkalintas docentas Vytautas Skudis ir kun. Alfonsas Svarinskas. Štai kodėl pusę gyvenimo iškalėjo išsimokslinęs katgryninkas Petras Paulaitis ir daugelis kitų. Štai kodėl patalpinti psichiatriinėse luosintuvėse med. dr. Algirdas Statkevičius ir kiti.

Šiuose straipsniuose apie terorą mokslo institucijose pateikiau naujų duomenų apie labai išplėstą psichologinį atėjūno terorą. Tai papildomai parodys, kad teroras yra tikras iniciatorius ir išsišokėlis, tačiau daugumą tuose susirinkimuose sudarė nelaimingieji žemaitių mokytojai ir vaikų tėvai. Jų padėtis yra be išeities. Žmonės, staigiai patekę į tokios rūšies pinksles, nėra pasiruošę politiniam atsitirbėjimui ir savinaikiai: jie ir "pritarija" kaip tikri vergai, nuleidę galvas.

Langviau juos kaltinti ir gailėtis. O reikia čia, išeivijoje, juos gelbėti, visa jėga šaukiant atskirų kraštų vyriausybių ir tarptautinių organizacijų užtarimo, viso pasaulio ir Dangaus užtarimo. Tie "smerkimai" yra viena iš laukinių išimčių pavergimo formų, ypač padidėjusių dabar.

Vienok okupantas yra jautrus, kai nukreipti prieš jo barbariškumą veiksmai pažeidžia dabiškai "sušauštas plunksnas" viešajai nuomonei mulkinti.

Būdinga, kad Lietuvoje gyvenančius Sovietų Sąjungos komunistų partijos narius okupantas apgaulingai vadina Lietuvos komunistų partijos nariais, o jos įstaigas — tos partijos komitetais, centro komitetu. Tai įžūli apgaulė. Tokios partijos nėra. Pagal nuostatus yra tik Sovietų Sąjungos kompartija. Jeigu tie vadinamieji "Lietuvos komunistai" bent dalele nėra pasidavę okupuojančiai Lietuvą valstybei, tai jie negali būti abejingi išsakinėjusiam blogiui. Jie labai pasitarnautų pavergtai tautai, jeigu užkirstų kelią sovietų nusikaltėliams mūsų žmones terorizuoti, provokuoti, žudyti, versti "pritari" politiniams ir religiniams smerkimams, žeminti žmogų ir jo politinę savigarbą.

DIKTUOTI MOKSLININKAMS
Pogrindžio "Aušra" naujausiame 34 nr. pranešė, kad iki 1982 m. pabaigos iš Lietuvos mokslo akademijos institutų turėjo būti atleista 180 darbuotojų. Straipsnio autorius S. Beržinis tai teisingai vertina dvasiniu genocidu. Straipsnyje pranešama, kad akade-

Savispjaudis — tai apkaltinto asmens ranka parašytas raštas, visai kaltingantis ir koneveikiantis save, prisipažįstantis, kad esi labai ir labai "nusidėjęs" partijai ir vyriausybei!

Baltijos valstybių belaisviai Švedijoje. Ši nuotrauka buvo atspausdinta 1945 m. amerikiečių laikraštyje (jo pavadinimas gautoje iškarpoje nenurodytas) su įrašu: "Baltiečiai pabėgėliai, internuoti stovykloje, pradėjo bado streiką, kai buvo įsakyta grąžinti juos į gimtuosius kraštus, dabar esančius Rusijos zonoje". Dešiniajame krašte — Andrius Abarius

Vienok vietoje savispjaudžio parašiau pamatuotą paaiškinimą, kurio nepatentinti "zavadios" niekam nesiuntė. Tai atsitiko dar šešėlyje buvusios Andropovo eros pradžioje, būtent 1972 m. rudenį.

PRIVERSTINIAI "PRITARIMAI"

Visa tai pabaigai primenu todėl, kad dabar iš pavergtos Lietuvos ateina nerimastingos žinios ne vien apie savispjaudžius. Dabar žmonės yra priversti "pritari" kitaip spjaudžiams, apkaltinant seniai suimtus kun. Alfonsą Svarinską. Štai "KLB Kronikos" 56-me numeryje rašoma, kad Raseinių II vidurinės mokyklos mokytojai, "apkaltinę" kun. A. Svarinską, paskelbė rajono laikraštyje kitaspjaudį. Tą patį "padarė" Ariogalos vidurinės mokyklos mokytojai ir tėvai. "Kronika" tuos smerkėjus pelnytai išvadino okupanto batlaiziais.

Man gerai pažįstami tie mano paties ir kitų "teismai ir pasmerkimai" bei visos tos rašliavos kilmė. Gal tuose kun. A. Svarinsko "pasmerkimuose" ir dalyvavo vienas kitas tikras iniciatorius ir išsišokėlis, tačiau daugumą tuose susirinkimuose sudarė nelaimingieji žemaitių mokytojai ir vaikų tėvai. Jų padėtis yra be išeities. Žmonės, staigiai patekę į tokios rūšies pinksles, nėra pasiruošę politiniam atsitirbėjimui ir savinaikiai: jie ir "pritarija" kaip tikri vergai, nuleidę galvas.

(Serijos pabaiga)

mijos vadovybė nors ir bando su šia okupanto ataka susidoroti, atleisdama iš darbo dalį techninio bei pagalbinių personalo ir tuos, kurie mažiau reikalingi, bet ką tai reiškia tikrovėje?

Gyvenimo kasdienybėje tai reiškia okupanto pastangas paneigti institutų mokslinių tarybų balsavimo pagrindu patvirtintus konkursų rezultatus, galiojančius dvejus, trejus ir penkerius metus, priklausomai nuo pareigų. Tai reiškia sutriptyti rinkimų teisės užuomazgas, kurių demokratiškumą ir taip užurpuoja KGB žinyba per kompartiją. Tai reiškia savivalę ir nuolatinių okupacinio režimo kerštą pasišventusiems mokslui žmonėms, ypač tiems, kurie dvasioje nesutinka būti stumdomais vergais. Tai reiškia pastangas įvesti į akademijos sistemą "mokslinkinukus" — KGB statytinius. Tai pagaliau reiškia susidorojimą su jaunimu. Būdinga, kad toks mokslo akademijos spaudimas reiškia destabilizuoti kadrus. Po tokių puolimų, kai gaunami nauji etatai "perspektyvinėms" mokslo kryptims plėsti, KGB agentų skaičius mokslų akademijoje dygsta kaip grybai po lietaus. Jau minėjau, kad vien centriniam akademijos aparate jų 1981 m. pavasarį buvo 23. Vargiai mokslų akademijos vadovybė šio didelio etatų mažinimo progą pajėgė ir norės paliesti šį mokslo darbo grovėjų širšyną.

Lietuvos konsulo žodis

Gen. Lietuvos konsulo dr. J. Žmuidzino atsisveikinimas su velioniu J. R. Simanavičiumi 1983. V. 22 Toronto Prisikėlimo šventovėje

Su Jono-Roberto Simanavičiaus mirtimi atsivėrė mūsų lietuviškame pasaulyje nauja juoda tuštuma.

Tikrai, netekome labai didelės visuomeninės 35-rių metų veiklos tautiečio.

Netekom "Tėvynės prisiminimų" radijo programos steigėjo, redaktoriaus, pranešėjo, kuris 28-rių metų būvyje vykdė šį taip reikalingą lietuvišką darbą.

Iš tikrųjų, be laiko iškeliavantis buvo visa savo siela įaugęs į mūsų gyvenimą: visur jis pageidautas, visiems jis padėjo.

Dvidešimt metų man teko su Velioniu bendradarbiauti, ypač Lietuvos laisvės bylos atvejais, ir, ačiū jo sveikai politinei nuojautai, tas bendradarbiavimas buvo visuomet sklandus.

Toks, trumpai tariant, jisai buvo, o jo darbai liudija jo meilę Lietuvai ir tai, kad jis atliko savo prievolę lietuvių tautai gerai.

Amžina šviesa tešviečia jam...

A+ PETRAS SEMEŽYS,

72' metų amžiaus, mirė 1983 metų birželio 20 dieną Generalinėje Sudburio ligoninėje. Paliko liūdinčią žmoną Sofiją (Augaitytę) Semežienę (514 Elm St. W., Sudbury, Ont.), brolius — Jurgį, Joną, Rapolą, seseris — Juliją ir Veroniką.

Velionis buvo pašarvotas Loughheed laidotuvių namuose, 252 Regent St. S. prie Hazel St. Laidotuvių pamaldas atliko kun. Jonas Staškus iš Mississaugos, Ont., asistuojamas dįakono Kazimiero Kaknevičiaus, Kristaus Karaliaus šventovėje, 1983 m. birželio 23 dieną, 10 v.r.

Velionis palaidotas Sudburio Parklawn kapinėse. Buvo gimęs Panevėžyje. Dirbo Copper Cliff Smelter įmonėje. Pensijon buvo pasitraukęs 1970 metais.

PADEKA

Balandžio 24 dieną atėjo liūdna valanda, kai atsiskyrė nuo mūsų vyras, tėvas, uošvis, brolis ir senelis

a.a. JONAS TUMOSA.

Jono ilgokos ligos laiku visi sulaukėme daug moralinės paramos. Nuosirdžiai dėkojame visiems, Joną ligoninėje lankiusiems. Nors buvo ligos varginamas, jis buvo žvalus, draugų lankomas bei raminas.

Visiems, taip gausiai laidotuvių namuose atsilankiusiems, dėkojame už gėles ir aukas šv. Mišioms bei spaudai. Dėkojame kun. A. Simanavičiui, OFM, kun. L. Januškaui, OFM, ir kun. A. Saulaičiui, SJ, iš taip toli atvykusiam, už gedulines šv. Mišias.

Nors žodžių trūksta, visa šeima nuosirdžiai dėkojame ilgamečiams mūsų šeimos ramsčiams — Genei ir Liudui Vyšniauskams, Jonui ir Ingridai Kabliams, Jurgiui Juodikiui ir visai Saulaičių šeimai.

Gyvenkim ir mylėkim vienas kitą!

Žmona Sofija, sūnus Algis, dukra Janė su šeima, brolis Zenonas

A+A

FELICIJONUI PREKERIUI,

mūsų brangiausiajam vyrui, tėveliui ir tėtukui iškeliauvus amžinybėn, nuosirdžiai dėkojame kun. Viktorui Pavalkiui už velionies lankymą namuose ir jo paruošimą paskutinei kelionei, už maldas bei Rožinį koplyčioje, už guodžiančių minčių pamokslą ir už gausias šv. Mišias.

Giliai dėkojame San Francisco Lietuvių Bendruomenės nariams, atvykusiems atsisveikinti laidotuvių koplyčion, Romui Tervydziiui, Bendruomenės vardu pasakiusiam kalbą, iškeliančią velionies gyvenimo bruožus.

Nuosirdžiausiai dėkojame St. Petersburgo draugams, kurie velionies vardu aukojo Lietuvos Fondui. Nuosirdus ačiū visiems už paguodos laiškus, korteles, užuojautas spaudoje, už aukas Vėžio Draugijai ir Tautos Fondui. Giliai dėkojame už gausias maldas ir šv. Mišias.

Dėkojame ypač geraširdžiams draugams, kurie mus guodė ir, kiek galėdami, mums lengvino rūpestį, būtent: Linai ir Adomui Mickevičiams, Adai ir Ignui Tamošiūnams, Danutei Janutienai, Aldonai Sehgal, Julijai Frazer, Onai ir Alfonsui Vindašiams, Genovaitė Zaborskienė, Petriui Indreikai.

Pagal velionies pageidavimą, jo palaikai buvo sudėginti ir viltingai laukia grįžimo į Tėvynę.

Šią padėką leiskite baigti velionies numylėtos dainos paskutinio posmelio žodžiais, kuriuos jis dažnai dainuodavo, atsisveikindamas su draugais:

Ir už šią draugų krūvelę,
Gana plačią,
Ir už gerą jų širdelę,
Ačiū, ačiū...
(Adomo Jakšto "Ačiū, Ačiū")

Su meile visiems —

žmona, dukterys, žentai ir vaikaičiai

A+A

MIELAI SESUTEI ADELEI

Floridoje mirus,

jos brolių JUOŽĄ BIRGELį ir visus gimines nuosirdžiai užjaučiame —

Birutė ir Jonas Lapinskai

MARIJĄ VAITKIENĘ ir šeimą, jos MYLIMAI SESUTEI

a.a. SOFIJAI

Lietuvoje mirus,

nuosirdžiai užjaučiame —

B. M. Abromačiai

Ald. J. Jankaičiai

A. A. Juciai

A+A

JUOZUI MATULEVIČIUI

iškeliauvus amžinybėn,

brolių inžinierių VYTAUTĄ MATULEVIČIŲ ir jo šeimą nuosirdžiai užjaučiame —

B. M. Abromačiai

Ald. J. Jankaičiai

A. A. Juciai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenų ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai

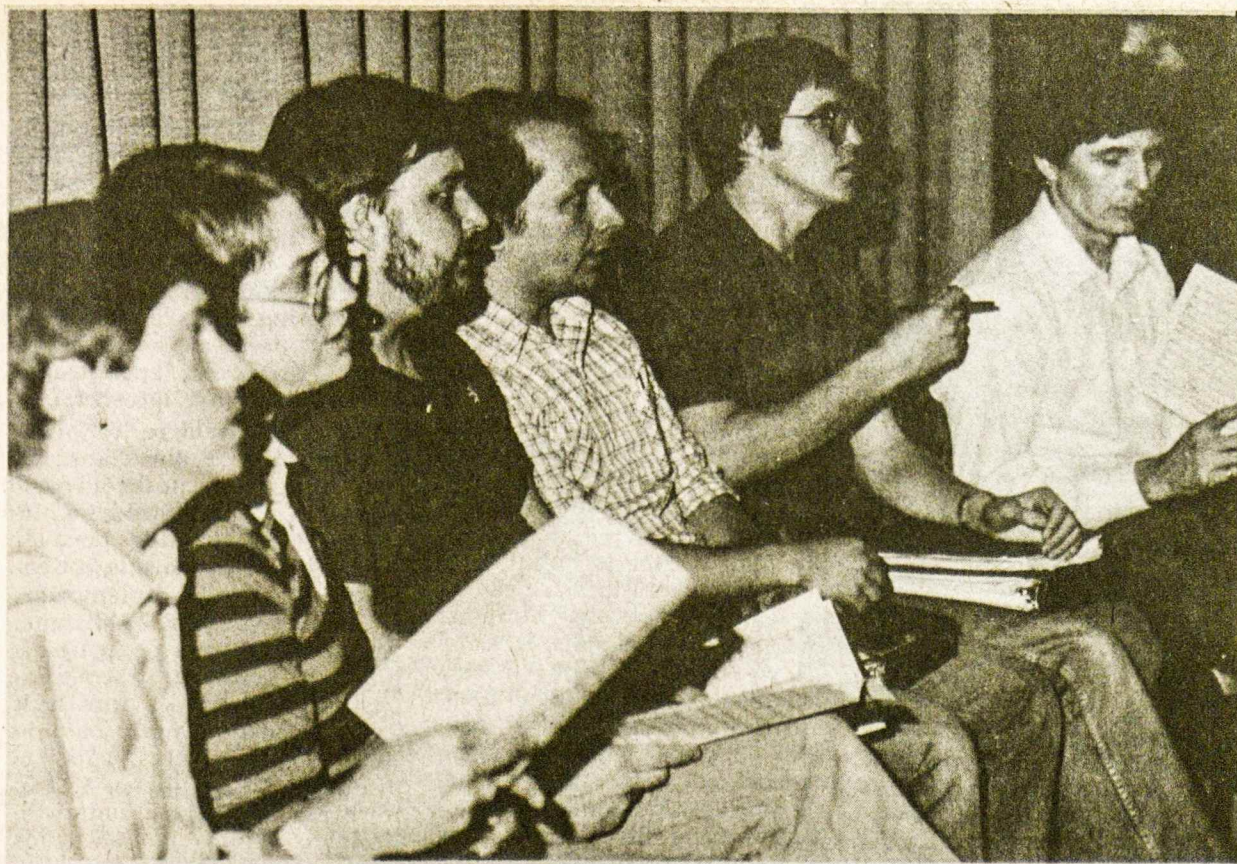
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave.
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Toronto "Volunges" choro vyrų dalis repeticijos metu. "Volungė", vadovaujama muzikės D. Viskontienės, dažnai pasirodo koncertuose įvairiomis progomis. Nuotr. R. Pranašio

Kalėjimai, lageriai, psichiatrinės ligoninės

Šifrinio knyga, kurioje minimi ir Lietuvos kalėjimai

D. SKUKAUSKAITE

Šio rašinio autorė turėjo progos dalyvauti disidentų Avrahamo Šifrinio paskaitoje Baltimorėje. Ten jis pasakojo sovietinius savo gyvenimus, kurie yra aprašyti jo knygoje "First Guide to Soviet Prisons and Concentration Camps".

Red.

Iki 1980 m. Vakarams buvo žinoma beveik 200 koncentracijos stovyklų, 273 kalėjimai, 85 psichiatrinės "ligoninės" Sovietijoje. Šifrinio knyga pasižymi smulkiu aprašymu mažiau žinomų sovietinių institucijų, nežmoniškų kalinimo patalpų. Autorius naudojosi liudininkų parodymais, žemėlapiams ir nuotraukoms, kurios pasiekė Vakarus pagrindžio keliais.

Po trejų metų nuodugnaus tyrimo autorius paruošė pirmąjį žinių šaltinį toje srityje. Jis pažymi vietas, gyvenimo sąlygas ir daug kitų smulkių detalių apie sovietų baudžiamąsias kolonijas.

Pats autorius buvo nubasutas 25-rių metų bausme 1953 m. Atliko tik 10 metų bausmės kalėjime ir 4 metus tremties už "antisovietinę veiklą". Nors jis pritarė sovietų žydų emigracijai Izraelin ir aktyviai platino Leono Uris knyga "Exodus" Sovietų Sąjungoje, bet 1970 m. gavo leidimą emigruoti Izraelin. Dabar gyvena Izraelyje ir yra direktorius tyrimų centro kalėjimų, psichiatrinų ligoninių ir priverstinio darbo koncentracijos stovyklų Sov. Sąjungoje. Jis patirtį Sov. Sąjungos kalėjimuose papasakojo JAV senato komitetui ir parodė 80 min. dokumentinį filmą "Prisonland" ("Kalėjimų kraštas").

Šifrinas pabrėžia, kad sovietų įstatymai nedraudžia turistams lankyti kalėjimus, kurie yra turistų lankomose miestuose. Todėl jis prideda pavadinimus ir adresus visų kalėjimų ir jų viršininkų pavardes, bet perspėja, kad sovietų valdžia dažnai keičia informacijas, norėdama suklaidinti užsieniečius. Autorius kreipiasi į visus skaitytojus, kad rašytų nurodytais adresais arba lankytų šias stovyklas, tikėdamas tuo palengvinti kalinių spaudimą.

Nors Kremlius paneigia jaunųjų kankinimą kalėjimuose, bet Šifrinas nurodo adresus 119 stovyklų jaunuoliams ir moterims su kūdikiais, kurių viena yra 350 mylių į pietus nuo Maskvos. Ten laikoma 3,000 jaunųjų (10-18 amžiaus). Prižiūrėtojai ten vadinami auklėtojais, kurie su lazdomis ir šaukštais stovykloje, mušdami jaunuolius.

Jaunesni berniukai taip pat kenčia nuo vyresnių paauglių, kuriems turi atlikti visokius patarnavimus, įskaitant ir seksualinius. Be to, jaunuoliai privalo dirbti prie sunkių ir pavojingų darbų statyboje ir pramonėje.

Vieną knygos dalį autorius skiria pasibaisėtinom psichiatrinėm ligoninėm, į kurias siunčiami žmonės, reikalingi teisingumo pagal Jungtinių Tautų teisių chartą, tik į Dievą, pasisakę prieš Sov. Sąjungos ideologiją. Psichiatrinų ligoninių įniamiai dažnai būna

mušami prižiūrėtojų. Šifrinas pažymi kuriose tų ligoninių yra žiauriausias režimas.

Autorius mini "sunakinimo stovyklas", kur kaliniai dirba pavojingose ir sveikatai kenksmingose sąlygose. Tai kariuomenės radioaktyvinės gamyklos, uranijaus kasyklos ir pavojingų daiktų įmonės.

Šifrinas tiksliai ir smulkiai aprašo Sov. Sąjungos baudžiamąją sistemą, bet knygoje jaučiamas trūkumas žinių apie Sov. Sąjungos įstatymus ir piliečių teises. Taip pat autorius nemini paskutinių dviejų dešimtmečių laikotarpyje vykstantio disidentų judėjimo.

Sąžinės kalinių viltys sudužo 1975 m. pasirašius Hel sinkio sutartį, kurioje sovietai pažadėjo respektuoti žmogaus teises ir pagrindines lais-

ves, nes tuoj pat po konferencijos "Radio Liberty" pranešė, kad tos "buržazinės" laisvės kapitalistinių Vakarų yra antraielės sovietų piliečiams. Po to 1977 m. Sov. Sąjunga paskelbė naują konstituciją, žadančią gerbti žmogaus teises ir kitas laisves, bet neįrašė minties ir tikėjimo laisvės.

Lietuvams Šifrinis skiria 11 puslapių, primindamas okupaciją ir pabrėždamas, kad nepriklausomybės laikais buvo du kalėjimai, o dabar — 7 kalėjimai ir 11 koncentracijos stovyklų. Nors Lietuvoje mažiau stovyklų negu Sibire, bet vietiniai gyventojai paliudys, kad nėra šeimos, kurios narys ar giminė nebūtų buvęs Rusijos stovyklose, Vorkutos kasyklose, Sibiro taigose bei miškuose.

Romai, būk lie-tu-vis...

Išpūdziai tautiečio, gyvenančio Lietuvoje ir aplankiusio savo dėdę Kanadoje

J. LABUTIS

Neperseniausiai "Komjaunimo Tiesa" išspausdino visą pluoštą rašytojo Romo Sadauskio išpūdzį iš Kanados Ontario. Rašytojui nepatiko jo sunkiai sergančio dėdės Balio paskutiniai atsiveikimo žodžiai. Atgaivintas iš klinikiškos mirties, dėdė Baly nebegalėjo garsiai kalbėti, bet atsiveikindamas tiesiog šaukte šaukė: "Romai, būk lie-tu-vis! Būkite lie-tu-viai..."

Romas Sadauskas pasakoja: "Ir aš paskui apie tai galvojau, man ir dabar atrodo, kad šitaip šaukti nebuvo reikalo ir prasmės". Ir lyg norėdamas savo pergyventos akimirkos išpūdi sustiprinti, rašytojas pridėjo tokį retorišką klausimą:

"Ar mes, kurie likome savo krašte, kurie iškentėm ir pakėlėm viską, kas mūsų daliai — ir visos tautos daliai — buvo skirta, kurie pakėlėme Lietuvą iš kraujo ir pelenų, kurie puoselėjome, turtinome ir gražinom ją, kad būtų gera ir gražu joje gyventi, argi mes nusipelnėm, kad kas iš šalies — iš toliau ar iš arčiau — mums primintų, jog turime būti savo žemės, savo tautos, savo Tėvynės vaikai?" ("KT", 1983.IV. 15).

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad rašytojas yra visiškai teisus: ne tik jo sunkiai sergantis dėdė, bet ir visi kiti — toliau ar arčiau — už Lietuvos gyventojus negali duoti patriotizmo pamokų tiems, kurie pasiliko gyventi tėvynėje ir rūpinasi jos likimu.

Ir vis dėlto ar anas sunkaus ligonio šauksmas "iš viso vieko" šiandieninėmis Lietuvos sąlygomis iš tikrųjų skamba visiškai "be reikalo ir prasmės"? "Būk lie-tu-vis! Būkite lie-tu-viai..." Argi šiandien jau visiems taip aišku, kas lietuvio žemė, kas jo tauta, kas jo tėvynė? Argi tai lietuvio žemė kažkur prie Kinijos pasienio, kur tyko pavojai, ar Afganistane, kur reikia lieti kraują? Argi tie paskutinės pasaulio imperijos plotai nuo Baltijos iki Ramiojo vandenyno tai lietuvio žemė?

O kaip su lietuvio tauta? Net pats žodis "tauta" netai jau dažnai ištiriamas, daugelį metų tai buvo tik "liaudis" ar "nacija" ir visiškai ne "tauta". Šiandien daug kalbama apie kurią naują "tarybinę liaudį", rytoj ją pavadins nauja "tarybine tauta", bet ar tai lietuvių tauta?

Apie "tėvynę" geriau nekalbėkime. Toje pačioje "Komjaunimo Tiesoje" be atvangos kalama, kas yra "tėvynė" didžiojo raide. Ar tai Lietuva? Ilgus amžius sąjungoje su lenkais sulenkėję Lietuvos bajorai virto lenkais, bet tėvynės Lietuvos sąvoka išsaugojo. Ir lenkiškai rašydamas poetas Adomas Mickevičius Lietuvos tėvynės neišsižadėjo. Ar naujoje sovietinėje unijoje su Maskva yra vietos lietuviškai rašiusio Vinco Kudirkos giesmei "Lietuva, tėvynė mūsų?"

Kažin ar šių klausimų akiškovai šauksmas nėra iš tikrųjų labai reikalingas ir labai prasmingas?

O jeigu pasirodytų, kad rašytojo Romo Sadausko sunkiai sergantis dėdė Baly šiandien jau simbolizuoja visą mūsų išeiviją ar bent didelę jos dalį, kuris sąmoningas lietuvis, šimtui metų po "Aušros" prasilinkus, galėtų užsigauti dėl šio šauksmo iš paskutinių jėgų: "Būk lie-tu-vis! Būkite lie-tu-viai..."?

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412 P.O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7 (prieš Lietuvių Namus) Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Baltiečių Laisvės Diena

JAV prezidento atsišaukimas į savo krašto ir viso pasaulio gyventojus

JAV prezidentas Ronaldas Reaganas 1983 m. birželio 13 d. specialioje Baltųjų Rūmų iškilmėje Vašingtone pasirašė atsišaukimą, kuriuo birželio 14-ji skelbiama Baltiečių Laisvės Diena. Štai atsišaukimo teksto vertimas.

1940 m. sovietinės armijos įsiveržė ir okupavo nepriklausomas valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją. Taikios vakariečių orientacijos baltiečių valstybės buvo sugriautos priešiška nusiteikusio kaimyno ginklų jėga. Sov. Sąjunga, remdamasi cinišku bei gėdingu Ribbentropo-Molotovo sandėriu, prievarta įjungė tas tris Baltijos respublikas į savo imperiją.

Atėjus sovietams, dešimtys tūkstančių baltiečių buvo įkalinti, deportuoti, persekiojami ir žudomi. Jų religija, kultūra ir istorija buvo suniekinta. Svetima politinė sistema, kuri dabar valdo jų tėvynes, bandė priversti tuos besipriešinančius žmones priimti svetimą totalistinio pobūdžio valdymą, bet jai tas nepavyko.

Šiandien baltiečių tautos tebekovoja, siekdamos tokios laisvės, kurią mes turime. Jų vyrai ir moterys tebekenia kietas kalėjimo bausmes, trėmimus ir persekiojimus už savo tikėjimą. Narsūs lietuviai, latviai ir estai tebesiekia žmogaus teisių galvoti, kalbėti ir tikėti pagal savo sąžinę.

Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiai pritaria teisingoms Baltijos valstybių aspiracijoms į valstybinę nepriklausomybę, ir mes negalime tylėti, matydami nuolatinį Sovietų Sąjungos atsisakymą duoti toms tautos laisvę. Mes

remiame jų teisę patiems apspręsti valstybinį savo likimą, laisvą nuo svetimųjų viešpatavimo.

Jungtinių Valstybių vyriausybė niekad nepripažino Baltijos valstybių įjungimo Sovietų Sąjungon ir nepripažins ateityje.

Baltijos tautų teisių gynime Jungtinės Valstybės nėra vienos. Europos parlamentas sausio 13 dieną labai didele balsų dauguma priėmė rezoliuciją, liečiančią "Estijos, Latvijos, Lietuvos būklę" ir reikalaujančią atstatyti apsisprendimo teisę Baltijos valstybėms.

Jungtine rezoliucija 201 nr. Jungtinių Valstybių kongresas įgaliojo ir prašė prezidentą 1983 metų birželio 14-tąją paskelbti Baltiečių Laisvės Dieną.

Tuo remdamasis, aš, Ronaldas Reaganas, Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas, šiuo aktu skelbiu 1983 metų birželio 14-tąją Baltiečių Laisvės Dieną. Kreipiuosi į Jungtinių Valstybių gyventojus, kviečiu švesti tą dieną atitinkamomis iškilmėmis bei apeigomis ir patvirtinti savo įsipareigojimą laisvės principui, galiojančiam visom pavergtom tautom.

Tai liudydamas, aš savo ranka pasirašau tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt trečiais Viešpaties metais birželio tryliką dieną ir Jungtinių Amerikos Valstybių nepriklausomybės du šimtai septintąją.

Ronald Reagan

Išeivija, Vilnija, Gudija

Vilniaus sritis padalinta tarp Gudijos, Lenkijos ir sovietinės Rusijos

Kam rūpi Vilnius ir jo kraštas, turi prisiminti jį liepos mėnesį. 1944 m. liepos pradžioje sovietų armijos pasiekė Vilniaus krašto sieną. Liepos 13 d. užėmė Vilnių. Baigiantis liepos mėn., visas Vilniaus kraštas buvo sovietų užimtas. Liepos mėn. praeinant frontui per Vilniaus kraštą, daug trobesių sugėdė. Tą kraštą užėmė sovietai paskelbė jaunų vyrų mobilizaciją. Nenorėjo vilniečiai kariauti už sovietų interesus — daug jų pasitraukė į miškus partizanauti. Paklūsusių jaunųjų rusų mobilizacijai laukė mirtis vokiečių fronte, išėjusių partizanauti į mišką taip pat laukė mirtis, bet garbinga — už savo tėvynę.

Sovietai užėmė 1944-1945 m. visą Lietuvą, Lenkiją ir Vokietiją iki Berlyno. Kad lengviau būtų Vilniaus kraštą sunaikinti, jį išdalino — didelius plotus rytinio krašto pavėdė Gudijai, Suvalkų trikampį — Lenkijai, o likusią dalį su Vilniumi pasiliko sau su visa Lietuva.

Sunkiausia dalis teko tiems lietuviams, kurie buvo priskirti prie Gudijos. Ten jie neturi nei lietuviškų parapijų, nei mokyklų, nei spaudos. Jie neturi teisės užsiskirti net komunistinių lietuviškų laikraščių iš okup. Lietuvos. Kaikuriuose kolchozuose draudžiama kalbėti lietuviškai — sumažina darbdienius už lietuvių kalbos vartojimą.

Jiems nedaug ką gali padėti okup. Lietuvos lietuviai. Užmiršo juos ir išeivija. Vienas geriausių straipsnių iki šiol buvo išspausdintas "Drauge" 1983.IV.19. Jo autorius pabrėžė nesidomėjimą Gudijos lietuviams ir reikalą steigti specialią organizaciją rūpintis jais.

Suvalkų trikampis yra bene vienintelė sritis, kurioje dar 80% lietuvių ūkininkų laisvai ūkininkauja savo senolių ūkiuose, nes Lenkijoje tai leidžiama. Nors Suvalkų trikampyje yra lietuviškų parapijų, lietuviškų mokyklų ir viena gimnazija, tačiau, kaip rašo tenykštė "Aušra", ten lietuviai nutausta asimiliacijos būdu.

Seinų "Aušra" kreipiasi į užjūrio lietuvius, kad jie pranešėtų jai. Esant didesniams skaitytojų skaičiams, Seinų "Aušra" bus didesnė ir galbūt galės gauti leidimą dažniau ją leisti. Užsiskirti ją galima pasiunčiant \$10 šiuo adresu: A. Nevulis, 16-500 Seinų, ul. Armii Czerwonej 7, Poland.

Kaip yra rusų okupuotoje Vilniaus krašto dalyje ir visoje Lietuvoje, žinome. Nuvykęs į okupuotą Lietuvą nerasi ne tik tėvų ūkių, bet ir nei vienos šeimos, kur nebūtų vieno ar kelių jos narių nužudyti, pasiųsti į Sibirą, kalėjimus ar psichiatrinės ligoninės. Rusiniai okup. Lietuvoje pradeda masu vaikų darželio. Mūsų tautos ir katalikybės šventovės — Vilniaus katedros statulos nuimtos, katedra paversta paveikslų galerija. Joje 500 metų ilsejosi šv. Kazimiero relikvijos, kurios buvo išguitos iš Vilniaus premiestį — Antakalnį. Uždaryta ir šv. Kazimiero šventovė. "LKB Kronika" paskutinime numeryje ragina mus kalbėti, rašyti, reikalauti, kad Vilniaus katedra, šv. Kazimiero šventovė Vilniuje bei Klaipėdos naujai pastatyta šventovė būtų atiduotos lietuviams. Esą mūsų tyla drąsina rusus toliau uždarinėti šventoves.

Priespaudą kenčiantiems galime padėti išsilaisvinti vieningai dirbdami su sovietų okupuotų kraštų tautomis — latviais, estais, lenkais, vokiečiais, ukrainiečiais. Būsimo laisvos Lietuvos politinę bei ekonominę kryptį, santykius su jos kaimynais vokiečiais, lenkais, rusais, gudais nustatys jos vyriausybė.

A. Suvalkietis

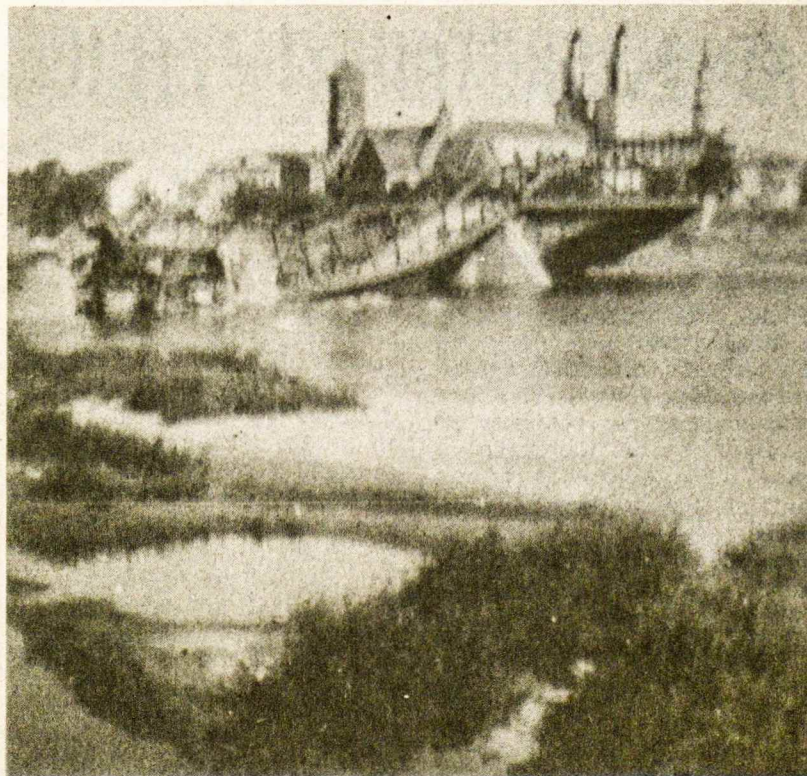

EMILJA PAKŠTAITE - SAKADOLSKIENĖ, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos vicepirmininkė, studijų dienoje vadovaus kultūrinės srities svarstyboms

Lietuviška baldų

dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraunkiami seni PIGIA, KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Reta nuotrauka, padaryta Kaune 1941 m. birželio 23 d. Liudos Paulauskienės. Joje matyti sovietų susprogdintas Aleksoto tiltas

Simanavičius - vienybės žibintas

Velionies būdo savybės ir ištverminga veikla lietuvių visuomenėje

Lūžo dar viena iš pagrindinių kolonų, ant savo pečių laikantių Lietuvių Bendruomenę ir apamai lietuvišką veiklą išeivijoje. Vienas iš paskutinio dvidešimtmečio K. L. Bendruomenės didžiųjų trijulės (Simanavičius, Rinkūnas, Lukoševičius) jau pasitraukė iš pareigų.

Su Jonu-Robertu Simanavičiumi susipažinau Kaune: augštas, gražus, su malonia šypsena, draugiškas, kuklus ir labai taktiškas. Reprerentacijai nepaprastai tinkamas žmogus.

Kanadoje jis dar labiau stiprino savo būdo savybes. Čia jis visu svoriu įsijungė į lietuvišką veiklą. Ilgiau išbuvo KLB krašto valdybos pirmininku, negu bet kuris kitas veikėjas. Daugkartinis Kanados Baltiečių Federacijos pirmininkas ir uolus jos narys. Vienas tų, kuris kartu su inž. J. Daniu padėjo tvirtus pagrindus reikšmingajam baltiečių vakarui Kanados parlamento rūmuose.

Jis paliko gilius pėdsakus tiek KLB veikloje, tiek Baltiečių Federacijoje, tiek kultūrinėje srityje. Pvz. prieš kelio metų jis pakvietė lietuvių operą iš Čikagos į Torontą. Atpildas už tą didžiulį darbą... didokas nuostolis, aptuštines ir jo asmeninę kišenę. Tačiau tai jo neatbaidė — jis ir toliau organizavo įvairius didelio masto ir didelės rizikos kultūrinius renginius. O kiek pastangų ir asmeninių lėšų pareikalavo radijo valandėlės "Tėvynės prisiminimai" organizavimas ir išlaikymas! Jis buvo nepalaužiamas idealistas ir optimistas. Užmiršęs save, jis ryžosi viskam, kas gali praturtinti lietuvišką veiklą įvairiais vertingais laimėjimais. Jis buvo Pirmųjų Pasaulio Lietuvių Dienų pagrindinis organizatorius ir jų pirmininkas, taip pat organizatorius ir svarbus talkininkas visos eilės kitų žymėtinų renginių.

Kanadoje didžiausią išpūdį man darė jo nepaprastas paslaugumas ir žmoniškumas, objektyvumas, siekimas vienybės ir tikros bendruomeninės minties įgyvendinimo bei jo neišsamiama kantrybė. Nors jis ir turėjo savo politinius įsitikinimus, bet niekas negalėjo pasakyti, kuriai partijai jis simpatizavo. Niekad nesistengė apie save suburti vienu ar kitu pažiūrų žmones. Čia jo partija buvo Lietuvių Bendruomenė, visi lietuviai be skirtumo, nekreipiant dėmesio į jų religinius ar politinius įsitikinimus. Visus vienodai jis traktuodavo, niekad nedarydavo skirtumo tarp didžiųjų ir mažųjų apylinkių ar jų veikėjų. Mažosios apylinkės jį laikė savo draugu. As jį vadindavau vienybės žibintu, nušviečiančiu kelią, kuriuo turėtų eiti L. Bendruomenės veikėjai. Nežodžiais, bet veiksmais, pavyzdžiu jis visus skatindavo į vieningą darbą. Kaikas jį tikrai labai vykusiai apibūdindavo visai trumpu posakiu: "Simanavičius — tai Lietuvių Bendruomenė". Savo tautai jis skyrė milžinišką auką. Jokia kelionė jam nebuvo pertolima ar varginan-

ti. Jei tik pajusdavo, kad gali kuo nors padėti Lietuvai, nedvejodamas leisdavosi kelionėn, nežiūrėdamas nei nuovargio, nei savo sveikatos ar kitų pavojų. Taikliai dr. J. Sungaila pastebėjo, kad jis buvo vienas iš narsiausių karių kovoje dėl Lietuvos laisvės. Jis buvo daugelio svarbių konferencijų dalyvis. Latvijos konsulas dr. Upenieks teisingai jį pavadino Baltijos tautų laisvės kovos patriarku. Tikrumoje — jis vienas iš patriarchų visos veiklos!

Nemažiau mane stebino jo neišsamiama kantrybė. Jis buvo bene vienintelis iš didžiųjų veikėjų, kurio niekada nemaciau stipriai pyktėlusio, įsikarsčiausio ar mėginančio "suvesti sąskaitas" su savo "priešais". Atrodo, jis neturėjo ne tik priešų, bet ir įsivaizduojamų priešų. Didelio takto veikėjui nebūdavo jokios problemos visus nesklaidumus taikingai išsilausuoti. Jo paslaugumas ir žmoniškumas irgi retai sutinkami mūsų kasdieniniame gyvenime. Visi gerai žinojo: jei niekas kitas nepadės, tai Simanavičius tikrai padės. Jis padėdavo ne tik draugams, bet ir kiekvienam asmeniui, pagalbos reikalingam, nedarydamas skirtumo, ar pagalbos prašantis yra turtingas ar vargšas, veikėjas ar eilinis žmogus, pažįstamas ar nepažįstamas. Jam buvo mieli visi lietuviai be išimties.

Jaunimas užtarnautai jį vadindavo savo draugu. Jis niekada nesistengdavo nei jaunimo, nei suaugusiųjų diriguoti viena ar kita kryptimi, bet... visada būdavo su jais, kai jaunimui ar senimui prirėkdavo jo patarimų ar kurios kitos pagalbos, kurios jis niekada neatsakydavo.

Sunku bus įsivaizduoti Lietuvių Bendruomenę, Baltiečių Federaciją, radijo valandėlę, didžiuosius renginius ir Torontą be... Simanavičiaus. Jis buvo lyg Toronto švityrys. Būdavo atvykti į Torontą, pamatai minią žmonių ir... virš visų galvų sulemta Simanavičiaus šypsena. Jis švietė ne tik malonia šypsena, bet ir savo didžiais darbais lietuvių tautai bei žmogiškų gerumui.

Jo kūnas palaidotas, bet jo dvasia dar ilgai gyvens mūsų mintyse ir širdyse! Jo nuveikti darbai mums nuolat jį primins kaip taurų lietuvių ir labai nuosirdų idealistą veikėją, kaip Lietuvių Bendruomenės ir kitoje veikloje sektingą pavyzdį. Linkėtina, kad kas nors iš jaunosios kartos pasektų jo pėdomis. Tai Velioniui būtų geriausia padėka ir vertingiausias paminklas.

D. E.

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas 531-4251 Pacientai priimami susitarus telefonu

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KNYGŲ LEIDĖJAS

A. Žirgulytė "Literatūros ir Meno" birželio 4 d. laidoje paskelbė pranešimą apie mirusį knygų leidėją Antaną Kniukštą, įsteigusį su kitais partneriais "Sakalo" bendrovę Kaune 1924 m. Mirtis jį ištiko š. m. gegužės 18 d., beveik sulaukusi 91 metų amžiaus. Esą Senavos kapinėse su knygų leidybos veteranu atsisveikino gražus Kauno visuomenės būrys. A. Kniukštos vadovaujama "Sakalo" bendrovė leido originalias ir vertines grožinės literatūros knygas, išplėtė vadovėlių leidimą. Ji taipgi paskelbdavo knygų platinimo mėnesius, įsteigė metinę literatūros premiją, finansavo rašytojų žurnalą "Dienovidis", kol jo leidybą parėmė Lietuvių Rašytojų Draugija. A. Kniukšta su savo artimiausiu padejėju Simu Zarecku išjudino ir "Gimtosios Kalbos" leidimą. A. Žirgulytė savo nekrologe primena skaitytojų, kad "Sakalas" yra išleides ir P. Cvirkos, A. Venclovos, K. Borutos, J. Baltušio knygų. Pirmosios sovietinės okupacijos metais "Sakalo" bendrovė buvo suvalstybinta ir įjungta valstybinė leidykla. A. Kniukšta joje gavo tarnautojo darbą. Apie pokarinę A. Kniukštos veiklą A. Žirgulytė nepateikia duomenų, išskyrus pranešimą, kad velionis "su žavingu atsidėjimu keliasdešimt metų tarnavo literatūrai".

EGZAMINŲ TEMOS

B. Dagilis "Tiesos" 126 nr. informuoja apie birželio 1 d. pradedėjusius abiturientų egzaminus bendrojo lavinimo mokyklose. Tą dieną pirmąjį gimtosios kalbos ir literatūros egzaminą laikė daugiau kaip 44.000 abiturientų. Rašto darbams jie galėjo pasirinkti vieną iš trijų temų: 1. "Socialinės nuoskaudos tema J. Biliūno kūryboje", 2. "Kovojojo paveikslas S. Nėries Didžiojo Tėvynės karo metų lyrikoje", 3. "Mes mylim darba, norim taiką išsaugoti žemėje visoje" (E. Miečelaitis). Pasak B. Dagilio, 23-čiojoje vidurinėje mokykloje Vilniuje pirmąją temą pasirinko Gintarė Baltušytė, Rita Stukaitė, Andrius Geluševičius, mokslo pirmūnė Renata Kumkaitė, antrąją — Silvija Rimkutė, Liucija Rumšytė ir Vidas Butkevičius, trečiąją — Andžela Emuzytė ir Artūras Klimovičius. Susidaro įspūdis, kad abiturientai labiausiai domėjosi J. Biliūnu, mažiau — S. Nėrimi ir mažiausiai — E. Miečelaičiu. Pastarosios dvi temos yra aiškiai susietos su sovietine II D. karo ir dabartinės taikos propaganda.

UŽMUŠĖ ŽMONA

Augsčiausiojo teismo teisėjas P. Šernas "Valstiečių Laiška" gegužės 17 d. laidoje paskelbė pranešimą iš teismo salės "Nelaimė brendo ilgai". Jame rašoma apie Antaną Smilingį, 34 metų vyrą, kuris girtas užmušė savo žmoną Oną, neišvairiusią pietų. Teisme paaiškėjo, kad O. Smilingienės kūne buvo rasta net 50 šviežių sumušimų ir žaizdų. Liudininkai pasako-

jo, kad jiems ir kitiems kaimynams dažnai tekdavo priglauti sumuštą A. Smilingienę, su vaikais pabėgusią iš namų, net žiemos metu be šiltesnio drabužio. A. Smilingis girtuokliauti pradėjo Klaipėdos žemės ūkio technikuose, visišku girtuokliu ir pravaikštininku tapo Lenino kolchoze. Čia jis buvo atleistas iš agronomo, ūkio vedėjo pareigų, neteko darbo ir statybos brigadoje. Už žmonos nužudymą A. Smilingis nubaustas trylikos metų laisvės atėmimu, prie jo pridėdant priverstinį gydymą nuo alkoholio. P. Šernas rašo: "Nusikaltėlis nubaustas, tačiau nusikaltimo galėjo ir nebūti. Juk Smilingiai gyveno tarp žmonių. Kaimynai, kolūkio valdyba, visuomeninės organizacijos gerai žinojo, kad Smilingių šeimoje dedasi negerai dalykai, tačiau tylėjo. Ši tragedija turi priversti susimąstyti. Girtavimas veda tik nuokalnė. Visuomenės abejingumas sudaro sąlygas įvykti skaudžiai nelaimė".

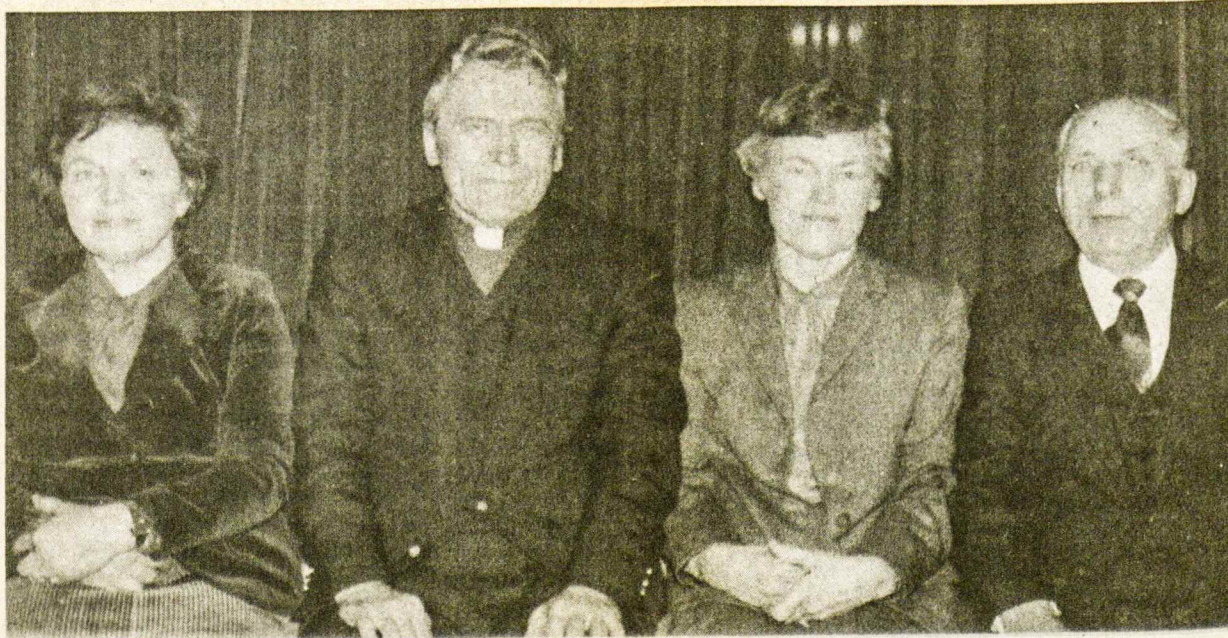
ZOOLOGIJOS SODAS

Labai išaugo Kauno zoologijos sodas per 45 savo gyvavimo metus. Pirmaisiais metais jame buvo apie 40 rūšių įvairių gyvūnų. Dabar jų yra apie 400 rūšių, bendras gyvūnų skaičius siekia 3.000. Ligi šių metų sodas turėjo du dvi poras gepardų — greitakojų plėšrūnų, kurie nelaisvėje beveik nesiveisia. Jiems buvo atitvertas didelis plotas su medžiais ir krūmais, sudarytas sąlygos, panašesnės į natūralias. Pirmą kartą gepardai susilaukė net keturių jauniklių. Trys gepardukai dabar auga žvalūs ir linksmi. Nelaisvėje atvestų gepardukų, be Kauno, turi tik Maskvos ir Rostovo prie Dono zoologijos sodai. Iš Chabarovsko srities buvo atgabenti du laisvėje pagauti Ustūrijos tigriukai.

PIRMOSIOS UKOS

Verutė Lepškaitė, sutikdama artėjančią mądomosios sezono, birželio 10 d. "Tiesoje" pateikia duomenų apie pirmąsias gegužės mėnesio aukas. Pernaitą mėnesį Lietuvos vandens telkiniuose žuvo 40 žmonių, o šiemet — 52 žmonės. Didžiają skendusių dalį sudaro savo gyvybę pervertinantys vyrai, prie vandens susėdę išgerti, nepaisant draudžiamųjų ženklų. Liūdniausia, kad šiemet gegužės mėnesį nuskendo ir 24 vaikai. Mažus vaikus daugiausia pasiglemžia kūdros. Tokia nelaimė ištiko prie kūdros žaidusį trejų metų Dalių Dzonką iš Mažeikių rajono Sedos miestelio ir šešių metų Artiomą Grochotovą iš Vilniaus. Abu berniukai įkrito vandenin ir nuskendo. Vyresnio mokyklinio amžiaus vaikams pavojų atneša perolimas plaukimas nuo kranto. Tvenkiniuose nuskendo trylikametis Rolandas Kaulius iš Šilalės rajono Kvadarių kaimo, aštuonmetis Aidas Treibys iš Skuodo rajono Džiūjų Rūšupių kaimo, trylikametis Ramūnas Liubkevičius iš Akmenės rajono Alkiškių kaimo. Kilūčių ežere žuvo biržietis Gintaras Striūžas, II-sios vidurinės mokyklos vienuoliktokas.

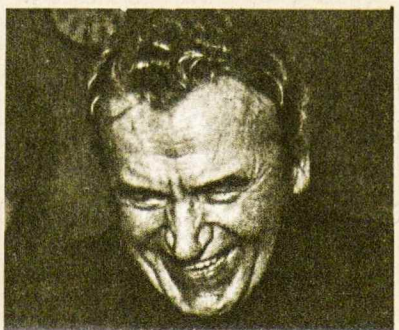
V. Kst.

Ottavos lietuvių katalikų misijos komitetas su savo kapelionu. Iš kairės: DANUTĖ DANIENĖ, kun. dr. VIKTORAS SKILANDŽIŪNAS, pirm. STASĖ DANAITIENĖ, KAZIMIERAS GUDŽIŪNAS

Ottawa, Ontario

ONTARIO VYRIAUSYBĖS laikraštis "Correctional Update" 1983 m. kovo-balandžio numerį išspausdino informaciją apie kun. V. Skilandžiūną. Joje sakoma, kad jis, dirbęs Ottawa-Carleton Detention Centre ištisą dešimtmetį, pasitraukė iš tos tarnybos 1982 m. gruodžio 17 d., tačiau dar tebedirba, nes kol kas nerastas jo įpėdinis. Jis ten, kaip kalėjimo kapelionas, buvo visuomet populiarus ir dėlto jo išleistuvėse dalyvavo daug kalėjimo tarnautojų, kalinių ir savanorių. Kaliniai įteikė jam dovaną — lagaminą ir rašiklių rinkinį, o tarnautojai — tradicinį aukštinį laikrodį su grandinele. Be to, kun. V. Skilandžiūnui buvo įteiktas didelis Rožinis, padarytas iš juodo stalo teniso kamuoliuko. Prie šios informacijos pridėta ir kun. V. S. nuotrauka. Kor.

London, Ontario

"PAŠVAISTĖS" CHORAS, vadovaujamas muz. R. Vilienės, yra išvykęs į lietuvių dainų šventę Čikagoje.
PAMINKLAS a.a. JUOZUI ALBRECHTUI, jo žmonos Jadvos rūpestingumu, birželio 19 d. pašventintas Šv. Petro kapinėse.
A.a. MARIJA PAPLAUSKIENĖ, 72 m., našlė, palaidota iš mūsų šventovės Šv. Petro kapinėse. Paliko sūnų Juozą Spranaitį ir seserį Oną Jasinskienę su šeima. Laidotuvių apeigas atliko kun. L. Kemešis.
LIGONIAI: P. Jokštas ir L. Eimantas po laimingų operacijų sveiksta namuose. Koresp.

"TAURO" KLUBO vadovybė sveikina pirmuosius vėjus rėmus Sigitą Dūdaitę-Huys ir Martin Huys ir dėkoja už jų auką \$50. Gauta dar keletas pažadų stambesnėmis sumomis paremti jaunimo pastangas. \$50 paaukojusieji laikomi rėmėjais. Jiems bus išduodami specialūs pažymėjimai, įgalinant juos nemokai įeiti į visas "Tauro" rengiamas rungtynes.
Klubas sudaro sąlygas glaudis prie lietuvių tiems jaunuoliams, kurie nenori ar negali šokti ar dainuoti. Jaunimas rodo didelį entuziazmą, bet kad jis galėtų daryti pažangą — skubiai reikalingos lėšos, kurių dėka "Tauro" komandos galės tinkamai atstovauti Londonui.

Aukas galima siųsti ir paštu šiuo adresu: Mr. A. Petrašiūnas, 54 Hydro St., London, Ont., N5Z 2H4. Informacijai tel. 451-6493. D. E.

Delhi, Ontario

ISPŪDINGA IŠKILMĖ. Birželio 12 d. Delhi lietuvių bendruomenė paminėjo sibirinių tremimų. Pamaldose mūsų parapijos šventovėje dalyvavo su veliauvomis lietuviškų organizacijų atstovai ir uniformuoti Kanados karo veteranai. Ypatingai gražų tai diena pritaikinta pamokslą pasakė mūsų augsbūrnis kun. dr. J. Gutauskas. Po pamaldų visi susirinko lauke prie lietuviško kryžiaus. Čia kun. dr. J. Gutauskas sukalbėjo maldą. Žodį lietuviškai tarė ir visai programai vadovavo KLB Delhi apylinkės pirm. Jonas Lukšys. Anglų k. turti žodį buvo pakviestas Rimas Norkus. Susirinkusieji giedant "Marija, Marija", Kanados vėliava ir Lietuvos trispalvė buvo nuleistos iki pusės stiebo, o organizacijų ir veteranų vėliavos nulinko pagerbimui nekaltai nužudytų ir kankinamųjų Lietuvos žmonių. Tautiniais drabužiais pasipuosusios moterys padėjo prie kryžiaus tris vainikus. Iškilmei pasibaigus, visi buvo pakviesti į parapijos salę moterų paruoštos valios. Šią šventę suruošė sutartinai dirbdamos visos Delhi-Tillatnburg apylinkėje veikiančios organizacijos. M. N.

V PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO reikalams mūsų apylinkėje surengta \$1430.

Aukojai: \$400 ansambliis "Palanga", \$200 KLB Moterų Dr-jos Delhi sk.; \$100 — KLB Delhi apyl., Juozas Vieraits; \$50 — DLK Gedimino šaulių kuop., J. Lukšys; \$30 — P. Augaitis, V. Vyta; \$25 — V. Mičeka, A. Rudokas; \$20 — S. Beržinis, M. Stankaitienė, J. Vitas, K. Lukošius, V. Čiuprinskas, P. Pekarskas, kun. J. Gutauskas, A. Lapėnas, P. Lapienis, J. Jauneika, F. Gurklys, V. Vindašius, kun. L. Kemešis, Jonas Vieraits, J. Mačiulis, G. Rugienis; \$15 — B. Gudinskas, B. Dirsienė, T. Ivanauskas; \$10 — J. Jocas, D. Žiogas, M. Mickevičienė, A. Steigvilas, B. Povilaitis; \$5 — P. Vindašius. Nuosirdi padėka visiems aukotojams.

KLB Delhi apyl. valdyba

St. Catharines, Ont.

TAUTYBIŲ FESTIVALyje lietuvių "Open House" susilaukė daugybės lankytojų. Toronto meno ansambliis "Gintaras" vėl pasirodė ypatingai gerai.
Kažkokiu būdu ir šiemet mūsų "Open House" programą išmaie ir svetimos šokių melodijos, ir nieko bendro su lietuvių bendruomenės "solo" šokis. Jei svečiai ateina į lietuvių renginį, tai jie turi matyti ir girdėti tik lietuvišką programą. Kitaip jie susidaro vaizdą, kad mes nedaug ką lietuviško turime.

SIBIRINIŲ TREMIMŲ minėjimas įvyko birželio 12 d. mūsų vienuolyno patalpose. Kun. K. Butkus, OFM, gražiai darbuojasi mūsų apylinkėje. Parapijiečiai, matydami jo rūpestingumą, rengia jam sutiktus liepos 10, sekmadienį, 4 v.p.p., vienuolyno patalpose. Sudarytas 12 asmenų komitetas, kuriam pirmininkauja A. Šetikas. Komitetas kviečia dalyvauti visus parapijiečius iš plačios apylinkės ir taip pat kaimyninių lietuvių parapijų kunigus.

A. Š.

Calgary, Alta.

PADĖKA

Nuosirdžiai dėkoju sesutei Julijai Ruslienei už tokį gražų man suruoštą mergvakarį ir po nioms rengėjoms už jų darbą bei išlaidas, ruošiant tokias gražias vasas.

Visoms rengėjoms ir viešioms esu giliai dėkingas už puikias dovanas, kurios man ir Stephen vi suomet bus vertingos.

Jūs parodėt man ir Stephenui lietuvišką draugiškumą bei nuosirdumą, kurio niekad neužmiršime.

Dėkinga —

Sofija Norkutė-Hopkins

Mielai Mamytei

A+A

MAGDALENAI KRAKAUSKIENEI

Suvalkų trikampyje mirus,

JANINĄ GURKLIENĘ jos šeimą, visus gimines ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

Genovaitė Masilionienė

Bartkų šeima, Cleveland, Ohio

Beach Club
of Marco

\$49.50

3 dienos, 2 naktys (gyvenant dviese)

Tai vieta, kur išsvajotos atostogos tampa tikrove...

- Prabangus butas su virtuvele
- Privatus balkonas (Meksikos įlankos pusė)
- Nemokamas butelis šampano
- Nemokama spalvota televizija
- Privatus priėjimas į paplūdimį Meksikos įlankoje
- Raketbolo aikštės ir ping-pong
- Šildomo vandens maudykla, "jacuzzi", "shuffleboard"
- Restoranas ir baras

Rezervuojama iš anksto

Skambinti (813) 394-8860

Beach Club of Marco

901 South Collier Boulevard

Marco Island, Florida 33937, USA

Mokesciai ir arbatpinigiai neįskaitomi.

Galioja iki 1983 m. rugsėjo 30 d., jei yra vietos

Kviečiame į Marco Island

Beach Club Hotel

Skambinkite (813)394-8860

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos Lietuvių Vargonininkų ir Muzikų Sąjungos seimas įvyks liepos 4 d. Čikagoje, Švė. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Numatomos Mišios 10 v.r., bendri pusryčiai, paskaita ir posėdžiai. Kviečiami dalyvauti ir Kanados lietuviai vargonininkai bei muzikai.

Linus Kojelis gegužės 20 d. pradėjo dirbti Baltuosiuose Rūmuose kaip vienas prez. R. Reagano padėjėjų visuomeniniams reikalams (Deputy Special Assistant, Office of Public Liaison). Jam teks rūpintis prez. R. Reagano vyriausybės etniniais ir katalikų klausimais. L. Kojelis yra baigęs istorijos ir ekonomikos studijas 1978 m. Kalifornijos universitete, Los Angeles. Magistro laipsnį gavo Princetono universiteto visuomeninių ir tarptautinių santykių fakultete. Dirbo senatoriaus R. Schweikerio įstaigoje, praktiškai Baltuosiuose Rūmuose, turėjo atsakingas pareigas Pentagoje. Ateitininkas, dalyvavęs Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Jaunimo Sąjungos veikloje.

Lietuvių Piliėčių Draugijos namų salėje Bostone gegužės 22 d. pagerbtas šimto metų amžiaus sulaukęs Jonas Kasmauskas. Į pagerbtus jis negalėjo atvykti, nes buvo susirgęs. Apie ilgą suakutinininko gyvenimą kalbėjo Juozas Docys. Esą jame teko nukentėti per Kražių skerdynes, kai buvo prakirsta galva ir randas liko visam gyvenimui. Negalėjo lankyti mokyklos, bet pradėjo mokytis kalvio amato. Būdams 18 metų, J. Kasmauskas atvyko į JAV, kur 1916 m. įsteigė medicinos instrumentų gamyklą, pasinaudodamas kalvio patirtimi. Jis pats suprojektavo ir užpatentavo aštuonis įrankius. Jo įmonė, veikusi 43 metus, turėjo apie 40 darbininkų. Sukutinininkas dalyvavo lietuviškų organizacijų veikloje, jas rėmė finansiniais. Tautinėji Sąjungai Bostone nupirko sinagoga ir joje įrengė Lietuvių Namus, kurie ir dabar tebėra IV-ję gatvę. Klubo pirm. A. Čaplikas perskaitė J. Kasmauskui atsiųstus lietuviškų organizacijų sveikinimus. Prie jų buvo pridėtas ir prez. R. Reagano sveikinimas. Meninę programą atliko sol. B. Povilavičius, padavinavęs kelias lietuvių kompozitorių dainas, atrijas iš tarptautinių klasikų operų. Jam akompanavo kompoz. J. Kacinskis.

Kun. Alfonsas Petraitis, buvęs ilgametis lietuviškos Šv. Kryžiaus parapijos klebonas Schenectady, N.Y., atšventė aukšnę savo kunigystės sukaktį. Buvę jo parapijiečiai tą sukaktį parapijoje paminėjo birželio 5 d., o birželio 11, jo šventimų dieną, Mišias su suakutinininku koncelebravo kun. dr. Matas Čyvas, kun. dr. Juozas Grabys, kun. Antanas Grigaitis ir kun. Jonas Staskus. Sukutinininkas ruošiasi šį rudenį išskelti iš Schenectady apylinkės ir apsigyventi Putname.

Argentina

Motinos Dieną Aušros Vartų parapija Buenos Aires mieste paminėjo gegužės 15. Iškilme pradėta kun. A. Steigvilu, MIC, atnašautomis Mišiomis, giedant Šv. Cecilijos chorui. Dėl lietaus teko atsisakyti tradicinio motinų pagerbimo prie lietuviško kryžiaus parapijos sodelyje. Salėje apie motinų reikšmę mūsų gyvenime kalbėjo D. Blaundžiūnaitė-Deveikiene. Trumpą programėlę atliko jaunoji pianistė A. Rastauskaitė ir sol. G. Bartulienė, bolivietė, kalbanti ir dainuojanti lietuviškai. Minėjime pagerbtos dvi pasižymėjusios motinos — Nelida Rastauskienė ir Elzė Masulionienė, atstovaujančios jaunesniųjų ir vyresniųjų motinų grupėms.

Susivienijimo Lietuvių Argentinijoje kultūros komisija pirmą savo renginį birželio 5 d. pasirinko K. Klaiugienės paskaitą apie Paranos upės salę gyventojus ir jų gyvenimą. Jai, pslusitai valdžios, teko atlikti tyrimus tose salose. Apie lietuvių salų gyventojus kalbėjo A. Mikučionis, S. Nalivaikienė ir V. Balčiūnienė.

Australija

Jonas Girdauskas, priklausantis marių vienuolijai, buvo įšventintas kunigu gegužės 20 d. Tasmanijoje. Mišias šioje iškilmėje koncelebravo Hobarto arkiv. G. Youngas su maždaug 30 iš kelių miestų suvažiavusių kunigų, dalyvavo apie 700 žmonių. Naujasis kun. J. Girdauskas jiems suteikė pirmąjį palaiminimą. Pirmąsias Mišias kun. J. Girdauskas laikė gegužės 20 d. Jis gavo vadovybės paskyrimą dirbti vienoje australų parapijoje Queenslande. Naujojo kunigo tėvai yra Juozas ir Kity Girdauskai — tėvas lietuvis, motina olandė. Šeima turi keturius dukteris ir sūnų, tapusį kunigu. Tasmanijos lietuviai, sveikindami kun. J. Girdauską, apgailestauja, kad jis nekalba lietuviškai.

ALB krašto valdyba, vadovaujama pirm. V. Bukevičiaus, gegužės 14 d. Melburne turėjo pasitarimą su apylinkių valdybų pirmininkais. Iš Adelaidės buvo atvykęs pirm. Č. Zamoiskis, iš Geelongo — pirm. V. Stukevičius, iš Sale — senjūnė E. Eskirtienė. Melburnui atstovavo apylinkės pirm. dr. J. Kunca, pasveikinęs pasitarimo dalyvius. Apie ALB krašto valdybos veiklą kalbėjo pirm. V. Bukevičius, supažindindamas su pasiūlymu VLiko ir PLB santykiams suderinti. Projekto kopijos jau pasiūstos VLiko pirm. dr. K. Bobeliui, PLB pirm. V. Kamantui bei kitiems veikėjams. Diskusijose nevisi pasitarimo dalyviai pritarė tam projektui.

Su Australijos Baltiečių Tarybos veikla ALB krašto valdybos pasitarime supažindino vicepirm. dr. B. Vingilis. Tarybai šiais metais vadovauja latviai. Jos veiklą finansškai remia pagal tautybių skaičių: latviai paskiria \$500, lietuviai — \$242, estai — \$183. Taryba nori 1984 m. Kanberos Lietuvių Klube surengti pietus, į kuriuos bus pakviestas Australijos premjeras B. Hawke, įvairių valstybių diplomatai, baltiečių bendruomeninių veikėjų. "AL metraščio" red. V. Baltutis supažindino su jo leidimu. Lig šiol jau surinkta apie \$7.000. Metraštis apims 1960-82 m. laikotarpį. Pasaulio Lietuvių Dienų ir PLB seimo proga buvo galvota išleisti specialų "Mūsų Pastogės" numerį su straipsniu apie Lietuvą anglų kalba. Dėl šio sumanymo kilo abejonų, nes juk yra kitų gerų studijų apie Lietuvą anglų kalba. Norintiems susipažinti su Lietuva bei jos problemomis medžiagos netruksta, tik ją reikia parūpinti. ALB krašto valdyba yra paskyrusi savo įgaliotinius Melburnui ir Adelaidei. Krašto valdybos pirm. V. Bukevičius paašikino, kad tie įgaliotiniai rūpinsis tik ryšių palaikymu su federacinės valdžios atstovais, į ALB apylinkių reikalus nesisiki.

Britanija

Dail. P. Bugailiško mirtį gegužės 13 d. laidoje paskelbė "Europos Lietuvis". Derby skryje trumpai rašoma: "Paskutiniu momentu gauta liūdna žinia, kad Derbyje mirė dail. P. Bugailiškas. Velionis Lietuvoje dirbo matininku, o išeivijoje pasireiškė kaip gabus tapytojas". Kitose "EL" laidose neteko matyti jokio pranešimo nei apie jo mirties datą, nei apie jo laidotuves. "EL" birželio 3 d. laidoje aprašytame DBLK Bendrijos Nottinghamame gegužės 21 d. suorganizuotame lietuvių saskrydyje ir Motinos Dienos šventėje minima paroda, kurioje buvo išstatyti dail. P. Bugailiško darbai. Ir škart nieko nerašoma apie jo mirtį.

Belgija

Bruselyje leidžiamas biuletenis "USSR News Brief" š.m. vasario 28 d. pranešė Jono Pakucko nuteisimą Vilniuje 1982 m. gegužės-birželio mėnesiais. Jis, jo brolis Petras ir jo žmona Nadežda buvo kaltinami padėjimu pabėgti J. Šakaliui (V. Šakaliui, Red.). Esą pastarojo švaras buvo rastas pas J. Pakucką. Jis buvo nuteistas 12 metų griežto režimo lagerio bausme. Brolis Petras su žmona teisme kaltę suvertė Jonui ir apgailestavo savo elgesį. Ar jis su žmona nubausstas, nėra žinių. J. Pakuckas seniau buvo priverstas dirbti KGB, bet teikė klaidingas žinias. Manoma, kad ta aplinkybė prisidėjo prie jo nuteisimo. Ši žinia nėra nauja, bet lietuvių visuomenę ji pasiekė neseniai.

Vokietija

VLB Hannoverio apylinkės veiklą buvo pakirtusi dviejų veikėjų mirtis — valdybos pirm. G. Pūdymaičio ir ižd. A. Vilkie-nės. Nauja apylinkės valdyba buvo išrinkta š. m. sausio 8 d., narius su vaikais sutelkus į Kaldę egulės šventę. Valdybą sudaro: pirm. V. Ramanauskas, buvęs Vasario 16 gimnazijos tarnautojas, vicepirm. A. Kaliauskienė ir ižd. A. Pralis, buvęs Vasario 16 gimnazijos moksleivis. Kontrolieriais išrinkti P. Pralėnė ir J. Jakobas. Naujoji valdyba jau surengė Vasario 16 minėjimą.

Simon's Travel

kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

10 DIENŲ LIETUVOJE!
siūlome jaunimui rugpjūčio 6 – rugpjūčio 20

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 19	Liepos 7	Rugsėjo 1
Č. 26	Liepos 14	Rugsėjo 8
Birželio 23	Liepos 21	Spalio 6
		Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos. Kelionės yra vienos ar dviejų savaitių maršrutu – Vilnius arba Vilnius ir kiti Europos miestai. Visos kelionės lydimos savininkų arba patyrusių palydovų

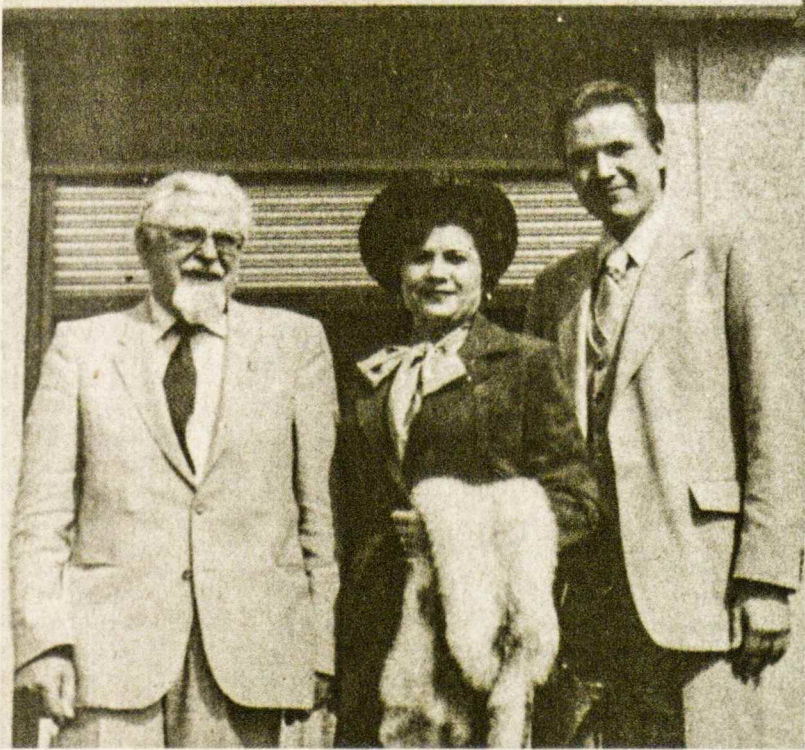
SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

- * Nuperkame automobilius bei kitus daiktus giminėms Lietuvoje
- * Nuperkame kooperatinius butus
- * Sutvarkome dokumentus išvykimams
- * Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyrai ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:
2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Teleks 06-986766 TOR

Istaigos savininkai Vytautas ir Audronė Siminkevičiai
(Kelionių istaigos registracijos numeris — 1835961)

Prie Skotijos lietuvių klubo po koncerto. Iš kairės: Skotijos lietuvių veikėjas ir muzikas Pranas Dzidolikas, čekagietė sol. Roma Mastienė ir jos sūnus Linas, medikas, atliekantis gydytojo praktiką Nuotr. K. Savonio

Gražesnių kapinių siekiant

Priekaištai, projektai, pageidavimai

Neseniai "TŽ" laiškyje skyrėje buvo įdėtas A. Kalniaus ilgesnis kritiškas pasisakymas Šv. Jono lietuvių kapinių reikalais. Jis nusiskundžia ir kartu siūlo savo sugestijų, kaip reikėtų tvarkyti kapines.

Iš šalies žiūrint, visada atrodo kitaip. Todėl keliama klausimai reikalingi ir atsakymai.

Pirmiausia A. K. iškelia kaimyno "kiemo" siūkslinimą. Kas kapinėse yra buvęs, galėjo pastebėti, kad ir pietinė jų dalį atsiemė didelis apieistas niekieno netvaromas žemės sklypas. Teisingai, mūsų žmonės, tvarkydami artimųjų kapavietes, per tvorą yra permetę nuravytą žolį ir kitų šiukšlių. Tai yra blogas ir neleistinas elgesys. Tikrai kartais sunku suprasti žmones. Kapinėse yra dvi didelės šiukšlių dėžės, kurios tuštinamos reguliariai. Užto metę šiukšles į joms skirtą vietą, lankytojai jas kartais meta per tvorą ar kiša po krūmas. Tačiau iš kitos pusės, pateiktas A. K. vaizdas yra toli nuo tikrovės. Čia pat norima ir priminti, kad šios vasaros sezonui yra nusamdytas darbininkas, kuris iš eilės ir atliks visus švaros bei tvarkos palaikymo darbus.

Toliau A. K. klausia, ar išmintinga sustatyti paminklus nugarmis? Kodėl kapinių vadovybė nusižiūrėjo į klaidingą praeities pavyzdį? Kodėl nematoma, kad šitaip sustatyti paminklai skriaudžia vienas kitą?

Kai buvo ruošiamasi atidaryti naują laidojimo sekciją, kapinių komisija irgi buvo tokios nuomonės, net ir nutarimą buvo padariusi. Tačiau svarstant šį klausimą, nuo pakeitimo buvo atsisakyta. Kapinėse tarp kapaviečių eilės turi būti tokio pločio, kad galėtų įvažiuoti sunkvežimiai (jie pristato sunkius cementinius apgaubus). Jeigu būtų buvusi pakeista paminklų statymo tvarka, tai būtų tekę prarasti daug laidojimo vietų. Kapinės nėra didelės, o norinčių jose prisiglausti amžinajam poilsiui yra daug. Kapinių komisijos sprendimą patvirtino Anapilios korporacijos metinis narių susirinkimas, kuriam komisija yra atsakinga. Reikia manyti, kad tokios inžinierių patarimų pasinaudojo ir kapinių įsteigėjas kun. P. Ažubalis.

A. K. mano, kad mūsų kapinėms trūksta paminklų įvairovės. Argi taip yra? Paminklų atžvilgiu kaip tik lietuvių kapinės labai skiriasi nuo kitų. Čia nėra atskirų sekcijų, kuriose būtų leidžiama statyti vienodo dydžio paminklus. Visos kapinės turi tas pačias "teises". Paminklų įvairovumas dydžio ir formų atžvilgiu tikrai yra didelis. Kaip tik tenka dažnai nugirsti, kad mūsų kapinių didžioji "stipriybė" glūdi jų paminkluose. Kiek paminkluose originalumo ir kopijavimo, turbūt nelengva nustatyti. Bet yra faktas, vieni paminklai yra projektuoti dailininkų ar architektų, kiti pačių statytojų pagal sugebėjimą, skonį ir iškęnę. Yra siūloma, kad kapinių komisija turėtų lietuvių dailininką, kuris teiktų patarimus paminklų statytojams. Kažin ar tai būtų tikslu ir, svarbiausia, praktiškai įmanoma. Kas nori krepintis į profesionalą, pasirenka pagal savo supratimą. Labai abejotina, kad žmonės paklustų skirto dailininko patarimams, kuriam, savaime aišku, reiktų už patarnavimus ir atsiųlygti.

Sakoma, reikia išleisti paminklų pavyzdžių knygą. Tai brangus siūlymas. Ir aukotojai vargu su tiktu atidaryti savo pinigines tokiu reikalui. Turbūt geriausia išeitis — privati iniciatyva. Tikrai gera mintis, kad kuo daugiau

žmonių pasinaudotų lietuvių dailininkų ar architektų patarnavimais, kurie galėtų sukurti tautiniais motyvais meniškai vertingų paminklų. Tai geriausiai gali atlikti dabartinė karta, kuriai lietuviška kultūra yra arčiausiai prie širdies.

Kitas nusiskundimas — tai skurdūs paminkluose įrašai, iš kurių net 50% yra "Ilseis ramybės". Toks įrašas yra visur plačiai vartojamas. Nemažai naudojami juo ir mūsų žmonės. Bet 50%, manyčiau, išpūstas skaitmuo.

Yra daug ir kitokių įrašų. Deja, kai kurie jų pilni kalbinių klaidų. Nekartą buvo skelbta, kad paminklų įrašai turi būti įteikti komisijai, kur jie liuanistų būtų tikrinami. Vieni tai daro, kiti nesilaiko. A. K. siūlymas paruošti įrašų sąrašą yra geras. Mūsų plunksnos žmonės galėtų pagelbėti. Ir pats A. K. su savo kolegomis galėtų toki sąrašą sudaryti ir paskelbti spaudoje. Visi būtume dėkingi.

Skundžiamasi, kad paminklų eilės netiksliai išlygiuotos. Taip, kai kurios nelygiuoja, ypač senesnės sekcijose. Dabar A. K. minimas administracijos pareigūnas labai stropiai prižiūri paminklų statymą.

Teisybė, sunkvežimiai buvo padarę žalos, įreždami giliai vėžes kapinių pievelėse. Buvo vienas ypač nerūpestingas sunkvežimio vairuotojas. Perspėjimai negelbėjo. Tada administracija pareikalavo jo bendrovę sumokėti baudą, priešingu atveju jos sunkvežimiai nebus išleisti į kapines. Tai pagelbėjo. Pievelėse prėžtos vėžės seniai užtaisytos.

J. V. tame pačiame "TŽ" laikraščiū skyrėje nuosirdžiai kelia mintį, ar nebūtų geriau, kad už atskirą mokestį kapinių administracija pasirūpintų uždėti vėlenas ant naujų kapaviečių. Ligi šiol tai darė patys žmonės. Lietuviai patys mėgstą tvarkyti savo artimųjų kapavietes. Samdymas kainuotų nemažai pinigų ir kažin ar dauguma su tuo sutiktų.

Reikia sveikinti pasisakymus spaudoje ir kapinių atžvilgiu. Tai bendras visų reikalas. Juo daugiau minčių, sugestių, juo geriau. Tik kažkaip maloniau, kai mintys yra siūlomos sugestių forma, kai dar lieka vietos ir kitokiai nuomonei. Kategoriniai teigimai gali greičiau ir suklysti, ir užgauti jautresnes stigas tų, kurie daug plūša ir rūpinasi, tačiau pašaliečiam sunku pastebėti ir įvertinti.

Baigiant verta paminėti, kad dail. R. Paulionis yra paruošęs gražų vartų projektą. Inž. R. Paškauskas baigia paruošti projekto vykdymo detales. Norima šiais metais įrengti vartus ir pravesti asfaltuotą pagrindinį kapinių kelią. Tada dar liktų vienas didelis darbas — pagrindinio kapinių paminklo-koplyčios pertvarkymas bei atnaujinimas.

J. Andrusis,
Šv. Jono lietuvių kapinių komisijos pirm.

• Namai be lietuviškos spaudos — tai namai be tautinės šviesos

Pianino technikas
A. BRIČKUS
gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.
Skambinti 255-9924 Toronte.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIS
su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS

Meksika - prarasto rojaus kraštas

Magiškas žodis "mordida", siaučianti korupcija valdžioje, milijonai skurdžių

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

Meksika yra romantiško atskambio kraštas. Suminėjus Meksiką, vaizduotėje iškyla gražus gamtovaizdis, paunksmėje snaudžią meksikiečiai su plačiabrylėmis skrybėlėmis, gražiavėdės moterys, "mariachi" muzika ir, žinoma, "tekila" (deginė).

Romantiškoji Meksika yra turistinių afišų Meksika. Tikroji Meksika yra nederlingos žemės, karščio, nedarbo ir didelio skurdo šalis, kurioje pusė žmonių — 35 milijonai — vargsta ir net badauja. Naktimis tūkstančiai meksikiečiai slenka per JAV sieną, breną per Rio Grande, įsiekdami duonos JAV-se. Ten jau dabar yra prisiglaudę 17 milijonų "romantiškojo krašto" žmonių, o pusę jų — nelegalūs atvykėliai.

Meksika — mums nesuprantamų kontrastų kraštas. Turistas mano, jog meksikiečiai gimę juokui, dainai, muzikai ir šokiui. Iš tikro betgi jie yra tragiškos prigimties žmonės. Aztekai — žiauri ir kariniga indėnų rasė, ir to žiaurumo žymės jų palikuonių gyvenime ryškiai pastebimos. Meksikiečiai savo viduje daugiausia užsidarę "smilksta" ir tik retkarčiais, dažniausiai alkoholio įtakoję, susitelkęs tragiškas ir laukinės aistros prasiūša paviršium, neretai su savim nešdamos tragiškas pasekmes. Po to vėl smilksta kalėjime arba namie.

Laukinė aistra pastebima važiujant automobiliais. Statistikos duomenimis, meksikietės moterys yra pačios neatsargiausios ir pavojingiausios vairuotojos. Keista, bet nelaimingo atsitikimo atveju kalta meksikietis daugiausia tyli, kai, pavyzdžiui, kaltas venecuelietis kelia triukšmą, apsaugdamas savo auką.

Šeimos institucija respikuojama, tačiau vyrų neistikiųmė yra eilinis reiškinys. Šeimos labai gausios ir daugia vaikėm moterim tenka daug pakelti. Vyrų labai mėgsta pabrėžti savo vyriškumą (machismo), nors jie yra silpnosio charakterio nei kietos, praktiškos ir užsispyrusios moterys.

Krašte pilna tinginių ir lengvo pinigų įieškojimo — nelegalaus. Kontrastai ryškūs politikoje. Mėgstama kalbėti apie Meksiką, kaip apie demokratinį kraštą, kai tikruome yra partijos diktatūra. Kontrastų ir kraštutinumų suderinimas yra taip būdingas Meksikai, kad galėtų būti net patentuotas. Jų pačių anekdotas tai gražiai iliustruoja.

Kryžkelėje susitinka trys prezidentai: Reaganas, Mitterandis ir Lopezas Portillo. Reaganas duoda ženklą sukisias į dešinę ir suka į dešinę; Mitterandis rodo į kairę ir suka į kairę; Lopezas Portillo rodo sukisias į kairę, bet suka į dešinę.

Meksikiečiai tokia "abigale"

politika didžiujasi. Jų "politinio meistriškumo" manifestacija: norėti ko nors, bet ir norėti to, ko nenori. Meksikietis niekad neužmiršta, kad galingiausias priešas gali būti ir galingiausias draugas. Šioje dvasioje tenka vertinti ir buv. prezidento Lopezą Portillo kone marksistinio turinio kalbas Jungtinėse Tautose, Meksikos vyriausybės iškilmingus įsipareigojimus remti Kubos ir Nikaragvos revoliucijas bei jų padarinius. Tai yra žodžiai, kurių nė vienas meksikietis, nė pats prezidentas, rimtai neima į galvą.

Panašiai reikia interpretuoti ir vyriausybės santykius su religija. Oficialiai Meksikos vyriausybė yra nusistačiusi prieš Katalikų Bendriją. Kai buvęs JAV prez. John F. Kennedy lankėsi Meksikoje, tai į šventovę jis ėjo vienas — Meksikos prezidentas jo nepalydėjo. Panašiai buvo ir popiežiaus Jono-Pauliaus II lankymosi metu. Tačiau Meksika yra katalikiškas kraštas, tikėjimas yra viešai išpažįstamas, išskyrus tuos, kuriems rūpi politinė ir partinė karjera.

Si dviveidė politika yra tik meksikiečiams suprantama ir suderinama. Tik meksikietis moka viešai pritarti tam, ką savo širdyje atmeta, ir atvirkščiai.

"Mordidos" politika

Yra tačiau dalykų, kurie Meksikoje nesikeičia, pirmiausia — "mordidos" politika. Žodis "mordida" reiškia kandiną. Meksikiečiai kanda kiek ir kur tik gali. Visa tai ne-reiškia fizinio kandžiojimosi. "Mordida" reiškia kandiną ir piniginę, ten kur skauda. "Mordida" reiškia kyšį. Tai nemalonus žodis maloniam dalykui aptarti. Principas labai aiškus: netepsi — nevažiوسي. Visi tepa ir visi važiuoja, ir juo storiau tepa, juo greičiau važiuoja. "Mordidos" politika yra laikoma pozityviu dalyku. Su "mordidų" pagalba plečiamas žemės ūkis, pramonė ir prekyba. Tik "mordida" gali nugalėti įstatymus ir stumti nepaslinkiamą biurokratiją.

"Mordida" yra interpretuojama ir kaip tautiškumo bei vyriškumo — "mačizmo" žymė. Kyšių neimamas žmogus nėra vertas pagarbos; tokiu paprastai prikeriamas pasiepiant "pendejo" arba niekdario vardas.

Taigi kyšiai, o drauge ir jų artimiausi giminės — vogimas bei korupcija yra Meksikos gyvenime nuo seno įsipilietinėsios "dorybės", kurios neaplenkia nė vieno.

Štai faktai. Pradėkime nuo prezidento institucijos. Prezidentas renkamas šešeriem metams ir negali būti perrenkamas. Meksikiečiams yra savaimė suprantama, jog prezidentas turi paskubėti save ir šeimą aprūpinti taip, kad dar liktų ir "juodai dienai". Negi jis eis darbo įieškoti ar pasitenkins jam skiriama pensija? Nuo 1910-1917 m. valstiečių

revoliucijos daugelio Meksikos prezidentų šeimos prancūziškai terminą "enrichissez-vous" (praturtėkite!) paraižiuui įgyvendino. Meksikos prezidentai gali nebūti stiprūs istorijoje, bet jie žino apie Prancūzijos karalių Louis XIV, "karalių-saulę" dėl jo turtų ir prabangos. Tai ir gyvena karališkai, kartodami: "Valstybė — tai aš".

Karališkas gyvenimas ir išeikvojimai

Augštai ant kalno, virš Meksikos miesto dulkių ir purvo, prieš kelerius metus iškil milžiniškas, daugiamilijoninis raudonų plytų pastatas — tikras Alkatrazas. Pilies viduje — ketveri didžiuliai rūmai, pastatyti sekant seną ispanų kolonijinį stilių. Skrendant lėktuvu, matyti pilis, turinti trijų raidžių P.J.L. formą. Šis monumentalinis statybos kūrinys yra buvusio Meksikos prezidento Jose Lopezą Portillo nuosavybė.

Lopezas Portillo buvo didelis nepotizmo šalininkas. "Prezidento šeima irgi turi gyventi" — paprastai sakydavo jis. Savo sūnų jis paskyrė valstybės sekretorium, seserį — valstybinės telefono, telegrafo ir televizijos įstaigos vedėją, o savo gražią ir inteligentišką patarėją (už viešus nuopelnus ir privačias paslaugas) — turizmo ministere.

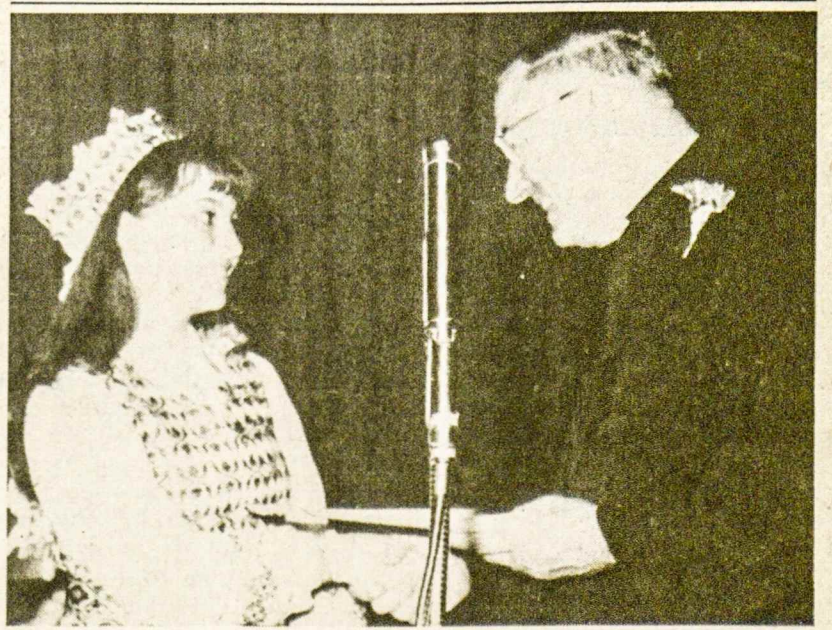
Buvusio prezidento policijos viršininkas Arturo Durazo gavo palyginti kuklią 500 dolerių algą mėnesiui, bet ir jis manė turįs teisę save kiek paplėpti. Kadangi jį visados žavėjo klasikinės graikų architektūros stilius, tai prie Ramiojo vandenyno atsirado balto marmoro rūmai su 42 korintiškomis kolonomis, auksine spalva dažytomis uolų užtvaromis, statulomis parke ir t.t.

Meksikos miesto burmistras Carlos Hank Gonzalez, turėdamas silpną britiškam tiudorų dinastijos stiliui, pasi-statė puikiausią rezidenciją New Canaan, Connecticut valstijoje, milijonierių apgyventame rajone. Pirkio slaptai, bet spauda apie tai paskelbė. Tai Gonzalezui, žinoma, nepatiko.

Kai opozicinės socialistų partijos atstovas parlamente iškėlė karališkų rūmų atsiradimo ir jų statybos finansavimo klausimą, atsimušė kaktą į sieną. Daugelio atstovų nuomone, tai buvęs labai netaktiškas įtarimas.

Viskas būtų gerai buvę, jei ne toji per storai tepama "mordidos" politika. Visi ėmė kyšius, sukčiavo ir vogė, manydami, kad visiems visados ir užteks. Juk Meksika buvo ketvirtas didumu naftos eksportininkas pasaulyje, turis anglies, plieno, geležies rūdos ir brangių mineralų. Naftos doleriai pavertė Meksiką ūkinės pažangos stebuklu P. Amerikoje.

Vyriausybė manė, kad kainos ir toliau kils, o dolerių ateityje bus dar daugiau, tai praeitį (Nukelta į 6-tą psl.)

Hamiltono lietuvių parapijos klebonas ir šeštadieninės mokyklos globėjas kun. JUVENALIS LIAUBA, OFM, įteikia baigimo pažymėjimą abiturientei ONUTEI ŽUKAUSKAITEI Nuotr. J. Miltenio

HAMILTON

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS užbaigė š.m. veiklos sezoną jaukiomis vaišėmis. Choras turi 32 narius. Šiais metais jais surengė metinį koncertą, dalyvavo visoje eilėje švenčių bei minėjimų Hamiltone, St. Catharines, Toronte. Choro vadovauja muzikė Darija Deksnyte-Powell, pirmininkauja — J. Kristolaitis.

SIBIRINIAI TREIMIAI čia buvo prisiminti birželio 12 d. AV šventovėje. Kun. J. Liauba Lietuvos kankinių intencija atnašavo Mišias ir pasakė giliai patriotinį pamokslą. Pamaldose dalyvavo DLK Algirdo šaulių kuopa ir vietos organizacijos su savo vėliavomis. AV par. choras tam minėjimui buvo paruošęs specialų giesmių. Aidint choro giesmei "Nuliūdo kapais apsiklojus tėvynė", Sibiro tremtinių prisiminimui buvo prie altoriaus atneštas gyvų gėlių vainikas. Vėliau tas vainikas buvo nuneštas į šventorių prie Lietuvos kankinių kryžiaus.

KLB KRAŠTO TARYBOS rinkimams, kurie Kanadoje įvyks rugsėjo 25 d., kandidatų sąrašai visur turi būti sudaryti jau ligi liepos 30 d. Hamiltono apylinkėi į tarybą reikia išrinkti 8 atstovus. Pas mus tarybų visą laiką kandidatuoja beveik tie patys ir jau senesnio amžiaus žmonės. Gal atėjo laikas į tarybą iš Hamiltono pasiųsti jau naujų ir jaunesnių mūsų kolonijos atstovų.

PIRMOSIOS KOMUNIJOS sekmadienis buvo gegužės 5 d. Per 9 v. Mišias pirmąją Komuniją priėmė: Gailė Baltakytė, Andrius Gedris, Vincas Mačys ir Kazys Žukauskas.

K. H. BARONAI iš Vokietijos vieši Hamiltone. Jie yra sustoję pas B. Alf. Juozapavičius ir A.H. Liaukus. Čia žada būti dvi savaites, dalyvauti P.L. Dienosė Čikagoje ir vilniečių suvažiavime. Prieš 4 metus, sulaukęs "Stelco" pensijos, K. Baronas su šeima išsikėlė gyventi į Vokietiją. Jie augina labai gabią dukrelę Jūrą, kuri gražiai kalba trim kalbom — lietuvių, vokiečių ir anglų. K. Baronas iš Vokietijos daug rašo išeivijos spaudai.

ALAINE NORKUTĖ, žinomų hamiltoniečių Kest. ir E. Norkų dukrelė, šį pavasarį sėkmingai baigė Mohawk kolegiją. Jos pasirinkta studijų sritis buvo "Advertising & Media Law". Visą laiką buvo dekanas garbės sąrašas. Jau yra gavusi ir rajono prižiūretojų asistentės tarnybą žinomoj "McDonald's" restorane bendrovėje.

NEPAPRASTU TALENTU savo srityje pasižymėjęs "summa cum laude" laipsniu McMaster universitete elektros inžineriją baigęs Arūnas Mačikūnas. Per visus savo studijų metus savo sugebėjimais

mais jis buvo atkreipęs universiteto vadovybės dėmesį, tad jam buvo skiriamos visokios stipendijos ir atžymėjimai. Jaunasis inžinierius McMaster universitete dabar pradeda ruoštis magistro laipsniui.

HAMILTONE IR APYLINKĖJE yra tautiečių, atsitraukusių nuo lietuvių. Tokių gali būti iki 100. Skaitai vietos dienraštyje apie a.a. Vytauto Nacesko ir kitų panašių tautiečių mirtį ir stebiesi, kur tie žmonės visą laiką čia buvo. Daugelis jų yra sukūrę mišrias šeimas, bet yra ir grynai lietuvių dipukų šeimų, auginančių lietuviškai nebekalbančius lietuviukus. Jie yra pasislėpę nuo susipratusių ir šamoningų savo tautiečių.

GAILĖ KRISTOLAITIENĖ IR PRANĖ DALIENĖ yra žinomos pirmosios lietuvių pensininkės savo darbovietėse išstarnavusios pilnas pensijas ir dabar pasitraukusios į poilsį. Pirmoji dirbo "Stelco" įmonės skardų skyriuje inspektore, kita — "Domglass" stiklo gamybos įmonėje dekoratore. Abi savo darbovietėse yra išstarnavusios po 28 metus.

ČIKAGĄ AUTOBUSU birželio 30 d. vakarą išvyko abu mūsų chorai — mergaičių "Aidas" ir AV par. choras. Prie chorų prisijungė ir šiaip žmonių, keliaujančių į Pasaulio Liet. Dienas. Abu chorai dalyvaus V.I-tojo dainų šventėje. Apylinkės valdyba ta proga abu chorus parėmė po \$150.

AV PARAPIJA perka šalia savo šventovės, 53 Lamoreaux St., esantį namą, kurio vietą nori panaudoti autoaikštei. Šio vieno namo įsigijimas dar neišspręs mūsų visą laiką turėtos problemos, bet pradžia jau bus padaryta. Tam yra gauta iš vyskupijos labai geromis sąlygomis paskola. K.M.

ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO Giedraitis metinis narių susirinkimas įvyko birželio 5 d. savos saudyklos pastate. Dalyvavo per 50 klubo narių. Po valdybos pranešimų vyko naudingos diskusijos. Kai kurie įsirašė pinigineis aukomis į klubo pastato remėjus. Nariai galėjo matyti, kad antras pastato augstas dar yra reikalingas užbaigimo ir narių aukų. Po susirinkimo visi buvo pavaisinti šiltu maistu, kurį pagamino S. Petkevičienė su savo talka, kavute ir kitokia gerimu. Po to vyko įvairūs šaudymai ir linksmybių dalis. A.P.

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI aukoją pagerbdami a.a. Povilą Vaitonį: \$20 — A. Čerškienė, J. Kristolaitis, K. Mankauskienė, P. Sakalas; \$10 — J. Bersėnas, D. Gutauskienė, V. Gelžinių šeima, A. E. Kybartai, V. Subatnikaitė; \$5 — A. Sukaitis.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavyse namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 16 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santau pas 7½%
kasdienines palūkanas
už santau pas 7%
term. indėlius 1 m. 9½%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9½%
90 dienų indėlius 9½%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 13½%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santau p dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

The Marlatt laidojūvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Pas šiltos Arizonos lietuvius

BALYS BRAZDŽIONIS

Pirmomis dienomis teko patirti gražią Phoenixo apylinkės gamtą. Saulutė kartais kaitino iki 78°, nors buvo žiemos metas. Deja, atėjo audrų serija nuo Kalifornijos. Na ir pylė per visą naktį ir dieną. Užtvino miestas ir keliai, žmonės važiuoja pilnomis vandens gatvėmis. Užtvino rūšiai ir žemiau stovintieji namai, nes čia vandens nubėgimui nėra vamzdžių. Kaikurios gatvės naujesnėse apylinkėse jau įrengia juos. Tai buvo didelė naujiena Arizonoje, nes čia vandens iš dangaus mažai kada esti.

Pirmas sekmadienis Phoenixe buvo saulėtas. Giminės davė lietuvių katalikų misijos adresą ir kun. A. Valiūškos telefoną.

Katalikų misija

Surasti koplyčią lengva, nes Phoenixas yra labai gerai išplanuotas. Įeiname į koplyčią. Kunigas jau pradėjęs laikyti pamaldas. Lietuviškai skaitė, pamokslą sakė, o lietuviškos giesmės sklidavo beveik tuščioje koplyčioje. Dalyvių apie 60. Tačiau giesmininkai su vargonų palyda traukė giesmes neblogiau kaip parapijos choras.

Po pamaldų prie koplyčios lietuviai pasikalbėjo, susitinka su svečiais. Man teko paspausti ranką gen. Mieželiui, kuris labai sveikai atrodė, dar keliems čikagiečiams ir klebonui kun. A. Valiūškui. Panorau padaryti "interview", tad klebonas mus pakvietė pas save į misijos centrą (1802 No. 21 Place). Tai nedidelis namas, bet turi sodą ir vieną didesnę kambarį, kuriame vyksta posėdžiai, vaišės, minėjimai, o vasarą ar rudenį — gėžinės. Kiti kambariai — kun. A. Valiūškos raštinė, virtuvė. Jie išpuošti lietuviškais paveikslais ir įvairiomis meniškomis dovanomis. Misija, įsteigta daugiau kaip prieš 10 metų, turi pilnas teises atlikti visus religinius patarnavimus lietuviams, nors savo šventovės neturi.

Iš pasikalbėjimo su kun. A. Valiūšku išryškėjo visos lietuviškos gyvenimas. Vasario 16 minėjimuose susirenka arti 250 lietuvių, tačiau Kūčiose, Kaledų pamaldose ar Velykose į jas atsilanko apie 100, kai atvyksta iš Tucsono. Kitom programoms susirenka 60-70. Yra lietuvių, kurie nepriklausomai misijai dėl įvairių priežasčių, ypač senųjų ateivių. Šiaip gyvena Phoenixe ir apylinkėse per 300 lietuvių. Misija leidžia savo biuletenį "Arizonos Lietuvį", 4 puslapių, kurį redaguoja kun. Valiūška. Jame spausdinamas ir pamokslas, ir informacijos bei straipsniai.

Kun. A. Valiūška mus pavaišino vynu, lietuvišku sūriu, liepė prisiskinti greifrutų, citrinų.

Bendruomenės veikla

Daugėjant lietuvių Phoenixe, 1962 m. įsteigta LB apylinkė. Jos įsteigėja ir ilgametė pirmininkė buvo Emilija Josen-Mačernytė, mokytoja. Ji buvo įsteigusi ir vaikučiams mokyklėlę. Naujų ateivių Phoenixe dabar vėl daugėja, nes čia auga pramonė, įsikūrimo sąlygos nepersunkios.

Dabar LB apylinkė jau keičiasi metais pirmininkauja Vincas Ruseckas, kuris su žmona (buvusia Lietuvos mokytoja) gyvena Sun City — pensininkų mieste (apie 25 mylias nuo Phoenixo). Šiuo metu tarp 45-000 gyventojų yra apie 20 lietuvių šeimų, gal ir daugiau, nes jų skaičius auga. Yra ir lietuvių gydytojų (dr. A. Sabanienė-Wells) ir kiti, o lietuviams pensininkams čia ramus gyvenimas, nes mieste nėra jaunimo, o pramogų pilna.

Lietuviai trokšta veiklos, priklauso katalikų misijai, LB, karts nuo karto dalyvauja parengimuose. Mielių Ruseckų šeima ir jų graži bei plati rezidencija yra lyg ir LB centras. Čia daug kartų yra nakvoję įvairūs ansambliai, šokėjų grupės ir kiti veikėjai.

V. ir Š. Ruseckai atkeliavo iš Detroito. Jie persikėlė sveikatos sumetimais. Ponia Šarlote buvo paliesta ligos. Per 4 metų buvimą čia ji pasveiko ir dabar džiaugiasi. Vincas man pasakojė, kaip H. Bokas, atvy-

kęs iš Čikagos ligotas, čia pasveiko ir jaučiasi laimingas. Teko patirti iš pasikalbėjimų, kad čia sausas oras padeda reumatikams, sergantiems plaučių ir širdies ligomis, egzema. Tai patvirtino ir V. Ruseckas. Esą, jei atvažiuoja senukai 70 metų, tai čia išgyvena iki 80 metų. Taip, čia šilta, bet šilima kaulų ne-
laužo.

Su V. Rusecku besikalbant išryškėjo, kad Phoenixe yra lietuvių klubas, bet nerado jokios veiklos. Iš pradžių buvo jų narių tarpe piktų nuotaičių naujųjų ateivių atžvilgiu, bet dabar aprimo, ir klubo pirmininkas esąs sukalbesnis. Klubas turėjo namus, kuriuos neseniai pardavė ir pinigų pasidalino. Dabar tie namai būtų labai reikalingi, nes atvyksta daugiau lietuvių.

Dar teko pasikalbėti su buvusiais rockfordiečiais — Donatu ir Viktorija Zakarais. Jie atvyko į Phoenixą 1973 m., nes Viktorija turėjo ligą, kuri pradingo čia gyvenant. Agr. Donatas vertėsi visokiais darbais. Jie yra LB ir misijos rėmėjai. Jie mums daug ką parodė. Matėme daugybę statybos rangovų, kurie siūlė savo pavyzdžius, vežiojo kur norėjome. Yra visokių apylinkių ir kainos įvairios.

Kai seną pažįstamą D. Zakarą klausėm, ar verta senatvę čia apsigyventi, jo patarimas buvo: pirma reikaiti atvykti, pagyventi, apsidairyti ir tada daryti sprendimą. Žinoma, reikia atsižvelgti ir į turimas santaupas.

Radio programa?

Vieną dieną nuvykome indėnų muzėjų ir miesto centran, kur yra Sharkos restoranai. Tai žymiu broliu Sharku iš Čikagos broliu, kurio restoranai veikia Western gatvėje. Pasiteiravom po radijo stotis, ar nebūtų galima čia įsteigti "Lietuvos Aidų" programos. Laiką gavome šeštadieniais galinčioje 10.000 vatų stiprumo stotyje. Vietos lietuviams patariant, greičiausiai pradėsime ją rudenį, kai visi po atostogų sugrįš į namus. Gaila, nesuradome tinkamo radijo atstovo.

Kaikas paklaus: ar verta ten vykti jaunimui ir senimui, ar galima gauti darbų? Galima vykti ir jauniems. Juk vien tik Phoenixe gyvena per milijoną žmonių. Jie turi darbų, o specialistams tikriausiai visur įmanoma įsikurti. Yra ir bus darbų statyboje, nes labai plečiasi statybos. Klimato nereikia bijoti. Žinoma, pirmiausia reikia nuvykti pasižvalgyti. Apklausinėjus lietuvius, labai retas kuris pasakė, kad bloga ten gyventi. Gal būna kiek notalgijos iš pradžių, bet patogumai ir keliai, gatvės ir prekybos centrai arti gyvenviečių. Viskas pigiau kaip Čikagoje, o pensininkams daug kur duodamos nuolaidos.

● Fašizmo laikais žmonės sakė: "Tarp sovietų ir fašistų tėra toks skirtumas — jei turite penkis karves, sovietai paims keturias ir paliks vieną; fašistai gi paliks visas karves, bet ateis ir melš visas". Prisibijau, kad rytot galėsimė panašiai sakyti: "Sov. Sąjungos komunistai atims beveik visą jūsų laisvę, bet Italijos komunistai žada palikti ją nepaliesta. Tikrovėje betgi taip nėra" (Jonas-Paulius D.).

A. A. prel. JUOZO GUTAUSKO karstas nešamas po pamaldų iš šventovės Skotijoje, kur daug metų darbovosi lietuvių sielovadoje. Palaidotas 1983 m. balandžio 13 d. Nuotr. K. Savonio

"Talka" plečia savo patalpas

Hamiltono kredito kooperatyvas "Talka" užbaigė gegužės mėn. su \$16.541.485 balansu, per vienerių metų laikotarpį padidėdamas 2,1 mil. dol. Kitose pozicijose turima: narių šerų \$10.045, čekių sąskaitose \$705.422, santaupų sąskaitose \$5.098.841, terminuoti indėliai 1 m. ir 3 m. \$3.353.000, trumpo termino 90 d. indėliai \$2.860.000, taupymo sąskaitos su kasdien priskaičiuojamom palūkanom \$263.800, registruotas pensijų taupymo planas \$3.418.935, pelnas \$71.425.

Išduotos nariams asmeninės paskolos \$565.026 ir nekilnojamo turto \$9.127.907. Dabar nariams išduotos paskolos sudaro 58,6% viso "Talkos" kapitalo, o kitur investuoti pinigai sudaro 36,9%. (Pernai tuo pačiu metu išduotos paskolos sudarė 71% ir investuoti pinigai 24,1%). "Talka" šiuo metu turi 2011 narių, iš kurių 442 nariai naudoja paskolomis.

Kredito komisija leido išduoti naujų paskolų per gegužės mėn. \$624.547 ir per balandžio mėn. \$646.432. Paskolų pareikalavimas dabar yra žymiai padidėjęs ir praėjusiais mėnesiais ypač daug buvo atleista nekilnojamo turto paskolų. Asmeninių paskolų pareikalavimas vis dar tebėra nedidelis.

Šiuo metu "Talkos" kooperatyvas moka nariams už įvairius indėlius augščiausias palūkanas. Pvz. čekių sąskaitos, su nemokama čekių rašymu 6%, santaupų sąskaitos 7,75%, su kasdien apskaičiuojamom palūkanom 7%, terminuoti indėliai 1 m. 9,5%, 3 m. — 10%, trumpo termino 90 d. 9,25%, registruoto pensijų taupymo planas 9,5%. Nariams pinigų skolina irgi palankesnėmis sąlygomis negu kur kitur: asmeninės paskolos duoda už 13,5% ir nekilnojamo turto už 11%. Nuo š. m. birželio 13 d. įvesta "Talkoje" nauja nekilnojamo turto paskolų rūšis su keičiamu procentu (variable rate). Už šią paskolą dabar nustatyta imti po 10,5%. Dėl smulkesnių šiai paskolai sąlygų teiraukitės darbo valandomis raštine.

Per pastaruosius mėnesius yra mirę šie nariai: Walter Ervin sausio 13 d., Jonas Visockis sausio 17 d., Jonas Mikšys kovo 3 d., George Buric, jn., kovo 17 d., Povilas Vaitonis balandžio 23 d., Vladas Bagdonas gegužės 18 d.

"Talkos" valdyba šiais metais yra paskyrusi paramą šioms organizacijoms: Lietuvių Skautų Sąjungai \$200, sporto klubui "Tauras" London, Ont., \$100, Kanados liet. sporto apygardai \$200, Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų Komitetui \$1.000, Kanados Lietuvių Komitetui Žmogaus Teisėms Ginti \$100.

"Talkos" valdyba birželio 11 d. posėdyje nutarė įvesti nariams naują patarnavimą — priimti apmokėjimui telefoną, elektros ir dujų sąskaitas nuo š. m. liepos 1 d.

Taipgi šiame posėdyje patvirtinta "Talkos" narių patarnavimui advokatė Rita Chrolavičiūtė, kuri dirbs kartu su broliu adv. Juozu Chrolavičium.

"Talka" po dvejų sunkesnių metų vėl auga, stengdamasi savo narius kuo geriau aptarnauti. "Talkos" raštine kas dieną vyksta didelis judėjimas, kartais susidaro spūstis. Kai "Talkai" buvo nupirkti dabartiniai namai 1971 m., turint 3 mil. dol. balansą ir 1300 narių, užteko vietos ir erdves. Tačiau metams einant ir kooperatyvui stipriai augant savoje pastogėje, jau 1976 m. reikėjo atlikti remontą, praplečiant raštines patalpas, įrengiant vedėjui atskirą kambarį, kuris buvo skirtas valdybos posėdžiams, o valdybos posėdžių kambarį nukelti rūsin. Su šiuo remontu padėtis tik laikinai buvo pagerinta, nes narių laukiamasis pasidarė permažas ir nebėra vietos kur plėstis.

"Talkos" valdyba pastarųjų dvejų metų laikotarpyje svarstė būdus, kaip raštines patalpas praplešti, ypač kai nupirkus elektronines mašinas raštine pasidarė sunku apsisukti. Prietais išvada, kad reikia statyti priestatą, kuris turėtų erdvę laukiamajai, raštinei ir vedėjui kambariui. Tuo tikslu buvo susirūšta su architektu A. Švedu. Jam buvo pavesta paruošti viso to perstatymo projektą. Architektas po kelių mėnesių darbo paruošė planą ir įteikė valdybai. Pastaroji jį priėmė ir nutarė pradėti jo vykdymą. Birželio 10 d. buvo paskelbtos statybos rangovams varžytinės, kuriose dalyvavo 6 rangovai. "Talkos" valdyba projekto vykdymą pavedė palankiausias sąlygas siūliusiai bendrovei "Oakington Construction Ltd."

"Talkos" priestato statyba prasidės artimiausiu laiku ir iki rudens bus baigta. "Talkos" raštines darbas vyks tose pačiose patalpose remonto metu, nes statyba bus atliekama palaipsniui. Pirmiausiai bus pastatytas priestatas, o vėliau remontuojamos dabartinės raštines patalpos. Tikimės, kad užbaigus darbą patalpos bus patogesnės visiems nariams. Statybos darbą prižiūres projektą paruošęs architektas A. Švedas.

Stasys Dalius

Pirmoji lietuviško vaidinimo plokštė, išleista Montreale lietuvių teatre 1959 metais. Aplankas — Kazio Veselkos

Meksika - prarasto rojaus kraštas

Magiškas žodis "mordida", siaučianti korupcija valdžioje, milijonai skurdžių

(Atkelta iš 5-to psl.)

dėjo milžiniškomis sumomis skolintis, kad nerūpestingai gyvenimo karuselė dar greičiau skriėtų. Nepagalvojo tik, kad šioji pininga karvutė gali užtrukti, kad naftos kainos gali kristi, o skolas reikės mokėti. Taip ir atsitiko. Didžiąją Meksiką nusigyveno, sužlugdydama krašto ūkį ir finansus.

Didžiausia krizė

Šiandien Meksika pergyvena didžiausią finansinę-ekonominę krizę savo istorijoje. Gamtos turtų pertekliu — neišbrendamas skurdas. Meksikos skola užsieniui — 85 milijardai dolerių. Ekonominis krašto likimas priklauso nuo užsienio bankų malonės. Jei prieš 15 metų kiekvienas galėjo Meksikos bankuose iškeisti banknotus į sunkaus aukso monetas ir dar neseniai turtingi meksikiečiai gabenoti pinigų prikimštus portfelius ir lagaminus į JAV bankus, tai šiandien doleriai pranyko, o "pezu" bankai nenori nė į rankas imti.

Naftos kainos krito, naujų paskolų nebegalima gauti, skolų neįmanoma išmokėti, krašte 100% infliacija, pezas žiuriai nuvertintas, bankai suvalstybinti, šimtaprocentinė korupcija ir "mordidos" politika tęsiasi. Tiesa, buvo rinkimai, tačiau nors naujas partijos žmogus yra įvestas, senoji partijos diktatūra nepasikeitė.

Krašto viltys ir tikrovė

Tie, kurie tikėjosi, kad naftos nešamas turtas padės įgyvendinti socialinį teisingumą, nusivylė, nes vargo žmonės šiandien yra pagrindinės krizės aukos.

Prieš aštuonerius metus Meksikos ateitis atrodė rožėmis klotas. Meksikiečiai juokavo pirkia Texas — taip teigė jie pralobę. Ir jie, tie išrinktieji, lėbavo, manydami, kad jų gerovė nesibaigė. Apie eilinį "campesino" jie negalvojo, manydami, kad "valstybė — tai jie".

Apsiriko. Šiandien Meksika yra prarasto rojaus šalis. Meksika atsidūrė ant ekonominės prarajos krašto.

Nors valstybinė naftos bendrovė "Pemex" kasdien eksportuoja po 2,7 milijono statinių naftos (į kiekvieną statinę telpa 42 galionai), pinigų užtenka tik algom, skolom ir... "mordidom".

Meksikoje stūkso nebaigtas "Pemex" dangoraižis. Šis 56 aukštų pastatas turėjo būti pats augščiausias visoje P. Amerikoje.

"Juodojo aukso" miestas Villanueva šiandien atrodo panašus į vaiduoklių laivą. Prieš dvejus metus gyvai pulsuojančioje Villanuevoje ir visoje Tabasco provincijoje naftos "kaubojai" važinėjo garsiaisiais užsienio lenktyniniais automobiliais, bet šiandien jų triukšmo nesigirdi, viešbučiuose laikai tyli, o baseinai jau kuris laikas nenaudoti ir nevalyti. Dešimt tūkstančių naftos pramonės darbininkų yra atleisti. Visi jie gyvena skurdžiose lūšnelėse, o upei patvinus, jie kelia televizijos priimtuvą ant spintos, stumia patalynę augščiau, o prie durų besiknisančių paršelių stato ant stalo ir laukia, kol potvynis atslūgs, "torillos" ir pie-nas atgys, o gyvenimas naftos centre vėl prasidės.

Besaikė korupcija

"Kalta korupcija" — sako gubernatoriaus rinkimus Tabasco provincijoje pralaimėjęs kairiųjų kandidatas.

Kairiųjų darbininkų partijos vadas Castillo irgi piktnasi korupcija, pirštu bėdamas skaitmenis oficialiose naftos pramonės balanso knygoje. Jo klausimas: "Kur dingo 317 milijonų statinių naftos — 53 milijardai litrų?" Pareikalavus naujų bendrovės pasiaiškinti, "Pemex" valdytojas ciniškai šyptelėjo, duodamas vieno žodžio komentarą: "Išgaravo".

Castillo pasigedo ir 30 milijonų kubinių metrų dujų. Ten pasiaiškinta, jog dujos sunaudotos naujų laidų vamzdžiams užpildyti. Padarius apskaičiavimą, paaiškėjo, kad su tokiu dujų kiekiu galima

pusės metro diametro vamzdį apvesti 248 kartus aplink pasaulį.

Vėliau iškilo aikštėn, kad kažkaip nelegaliai Meksikos nafta atsirado Rotterdame rinkoje, Olandijoje, o taip pat ir Prancūzijoje. Galų gale "Pemex" vyriausiasis direktorius buvo priverstas atsistatydinti, tačiau sakė atsistatydinąs neva protestuodamas prieš nutarimą mažinti naftos kainas.

Vogimas ir toliau nesiliovė. 1982 m. rugėjo 5 d. "Pemex" centre įvyko didžiulis spro-gimas. Po devynių valandų kovos su ugnimi gaisrininkai pasiekė "Pemex" aichryvus — visi jie buvo sudegę.

Akiplėšikumas eina taip toli, kad dabar naftos darbininkai prašomi paaukoti dviejų dienų uždarbį, kuris skiriamas Meksikos skoloms užsienyje mokėti.

Be "mordidos" — nė žingsnio

"Mordida", kaip tvas, yra apsmūsi visus Meksikos visuomenės sluoksnius. Darbininkų unių vadai ima net iki ketvirčio darbininko algos jo darbai "pastoviai užtikrinti". Su milijonais bedarbių meksikiečiai belieka tik sukandus dantis tylėti ir mokėti. Kartais po 300-400 darbininkų siunčiama į aukštų bendrovės tarnautojų ūkius — "haciendas" įvairiems lauko darbams; jų darbą, aišku, padengia naftos bendrovė.

Policija irgi visur įjėsko "mordidų": pasienyje, miestuose, net gatvėse. Labai dažnai, važiuojant per sieną, policininkas, nūžiūrėjęs auką, čia pat pasako, kiek keleivis turi mokėti ("suprakite — ne jam, bet jo viršininkui").

Panašiai įvyko ir su mano vyriausiu sūnumi, važiuavusiu iš Monterrey per Laredo į JAV. Kadangi atsiskakė mokėti "mordidą", buvo šešias valandas laikomas policijos būstinėje. Tik užsispyrusiai reikalaujant leisti paskambinti tėvui ir sužinoti, kad tasai tėvas yra JAV konsulas, policininkai dingo keliom minutėm, o grįžę paaiškino, jog buvęs apsirikimas — jie turėję galvoje kitą asmenį ir kitą automobilį.

Kai aš viena proga užsiminiau augštam gubernatoriaus valdininkui apie šį incidentą, jis atsiprašinėjo ir labai apgailestavo, tačiau naiviai prasiitarė, kad policija vien tik šiam gubernatoriui privalanti surinkti 22.000 dolerių kiekvieną savaitę.

"Mordida" neaplenkia nė pačių neturtingiausių — net jų, kurie gyvena Meksikos sostinės priemiestyje Nezuhocoloyotl. Ten kelių kvadratinį kilometrų plote sausakimšai susigrūdę skurstė keturi milijonai meksikiečių.

Vienas jaunuolis pasakojo, kad ir ten, naktį išėjus į gatvę ir pamčius prisitartinant policijai, verta iš anksto paruošti šiek tiek "pezu" ir policininkams savanoriškai įteikti. "Išsaina pigiau, — sako jis, — o policija vertina pilietinį susipratimą".

Mokyklų direktoriai beveik kasmet keičia moksleivių uniformas ar bent jų spalvas, tekstilės įmonės duoda jiems trečdali nuolaidos, o pinigų direktoriai sau pasiima. "Mordida!"

Tijuana pasienio kalėjime sargai ima po dolerį už leidimą naudotis dušu ar išviete, o už paklodę nakčiai ima net po penkis dolerius. Nėra pinigų, nėra patarnavimo. "Mordida!"

Kartą meksikietis žurnalistas pasikvietė pas save pietums užsienio korespondentą, kuris neatsistebėjo sunkaus aukso peiliais, šakutėmis ir šaukštais. Šeimnininkas prasiitarė, aug jo "specialybė" rašyti apie valstybės prezidentą ir girti jo politiką. "Mordida!"

Partijos diktatūra

Valdančioji diktatūrinė partija ("Partido Revolucionario Institucional") — PRI jau 53 metai neišleidžia vyriausybės vairo iš rankų. Jai priklauso 8 milijonai duonos, geresnio gyvenimo, protekijos ir "mordidų" jėšką meksikiečiai. Visi, kam rūpi pilvas, pinigai ir garbė, plakasi prie partijos. Išstojimas iš partijos papras-

tai reiškia karjeros pabaigą, o kartais ir pavojų gyvybei.

Meksikoje yra keturi milijonai bežemių. Bado verčiami, jie prisiglaudžia milžiniškuose nenaudojamuose turtuolių "haciendų" žemės plotuose. Niekam jų likimas nerūpi. Žemių savininkai užuojautos nerodo. Pašaukus policiją, toji už "mordidą" skurdžius išsivauja ar net likviduoja. Puebloje, pavyzdžiui, 27 bežemiai buvo užmušti, o Monte Libano vietovėje net 70 bežemių lūšnų buvo sudeginta. Policija ne tik žemvaldžių nuosavybę apgynė, bet ir jų moteris išprievartavo "tėvy-nės labui".

Pralaimėtoji revoliucija

O ką gi kalba kruvinosios 1910-1917 m. valstiečių revoliucijos dalyviai, kuriems vadovavo Emiliano Zapata? Revoliucijos šūkis buvo — už žemę ir laisvę!

Sukilime dalyvavęs 84 m. amžiaus kavalерijos kapitonas Manuel Cardona Testa kartais skundžiasi: "Pagalvokite, senor, už šį skurdį gyvenimą Meksikoje aš kovojau ir pilve turiu penkis kulkas".

Revoliucija pareikalavo milijono gyvybių. Šiandien buvę "zapatistai" renkasi kur nors turgaus aikštėje, sunkiai vilkdami kojas sandaluose persaulės įdegtą grindinį, dengdami nuo deginančios saulės veidą šiaudinėm skybėlėm.

"Retoriškai kalbant, mes revoliuciją laimėjome, — tęsia savo skundą buvęs sukilėlių kapitonas, — bet politiškai mes ją žiauriai pralaimėjome".

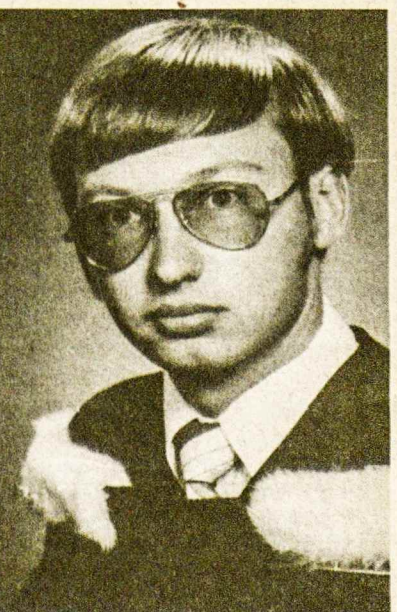
Iš tikro beveik kiekvieną sekmadienį, nekalbant jau apie tautines šventes, karšti kalbėtojai giria revoliucijos laimėjimus, bet niekam nerūpi, jei valstietis ir šiandien smėlėto-uolėto žemės režio neturi.

Krokodilo ašaros

Palikdamas prezidentūrą, Jose Lopez Portillo net apsi-verkė. Prasė atleisti, kad jis daugiau neturtingiems nepa-gelbėjo. Sujaudinti klausytojai ašarodami kartojo: "Koks kilnus buvo mūsų prezidentas!"

Naujasis Meksikos prezidentas — Miguel de la Madrid, 47 m. amžiaus, atrodė kuklus ir garbingas žmogus, drįstas kritikuoti praeities klaidas, kalbėti apie Meksikos prarastąjį rojų, pabrėžti reikalą rauti valstybės pamatus graužiančią korupciją. Karikatūristai į jo žodžius jau reagavo: pavaiždavo naująjį Meksikos prezidentą, nusileidžiantį tiesiai ant... kaktuso.

Vienas universiteto profesorius ciniškai pastebėjo, kad pagal senąjį aztekų saulės kalendorių paskutinieji 52 metai buvę pasaulio pabaigos metai. Tai PRI partijos diktatūros laikotarpis. "Niekas iš esmės Meksikoje nesikeičia, — ironiškai jis pridūrė, — pagal mūsų kalendorių Meksika jau seniai turėjo nugarmėti į bedugnę".

PAULIUS-DARIUS VYTAS, baigęs Toronto universitetą inžineriją ir 1983 m. gavęs pritaikomųjų mokslų magistro laipsnį. Gyvena Torontoe ir lietuviškoje veikloje reiškiasi kaip muzikas-akompaniatorius

● RASYTOJAS negali nematyti, kad religijos jėga, ypač tikėjimo į apreiškimą, šiandieną yra silpnėjęs kaip betkurioje žmonijos istorijos epochoje. Vis daugiau ir daugiau vaikų auga be tikėjimo į Dievą, be tikėjimo į atlygį ir bausmę, ir sielos nemirtingumą ir net etikos galiojimą (Nobelio laureatas Isaac Bashevis Singer).

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Jei norite siųsti dovanų siuntinį savo draugams arba giminėms Lietuvoje, dabar galite tai padaryti pigesniu, greitesniu ir patikimesniu būdu, pasinaudodami orinio susisiekimo tarnyba, teikiama bendrovės

"Save-O-Way Parcel Service LTD"

Mes esame didžiausia siuntinių bendrovė, aptarnaujanti Rytų Europos kraštus, įskaitant Sov. Sąjungą.

Šiuo būdu siųsdami sutaupysite \$40,00 nuo kiekvieno 10 kg. siuntinio, siunčiamo oro paštu. Taip pat galima siųsti savo paruoštus siuntinius ir laivais.

Smulkesnių informacijų teiraukitės telefonu 532-3042 arba atvykite į mūsų įstaigą:

337 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario.

Hamiltone skambinti telefonu 544-3603 (747 Barton St. E.).

AURELIJA BALASAITIENĖ

Su dideliu dėmesiu seku šykščias žinutes apie Lietuvių Dienų renginius Čikagoje, jieškodama bent vieno posėdžio, pasitarimo lietuviško švietimo reikalu. PLB rengiasi gaušiam ir gerai išreklamuotam seimui, kuriame, be abejonės, bus kalbama apie politinę veiklą, santykius su mūsų veiksniais ir t.t.

Vertėtų skirti laiko ir švietimui, nes tik jauniausios, sąmoningos kartos visuomenės nariai jungsis į kovą už Lietuvos laisvinimą, per mokyklas įgavę ne tik žinių, bet ir įsipareigojimo bei kovingumo jausmus. Negalime nepripažinti fakto, kad švietimui skiriama permažai dėmesio, palikdami visą tautinio sąmoningumo įkvėpimo našta šeimoms ir lituanistinėms mokykloms.

Kaip jau daug kartų esu minėjusi, jaunimas šeimoje, kartą išleistas į vietines mokyklas, namuose praleidžia labai nedaug laiko. Trumpi pokalbiai bendrų pietų metu tarp šeimoms narių daugiausia ribojasi dienos reikalais. Vėliau visi skuba kas sau. Jaunimas, atlikęs pamokas, savo laisvalaikį praleidžia sporte, repeticiuose, sueigose ir t.t. Tėvų dauguma — kalbant iš patirties — savo vaikų vadovėlių nemato, retai teseka jų pamokas.

Bendruomenės veikla ir renginiai įtraukia daugumą mūsų žmonių. Taigi, per Bendruomenės veiklą galima geriausiai prieti prie jaunimo turinčių šeimų ir su jomis praveisti diskusijas, vakarones bei forumus tuo klausimu: tėvų vaidmuo lituanistiniame auklėjime ir jų santykis su mokykla. Čia galima būtų išryškinti mokyklos darbo laiko ribotumą, būtino bendradarbiavimo su mokykla reikala, aktyvų įsitraukimą į moksleivio namų darbų atlikimą, lietuviškų knygų skaitymą.

Tenka pastebėti, kad net ir pačios populiariausios lietuviškos knygos nepuošia daugumos lietuviškų šeimų lentynų. Lietuviškos knygos propagavimas, skaitytinų knygų sąrašų sudarymas turėtų būti LB švietimo tarybos darbų programoje. Knygos pagal amžių, skaitymo lygį gali būti žinovų klasifikuojamos, nežiūrint leidėjo vardo.

Jei švietimo taryba planuoja betkokį naują vadovėlį, tai jis turi būti ne vien parašytas, bet ir prieš leidžiant patikrintas žinovų komisijos, į kurią įeitų tik asmenys, dirbantys konkrety darbu su šiuolaikinio jaunimu. Reikia atsižvelgti ne vien į siaurėjantį žodyną, bet ir skirtingą jaunų lietuvių mentalitetą, taikantis prie modernaus gyvenimo reikalavimų. Praeities leidiniai

parodė, kad kaikurie visiškai nebetinka dabartinėms lituanistinėms mokykloms, nes jų lygis viršija dabartinės jaunios kartos lietuvių kalbos mokėjimą.

Savo lankymosi Klevelande metu LB švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas pareiškė, kad į lituanistines mokyklas ateina vaikai jau visai nebekalbantys lietuviškai. Kaikuriuose mokyklose, anot J. Kavaliūno, tokių mokinių skaičius siekia 50%.

Todėl vienas svarbiausių uždavinių yra jaunimą išmokyti lietuvių kalbos pagrindų, kad ji būtų miela, pritaikyta gyvenimui, kad jie galėtų su savo tėvais ar draugais lietuviškai kalbėti apie savo reikalus ir problemas, pamiršus akėčias, arklius ir kitus ūkio padargus, paliekant barbarizmus ir provincializmus tiems, kurie kada nors gilinsis į lituanistines studijas.

Skaitymui knygos turi būti įdomios, patrauklios tiek savo turiniu, tiek savo forma. Čia nenorėčiau siūlyti konkrečių autorių (o jų turime), kad nebūčiau apkaltinta reklavimu vieno ar kito rašytojo ar rašytojos.

Žinau, kad kaikurie labai konservatyvūs lituanistikos mokytojai su mano teorija nesutinka. Esą įrankių pavadinimas ir į mūsų kalbą atkeliavę barbarizmai (dūšia, viera, eščiūs) yra mūsų kultūrinio palikimo dalis. Nenorėčiau ginčytis, tačiau prieš perduodant barbarizmus, bandykime savo vaikams perduoti gryną literatūrinę kalbą, o visa kita palikime tautotyrininkams. Pamokų metu darosi graudu, kai augštesniosios mokyklos mokiniams jau sunku išreikšti savo kad ir paprasčiausias mintis lietuviškai, o sintaksės analizavimas, kablielių dėjimas yra sunkiai išmokomas.

Bendruomenei siūlau visų pirma pagrindiniai susirūpinti lituanistinio švietimu. Jei liks laiko, lėšų ir energijos, politikuoti niekas nedraudžia. Tik kas dar po dešimties metų domėsīs politika lietuviškos akcijos plotmėje, jei nebebus jaunimo, kuris bent lietuviškai kalbės ir rašys? Negalima gyventi dabarties akimirkos džiaugsmu, nemetant žvilgsnio į ateitį. Tik lituanistinės mokyklos užtikrins visų darbų testinumą.

Atsiųsta paminėti

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA. No. 55, Nov. 1, 1982 (American Publication April 1, 1983). Translated by Rev. Casimir Pugevičius. Translation Editor — Marian Skabekis. Published by the Lithuanian R. C. Priests' League of America (351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA).

KLEMENSAS JŪRA

PRAEITIS ŠAUKIA

*Svajojančių girių, smūtkelių ir kryžių šalies
Nepakeis tau svetingi ir puikūs pasaulio kraštai;
Ar vakarą tylų rasotą svajoji ar rytą kelias —
Čiuženantį kmyną papievėję ir melsvą žibutę matai.*

*Nepakeis gal ir gimtojo žodžio, kurį tu iš motinos lūpų gavai,
Kai pirmąjį žingsnį svyruodamas sunkiai nužengtį mėginai...
Nepakeis tau ir vaizdo, kai mariom aplinkui siūbavo čėžio javai —
Saulėtąjį džiaugsmą — svajonę, tyriausius jausmus pažinai.*

*Atsimeni — dienos akordais rasotų dainų nuskambėjo,
Ir naktys — lakstingalų tryliuoc liūstančią sielą gaivino...
Žydrioji jaunystė — spalvingų svajonių žiedais nužydėjo,
Į ateitį kilti, sakytum, paukštelio sparnus išaugino.*

*Nepakeis tau svajojančių girių, smūtkelių ir kryžių šalies
Žibėjimas šaltas nei turtai vaišingų kraštų svetimų;
Pracities neužsklėsi — kas dieną į širdį nostalgiją lies — —
Ir sapnuose matysi sudilusį senąjį slenkstį gimtųjų namų... —*

*Žinau — piktį vėjai ten šėlo ir užbėrė praeitis pėdas;
Negrįši... Takelio nerasi, kur mynei primuosius žingsnius...
O nerimas graužia... Ir amžinu lūkesiu krūtinę nušėda,
Įaugi svetur, tik ne ažuolu — palinkusiu gluosniu verksniu.*

*Pracitis tau vis kužda, kad avilį seną sodelio pamiršęs apleidai,
Į svetimą korį surankioji medų ilgiausią klajonių anų — —
Kol praūžė audros. Ruduo priartėjo. Gal tuščiaviduriu žiedu —
Į purvą įmintas — tu grausies, raudosį senųjų dienų... —*

*Ilgėsies, norėsi lakstingalos maldą išgirsti dar kartą,
Pajusti gaivinančią vėjo dvelkimą anų tolimųjų laukų...
Pracitis nesugrįši... Ji peržengianti sieną užverta —
Kaip svajonė skaidriausia! Kaip čiauskėjimas linksmas vaikų!*

*Kada ištarmė rūšią sulauktą išgirsi — mirtis glamonės...
Raudosi. Gailėsiesi augęs ne smilga, ne lauko svėrė...
Sugrumbančiais pirštais norėsi paglostyt žiedėlių pienės,
Ar varpa rugelio palinkti į žemę svaria.*

1983, Itanhaem

Hamiltono Lietuvių teatras "Aukuras", suvaidinęs Toronte Keith Winterio veikalą "Šviesioji valanda". Pirmoje eilėje iš kairės: D. Jonikaitė, režisiorė ir aktorė E. Dauguvietytė-Kudabienė, M. Kalvaitienė; antroje eilėje: K. Mikšys, A. Stasevičius, K. Kalvaitis, E. Labuckas, grimuotojas S. Ilgūnas

Nuotr: B. Tarvydo

Proletarinis romanas

Kazimiero Barėno "Beragio ožio metai" — varguolio buities vaizdavimas

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Atsakydamas savo oponentams "Drauge", K. Barėnas pripažino, kad jo romane esama šiek tiek autobiografinio elemento, bet jo nesą tiek, kad romanas galėtų būti palaikytas memuarine literatūra. Pilsnai su tuo sutinkam, bet pati problema verta komentario. Niekam nepaslapstis, kad literatūros žinovai ir mokovės paprastai žvelgia iš augšto į autobiografijos žanrą, laikydami jį antrarušiu literatūros gaminiu. Šiuokart susiduriame su faktu, kažkaip verčiančiu lauk iš sarkofago tą balzamuotą tiesą. Proletarinis Barėno romanas ištisoje eilėje vietų nepaprastai primena vieną lietuvišką atminimų knygą — J. Baltušio "Su kuo valgyta druska". Bent pradinė situacija labai panaši. Baltušis, mažamečio vaikas, kaip Ignacas, atsiranda mieste, verčiasi įvairiais amatais, patiria skurdą. Kartais uždarbiauja visai taip pat — pjausto malkas. Jo pramogos irgi panašios — gegužinės, pasivaikščiėjimai. Be to, likimas jį irgi suveda su bolševikiniu pogrindžiu — nuolat girdi dejonės apie kratas ir suėmimus. Žodžiu, regi gyvenimą iš varguolio perspektyvos.

Bet jei esama siužetinio panašumo, tai savo dvasia, spalvomis ir stiliumi abudu veikalai yra visiškai skirtingi. Skaitydamas "Beragio ožio metus" žmogus jaučiasi, kaip minėjom, tarsi turėtų prieš akis diena dienos rašytus dienoraščio lapus, verstų kroniką, kurios pabaiga jam nežinoma ir kuri nuvils. "Su kuo valgyta druska" dvitomyje, priešingai, nuolatos jaučiama laiko perspektyva, tarsi autorius stebėtų nuo piliakalnio augtumelės gamtovaizdį, kuriuo keliauta. Jis nutuokia, kad visko neišpasakosi. Be to, neverta. Atmintyje lieka tai, kam lemta išlikti, kas turėjo įtakos tolimesniam gyvenimui. Taipgi laiko nuotolis leidžia kaitkai prisimint su pašaipa, kaitkai su liūdnu atodūsiu, kaitkai su lengva ironija, kaitkai paprasčiausiai nutylėti.

Tos atrankos ir tos varų vairovystės (dvo įstabesnės, kad Baltušis apdovanotas humoro dovana) K. Barėno romane nėra. Tiesa, pasakojimo tempas kiek įvairesnis pradžioje. Atsiranda šokia tokia dramatinė įtampa ir knygos pabaigoje, kai Ignacas užverbuojamas dirbt NKVD, bet šiaipjau jis nepaprastai lėtas, juo labiau, kad pasakojimą užverčia niekur veiksmo pirmyn nestumiančių trivialių epizodėlių perkrova.

Bet už vis labiau viską nulemia pagrindinio personažo piešinys. Kaip Baltušis besigraibytų partijos linijos, jis pasirodė kaip juslios prigimties žmogus, smalsus padaras, pilnas nuostabos pasauliui, veikiai perkandęs miesto buitį ir pasijutęs joje it savuose vandenyse. Ignacas gi išlieka

skaitytoji pilka žmogysta, kuriam nejauciame jokio prieiškumo, bet, deja, nė didesnės simpatijos ar užuojautos. Žinoma, Lietuvoj tokių žmonių būta. Kaip kad būta liaudies pasilinksminimų, šokių, gegužinių, vakarėlių, merginų, provokuojančių bernus savo agresyvumu, alkoholių bat-siuvių ir moterų kankinių, sunkiai nešančių savo kryžėlį. Bet tokių siluetų istorinei freskai nepakanka. K. Barėnui kažkaip šiuokart nepavyko sukurti nė vienos tikrai įsimintinos scenos (nebent tėvo laidotuvės, bet ir tai perilga). Kartais net skaudžiai suklumpama. "Linčo" scena, kur išplakamas Vanka, pažymėtina blanki ir neįtikima.

* * *

Kaip paaiškinti Barėno nesėkmę? Juk visi pripažįstam autoriui dovaną įtaigiai vaizduoti paprastų žmonelių buitį, nepaliejant "sielankos", sentimentalizmo, idilinio kolorito. Priešingai, jo novelėse ir apybraižose itin ryškus sugėbėjimas prabilti sutramdyta emocija, "sotto voce". Būdingas jau ir vengimas moralizuoti. Paradoksaliau, bet tas pats braižas yra išlikęs tiek "Tubotame gaidyje", tiek "Beragio ožio metuose". Tas pats lako-niškas, neužišiošojimas prieš gamtos grožybų reginius. Tikslu, neprasiklaidinti žodyno prašmatnybėm, tausojanti žodį kalba.

Bet jei šių rašytojiškų dorybių pakako "Tubotam gaidžiui", jų negana "Beragio ožio metams". Faktinai abu veikalai yra ištęstos novelės. Tik "Tubotam gaidžiui" šis pusiau reportažinis braižas tiko jau vien todėl, kad jame vaizduojami dramatiški įvykiai — chaosas patriarchaliname Lietuvos kaime I D. karo pabaigoje. Iš kitos pusės, siužetine prasme buvo naujų dalykų, iki šiol nevaizduotų mūsų raštijoje, būtent, kalbos apie pleišta, kurį įvarė visdomėnėn bolševikų revoliucija ir sovietinės valdžios kurimasis Rytų Lietuvoje. Be to, nors iš esmės romanas buvo artimas kaimo kronikai, K. Barėnui pavyko apdovanoti kaikiuriuos veikėjus žmogiškom aistrom, suteikiančiom veikalui sim-bolinę potekstę. Gasiūno slaps-tomas sartis galėjo būti interpretuojamas kaip laisvės simbolis. Net tas pats (tuomet pusbernis) Ignacas turėjo savo "idee fixe" — nuslėpti šautuvą — sau žmogum buvimą iš-reiškiantį daiktą.

"Beragio ožio metuose" tokių potekstėjų neaptinkam. Viskas statiška. Jaučiasi romane tono nelygumų. Atrodo, kad bent pirmai romano daliai K. Barėnas pasinaudojo jaunystės rankraščiu. Bet jei to-kia prielaida ir nepasitvirtintų, visvien tenka pripažinti, kad knygos kompozicija nevykusi, varginanti savo sena-madišku sukirpimu.

* * *

Būkim atviri! Kaip besigin-tume, kinematografija yra pakeitusi mūsų požiūrį į romaną ir aplamai prozą, įpratinus jįeskt dinamikos, tam tikro kompozicinio įvairumo. Visokie techniški dalykai filmuose, kaip "flash back" laikraščių antraščių įstovylėjimai, kino kronikos įtarpai, leitmotyvu pasikartojantys renginiai, yra pasidarę įprastais pasakojimo montažo dalykais iki tokio laipsnio, kad dažnai mus nuvilia ekranizuoti romanai nes rimtas nebeatitinka mūsų pagavos greičio.

K. Barėnas, kaip dažnai pasitaiko novelių rašytojams (Maupassant, Čekovas), neperprato romano žanro specifiku-mo nei pasikeitusių skaitytojo poreikių. Užuot pasinaudojęs visa eile techninių priemonių, kurios įsipilietinio tiek svetimtaučii, tiek mūsų rašytojų prozoje (pasakojimas dviem planais, "flash-back", pasąmonės srautas, dienoraščio ištraukos ir pan.), K. Barėnas liko ištistikmas tradiciniam chronologiniam veiksmo vystymui ir sukaupė visą dėmesį į realistinio, piešinio tikslumą. Tarsi jo siekimas būtų atkurti kasdienybę, nepaisant jos trivialumo ir banalybės. Tas "recit-vere" jam pavyksta, bet jo kūrinys pavojingai priartėja prie pagal socialistinio realizmo trefarety sukirpto romano su tuo skirtumu, kad jame neliaupsinama partija. Ar buvo būtinas tas suvarymas kūrinio į "recit-vere" rėmus ir ar ši vizija uždegė skaitytojų vaizduotę, leistina suabejot.

Kazimieras Barėnas, BERAGIO OŽIO METAI. Romanas. Viršelis tuil. Danguolės Stančiūtes-Kuolienės. Išleido "Ateitis". Southfield, MI, 1982 m., 557 psl. Kaina — \$12.

EMILIJAGINTARĖLĖ BARISAITĖ, užaugusi Windsore, Ont., baigė Guelph universitete maitinimo mokslus (Applied Human Nutrition) ir 1983 m. birželio 3 d. gavo diplomą. Jos mokslo baigimu džiaugiasi tėvai Erna ir Bronius Barisai, sesuo Audrone, broliai Jurgis ir Jonas

• Stiprių žmonių esame reikalingi, nes stovime prieš didelį uždavinį — nesunykinti trąša svetimuosiuose, o išsiskleisti pasaulyje Lietuvos žiedu, kuriant dvasines erdves Lietuvai. JUOZAS GIRNIUS

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Skulptorius Antanas Mončys, gyvenantis Paryžiuje, yra įsteigęs ten skulptūros studiją (Atelier de Sculpture de la Cite Internationale Universitaire de Paris), rengia parodas drauge su kitais dailininkais, kurių tarpe figūruoja ir dar viena lietuviška pavardė — R. Riauba. Skulptorius A. Mončys priklauso dailininkų grupei ACTE, kuri š. m. birželio mėnesį surengė parodą Tulūzoje. Dėsto Europos meno akademijoje Triere. Vasaros metu jis vadovauja skulptūros kursams Tulūzoje ir dėsto Bosener Muehle (Saarlande) meno centre.

Poetas Bernardas Brazdžionis šią vasarą lankysis V. Europoje, dalyvaus literatūros vakaruose Britanijoje ir V. Vokietijoje. Londone ir Nottinghamame jis viešės liepos 16-17 d.d., o liepos 24-31 d.d. dalyvaus XXX-je Europos lietuviškųjų studijų savaitėje Augsburgge, kur yra numatytas atskiras jo poezijos vakaras.

Apžvalginė prieš porą metų mirusios dail. Reginos Ingelevičienės paroda Brooklyno Kultūros Židinyje buvo numatyta 1982 m. gruodžio 4-5 d.d., bet ją teko atidėti dėl techniškų kliūčių. Parodą š. m. gegužės 7-8 d.d. surengė velionės dukros M. Vygantienė ir G. Kudžmienė, atrinkusios 98 s a v o motinos tapybos kūrinius, juos įrėmusius, išleidusius kruopštų katalogą, redaguotą K. Čerkeliūno. Dail. R. Ingelevičienė dalyvaudavo bendrinėse parodose, bet individualius savo parodos nesiryžo surengti, laikydamasi didelių reikalavimų, jieškodama savitos išraiškos tapybos darbuose. Parodos atidaryme kalbėjo dail. A. Kašubienė, paliesdama linijos ir spalvos vaidmenį velionės kūriniuose. Padėkos žodį lankytojams ir talkininkams šeimoms vardu tarė dr. V. Vygantas. Parodoje buvo išstatyti keli dail. R. Ingelevičienės sukurti portretai, bet didžioji paveikslų dalis atsidėjo žmogaus gyvenimą gamtoje, jo tragika, vidinė įtampa. Velionė neužmiršo partizanų atsiviekimo su motina, jų mirties, lietuvių iškeliavimo iš namų į tremtį. Gerai sutvarkyta paroda būtų galima perkelti ir į kitas lietuvių kolonijas.

Dešimtajias poezijos dienas Čikagos Jaunimo Centro kavinėje surengė jų iniciatorius Kazys Bradūnas gegužės 27-28. Pirmąjį vakarą, skirtą "Aušros" poetams, įvadiniu žodžiu pradėjo K. Bradūnas. Paskaitą apie tuos poetus bei jų kūrybą skaitė Aušrelė Liulevičienė. Antroje dalyje buvo deklamuojami ir dainuojami "Aušros" poetų eilėraščiai — S. Dagilio, A. Vištelio, Maironio, T. Žickaus, J. Miglovaros, J. Andziulaičiaus-Kalnėno, K. Sakalauskio-Vanagelio, P. Armino-Trupinėlio, S. Norkaus, M. Dovainio ir J. Zauerveino. Atlikėjų eilėse buvo seserys Guoda, Daina, Gailė ir Indrė Antanaitytės, "Antro kaimo" aktoriai — V. Gilvydienė, J. Jakštytė, I. Toliuštė, E. Butėnas, J. Kapaciūnas ir A. Vaitkus. Darius Polikaitis, sukūręs melodijas dainoms, joms atlikti pasikvietė seserį Rimą, brolius Audrį ir Marių. Antrojo vakaro gegužės 28 d. pagrindinė tema — "Lietuva dabarties mūsų poetų posmuose". K. Bradūnas jai buvo pasirinkęs tris poetus išivijoje ir tris tėvynėje. Abiejose grupėse buvo po vieną mirusį. Išvivjai atstovavo velionis Jonas Aistis, Bernardas Brazdžionis ir Alfonsas Nyka-Niliūnas, tėvynė — velionis V. Mykolaitis-Putinas, Janina Degutytė ir Judita Vaičiūnaitė. Jų eilėraščius deklamavo aktorė Marija Smilgaitė, apie autorius kalbėjo K. Bradūnas, atskleisdamas įdomių duomenų. Pvz. nedaug kas žino, kad tikroji A. Nykos-Niliūno pavardė yra Čipkus, kad tuo slaptyvardžiu eilėraščius skelbė dar studentavimo metais, bet labiausiai pagarsėjo išvivijoje, ypač rinkiniu "Praradimo simfonijos", laimėjusiu BALFo premiją. Po S. Nėries mirties Lietuvoje reikėjo net 20 metų, kol vėl iškilo pajėgios poetės — J. Degutytė ir J. Vaičiūnaitė. Pasak K. Bradūno, daugiausia skausmo ir kančios patyręs poetas yra V. Mykolaitis-Putinas. Savo naujus eilėraščius vokiečių okupacijos metais jis slėpdavo siūlų kamuolyje ir juos skaitydavo studentams uždarame ratelyje. Okupantams buvo skirti jo eilėraščiai: naciams — "Marche Macabre", sovietams — "Vivovs plango". Pastarojo negalima priskirti naciams, nes jis tada studentams nebuvo skaitytas, yra parašytas vėliau.

Klemensas Griauzdė, chorų vadovas ir kompozitorius, mirė gegužės 31 d. Velionis buvo gimęs 1905 m. birželio 1 d., baigęs Kauno konservatorijos kompozicijos klasią 1941 m., chorinį dirigavimą Vilniaus konservatorijoje — 1949 m. Nuo 1954 m. dirbo dėstytoju Vilniaus konservatorijoje. Pokaryje vadovavo Kauno politechnikos instituto, Vilniaus pedagoginio ir inžinerinio statybos instituto mšrieams chorams, dalyvaudavo dainų šventėse. Kūrybinį velionies palikimą sudaro tokios populiarios dainos chorams, kaip "Alutis", "Lėpūnė", "Lineliai", "Žvejo daina", "Sutems tamsi naktuzėlė", "Rytoj šventa — išmiegosim", "Sutemo naktis", "Baltija", nemažas pluoštas fortepijoninių miniatiūrų.

Naujasųjų archeologijos ir numizmatikos rodinį paroda atidaryta Lietuvos istorijos ir etnografijos muzėjuje Vilniuje. Jai su-telkti Šarnelės, Duonkalnio bei kitose akmens amžiaus gyvenvietėse rasti žvejojbos, medžioklės, namų apyvokos reikmenys, papuošalai, laidojimo paminklų radiniai. Numizmatikos skyriuje išstatytos Lietuvos monetos, aptiktos archeologinių kasinėjimų metu Utenos, Ukmergės, Širvintų ir Jonavos rajonuose, neseniai Vilniuje rasti lobiai.

Lietuvos meno darbuotojų rūmuose birželio 1 d. šešiasdešimtyje gimimo metinių proga buvo prisimintas poetas Kostas Kubilinskas, miręs 1962 m. kovo 9 d. Malevkoje prie Maskvos. Velionis pasižymėjo vaikams skirtomis pasakomis ir eilėraščiais. Apie K. Kubilinską ir jo kūrybą kalbėjo E. Miečelaitis, prisiminimai dailiosios V. Palčinskaitė, K. Marukas, A. Matutis, A. Baltrūnas. K. Kubilinsko kūrinių programą atliko vaikai, dramos aktoriai L. Žadeikytė, A. Bagdonas, K. Gudonytė.

"Poezijos pavasaris-83", surengtas jau devynioliktą kartą, įvyko gegužės 26-29 d.d. Jis buvo pradėtas Vilniuje prie S. Nėries paminklo, K. Donelaičio paminklo aplankymu Vilniaus universitete, keliais literatūros vakarais universitete bei Vilniaus imonėse. Tradicinis "Poezijos pavasario-83" aukuras gegužės 27 d. buvo uždegtas Kauno priemiestyje Palemonė prie namelio, kuriame gyveno S. Nėris. Trypt Lietuvos poetų grupės su savo svečiais lankėsi Utenos ir Šilalės rajonuose, Klaipėdos mieste ir rajone. Baigimins poezijos vakaras gegužės 29 d. įvyko paveikslų galerija pavers-toje Vilniaus katedroje. "Poezijos pavasario-83" laureate tapo Onė Baliukonytė, išleidusiu poezijos rinkinį "Iš kelio dulkii". Kitas premijas laimėjo: Vilkaviškio rajono S. Nėries kolchozo — Marcelijus Martinaitis už savo knygą "Toli nuo rugių", Vilniaus radijo prietaisų gamyklos — Vytautas Rudokas už eilėraščių vertimus į lietuvių kalbą, "Dovanos" susivienijimo — Aleksandras Mežirovas už lietuvių poezijos vertimus į rusų kalbą. Geriausių poezijos skaitovu buvo pripažintas dramos aktorius Arnas Rosenas. Specialaus pagerbimo baiginiame vakare susilaukė poetas J. Graičiūnas, švenčiantis amžiaus aštuoniasdesimtmetį.

Spaudoje paskelbti kandidatai Lietuvos literatūros ir meno 1983 m. premijoms. Literatūros premijai yra pasiūlytas J. Mikėlinskas už romaną "Kur lygūs laukai" ir A. Mikėnis už eilėraščių rinkinį "Klevai prie kelio", vaikų literatūros premijai — J. Nekrošius už eilėraščių knygą vaikams "Keturi žodžiai", literatūros bei meno kritikos premijai — V. Sventickas už knygą "Alfonso Maldonio lyrika". Kandidatai į teatro ir muzikos premijas — rež. E. Nekrošius už spektaklius Vilniaus jaunimo ir Kauno dramos teatruose, kompoz. B. Kutavičius už "Džiūkiskas variacijas" kameriniam orkestrui, operą vaikams "Kaulo senis ant Geležinio kalno", kamerinę kantatą "Du paukščiai girių ūksmėj" R. Tagorės tekstu. Lietuvos Dailininkų Sąjunga dailės premijoms parinko tris kandidatus: dail. B. Bružą — už vitražus, dail. A. Petrulį — už tapybos darbus, dail. J. Galikų — už plakatus. Kinematografijos ir fotografijos premijoms pasiūlyti meninio filmo "Arkliaivagio duktė" kūrėjai — scenarijaus autoriai P. Dirgėla ir R. Šavelis, rež. A. Puipa, operatorius A. Jončonas, pagrindinio Kamilės vaidmens atlikėja N. Ozelytė, fotografas A. Sutkus — už nuotraukų albumus "Lietuva" ir "Neringa". V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
Antradieniais	10 - 3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
Trečiadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	8 3/4 %
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 2 metų	9 %
Penktadieniais	10 - 8	term. indėlius 3 metų	9 1/2 %
Šeštadieniais	9 - 1	pensijų s-tą	10 %
Sekmdieniais	9.30 - 1	spec. taip. s-tą	7 1/2 %
		taupomąją s-tą	7 1/2 %
		depozitų-čekių s-tą	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgičius nuo	10 1/2 % - 12 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. • Telefonas 536-5936 ir
• Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

HOMETARIO Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, patikrinkite (mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTAKIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visąda
Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduoda vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5

Telefonai 533-8451, 533-8452

Australijos lietuvių ir Klevelando "Žaibo" tiklinio komandos po draugiškų rungtynių Nuotr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mo valdžion su Kvebeko partija ji pralaimėjo 16 papildomų rinkimų apylinkėse. Atrodė, kad separatistinės partijos turėtų laukti neišvengiamas pralaimėjimas sekančiuose viso parlamento rinkimuose, bet tokio pralaimėjimo ji išvengė 1981 m. rinkimuose, nors iki jų buvo spėjusi pralaimėti 11 papildomų rinkimų atskirose apylinkėse. Visuotiniuose rinkimuose kažkaip padidėja Kvebeko partijos rėmėjų skaičius.

Kanados užsienio reikalų ministeris A. MacEachenas lankėsi Jungtinėse Tautose. Gen. sekretoriui J. P. de Cuellarui jis pareiškė, kad galvojama apie kanadiečių karių atitraukimą iš Jungtinių Tautų taikos tarnybos Kipro saloje. Ten 515 kanadiečių su kitų tautų kariais jau 19 metų laiko atskyrę turkų ir graikų bendruomenes. Beveik 20 metų laikotarpyje Jungtinės Tautos neįstengė išspręsti Kipro problemos, liečiančios jos padalinimą ar atidavimą Graikijai arba Turkijai. Pasak A. MacEacheno, kanadiečiams dabar neaišku ar jie yra dalis Kipro problemos, ar galbūt sprendimo.

Kanados senato komitetas užsienio reikalams atskleidė karo laivyno susilpnėjimą. II D. karo pabaigoje Kanados karo laivynui teko III vieta pasaulyje. Dabar laivų skaičius yra sumažėjęs iki trijų senų povandeninių laivų, dvi dešimties pasenusių naikintojų, kurių pusė visada remontuojama uostuose. Pasak senato komiteto, tokiose aplinkybėse Kanada netgi negali užtikrinti savo pakrančių apsaugos. Karo atveju liktų neįvykdyti įsipareigojimai Atlanto Sąjungai ir S. Amerikos gynibai. Kanadiečiai jūrininkai pasenusiais laivais būtų siunčiami garantuoti mirčiai. Senato komitetas siūlo karo laivynui iki 1996 m. papildomai išleisti \$6,6 bilijono, kasmet prie normalių išlaidų pridė-

dant \$550 milijonų. Už tuos pinigų reikėtų pastatyti 12 naujų žvalgybinių fregatų, įsigyti 17 neatominių povandeninių laivų, padvigubinti iki 36 tolimo skrydžio žvalgybinius lėktuvus, paripinti modernias raketas bei torpedas seniesiems karo laivams. Krašto apsaugos ministeris G. Lamontagne, atsiliėpdamas į komiteto pasiūlymą, pareiškė, kad karo laivynui atnaujinti valdžia neturi tokios didelės dolerių sumos. Jų betgi atsiranda valdinės lėktuvų gamykloms, kurių nuostoliai jau beveik pasiekė \$2 bilijonus.

Valdžios perimta aviacijos pramonė, įsigyjant lėktuvų gamyklas "Canadair" Montrealyje ir "De Havilland" Toronte, neša didelių nuostolių, nepriimtinius net ir kaikiuriems liberalų parlamentarams. Neseniai buvo pranešta, kad "Canadair" bendrovė prarado \$1,4 bilijono, o dabar atėjo žinia, kad "De Havilland" bendrovės nuostolis 1982 m. pasiekė \$265,2 milijono. Iš valdžios išdo "Canadair" bendrovei gėbėti vėl buvo paskirta \$240 milijonų, "De Havilland" bendrovei — \$60 milijonų. Keisčiausia, kad "Canadair" bendrovė \$1,4 bilijono nuostolį turėjo anksčiau, bet jis buvo įjungtas tik į 1982 m. duomenis. Nutylėjimą ministeris pirm. P. E. Trudeau bando teisinti diplomatiškai. Esą nebuvo norima atbaityti lėktuvų užsakymų, nes kas norės pirkti lėktuvus bendrovėje, turinčioje tokį nuostolį, praktiškai reiškančių neišvengiamą bankrotą. Papildomas valdžios lėšas abiem bendrovėm patvirtino liberalų daugumą parlamente turinti vyriausybė, nors parlamentinis komitetas šio klausimo dar nėra reikiamai ištyręs ir savo pasiūlymą tegalės padaryti po vasaros atostogų. Abi bendrovės prisi pažino, kad turėtų nuostolių jos negalės padengti parduodamai lėktuvais. Išlaidos jų suprojektavimui yra perdidelės, neįmanomos išlyginti už lėktuvus gausimais doleriais.

Sportas Europoje

Krepšinio nugalėtojai italai. Lietuviai sovietinėje komandoje. Nesusipratimai dėl Jugoslavijos himno

K. BARONAS

Visiškai nenustebau, kai Europos vyrų krepšinio pirmenybės Mannheim'e laimėjo Italija, baigėme įveikusi Ispaniją. Sov. Sąjunga jau pusbaigiję pralaimėjo ispanams 95:94 (54:50).

Pasak TASSO korespondento Chromovo, sunkumai prasidėjo pradžioje, nes kiekvieną profesionalą sovietų žaidėją puolė beveik visas varžovų penketukas. Geriausias žaidėjas buvęs A. Sabonis. Rinktinės treneris A. Gomelskis pareiškė: "Mes pralaimėjome vienai geriausių Europos komandų. Šiose rungtynėse ji (Ispanija, K.B.) parodė pačias geriausias savybes — didelę spartą, šiuolaikinę ataką ir gynybą". Kauno "Žalgirio" treneris Garastas kaltino Belgijos ir JAV teisejus. Turiu pripažinti puikų Sabonio ir Jovaišos žaidimą. Kiek silpnėsnis Masalskis. Gal todėl pastarasis ir nepateko į Sov. Sąjungos rinktinę Europos pirmenybėms.

Sovietų rinktinės pagrindą Prancijozas Caen mieste sudarė trys lietuviai, vienas latvis, nors vokiškoje spaudoje visi jie buvo vadinami "Russen". "Mannheimer Morgen" dienraščio sporto sk. redaktoriui pasiūniau griežtą protesto raštą, pažymėdamas, kad lietuviai ir latviai savo kalba, tikyba, kultūra, papročiais nuorūsu skiriasi kaip vokiečiai nuo kiniečių. Sovietų pavergtus sportininkus (nerusų) vadindamas rusais, jis pasitarnauja neocaristi-

niams siekiam — rusinti lietuvius, latvius, gruzinus, ukrainiečius ir kt. tautas. Priminiau, kad jis slidininką iš Kanados H. Bulavadiną vokiečių, rašo, kad Rostovo ASK futbolo komandoje žaidžia Pavalgio vokiečiai. Iki šiol nesu-silaukiau atsakymo.

Rankinio pirmenybės

Praėjusią žiemą televizijoje stebėjau Europos vyrų rankinio pirmenybių baigmę. Išsirikiavus Sov. Sąjungos ir Jugoslavijos komandoms, pasigirdo... Lenkijos himno melodija! Na, ir apkaute tie vokiečiai, pagalvojau, sukeitę plokšteles nepažiūrėję į užrašą. Vėliau buvo aiškinama, kad dabartinė Jugoslavija jau 40 m. rengia įvairius konkursus, varžybas, šaukia muzikų konferencijas, norėdama sukurti savo himnui gražią melodiją. Deja, iki šiol tas Jugoslavijai esą nepavyko, tad ir žodžiams apie didingą slavų tautą ji ir toliau naudoja Lenkijos himno melodiją.

Kitaip pasielgė amerikiečių karių orkestras Liuksemburge. Pastarasis šiemet minėjo savo futbolo s-gos 75 m. sukaktį. Ta proga surengė stipresnių Europos vienuolių susitikimus. Išsirikiavus aikštėje komandoms, pasigirdo buv. Jugoslavijos karalystės himnas! Protestas, oficialūs Jugoslavijos futbolo s-gos vadovai ir komandai išėiti iš aikštės. Tas "ten ir atgal", įieškant sprendimo truko beveik pusvalandį. Televizijos komentatoriaus pajavirino

Skautų veikla

• Sukaktuvinėje stovykloje abi savaites nuolat veikė dvi parodos — Lietuvos pažinimo, skautavimo ir Kaziuko mugių rodinio. Organizuotai tas parodas lankys vienetai, o savaitgaliais jas apžiūrėti kviečiami visi svečiai.

• Atvažiavimo į šią stovyklą diena yra liepos 31, sekmadienis. Šeštadienį stovykloje laukiami tik vadovai-vės, kad galėtų pasiruoti priimti stovyklautojus.

• Kas dar nespėjo užsiregistruoti į sukaktuvinę stovyklą, tuoj pat tegu susirūši su savo turtininkais ar vienetų vadovais, kurie registraciją dar galės sutvarkyti. Apsispręskime dabar.

• LS Fondo atstovų ir rėmėjų suvažiavimas šaukiamas rugpjūčio 5, penktadienį, 7 v.v., sukaktuvinėje stovykloje. Bendralaiškėje nr. 18 paskelbtos Fondo apyskaitos duomenimis 1982 m. pajamų turėta \$92,916,87, išlaidų \$78,54,52. Iš viso Fonde yra \$85,062,35. Palūkanomis remiama skautiškoji veikla.

• Sukaktuvinės stovyklos org. k-to posėdis — liepos 7 d., 7.30 v.v., skautų būkle. Č. S.

Australijos lietuvių sportininkų kelionės

Po viešnagės ir kelių krepšinio bei tiklinio rungtynių Klevelande Australijos lietuvių sportininkai lankėsi Detrote, Baltimorėje, Niujorke ir birželio 17 d. atskrido į Torontą.

Detrote australiečiai laimėjo abejas tiklinio rungtynes, bet pralaimėjo krepšinio žaidimus. Australijos tinklininkės įveikė Kovo tinklininkes 3-0 (15-12, 15-6, 15-9). Australijos tinklininkai įveikė Kovo vyrus 3-1 (15-2, 15-11, 5-15, 15-5). Jaunųjų ir vyrų krepšinio rungtynes laimėjo Kovo krepšinininkai. Kovo jauniai nugalėjo svečius 104-70, bet vyrai turėjo pasitempti ir tik po pratęsimo įveikė svečius 78-74 (65-65).

Baltimorėje svečiai nežaidė tinklinį. Australijos tinklininkės ten laimėjo 3-0 (15-11, 14-11, 17-15). Baltimorės tinklininkai, vieni iš stipresnių mūsų sąjungoje, nugalėjo svečius 3-0 (15-7, 15-5, 15-13).

Niujorke tebuvo žaidžiamos moterų tinklinio rungtynės. Niujorko tinklininkės pasirodė gana tvirtai ir įveikė Australijos tinklininkes 2-1 (15-12, 10-15, 15-11). Jaunieji Australijos krepšinininkai atskaitė Niujorko jauniams 74-48 ir tą patį padarė Atletų krepšinininkai vyrai, nugalėdami australiečius 93-65.

Iš Niujorko australiečiai atvyko į Torontą, kur dalyvavo atvykimo proga suruoštos krepšinio ir tiklinio rungtynės ir golfo žaidimuose. A.S.

laiką įvairiais pranešimais, pareiškdamas, kad plokštelė vežama 150 km. greičiu iš Jugoslavijos atstovybės. Tačiau tikrovė buvo kita: ką tik iš Ruhro krašto grįžęs sunkvežimio vairuotojas, pasistatęs radiją, norėjo išklausti rungtynes taisydamos motorą. Išgirdęs sunkių Liuksemburgo problemą, tuoj pat įsoko į autovežimį ir Jugoslavijos himną pristatė į stadijoną. Mat vairuotojas buvo viso pasaulio valstybių himnų rinkėjas — turėjo ir Jugoslavijos plokštelę. Už tai su broliu buvo nemokamai įleistas į rungtynes.

Neteko pastebėti, kad Jugoslavijos užsienio reikalų ministerija prieš tokį neapdairų JAV ambasados žingsnį būtų proestavusi.

Minimas a.a. P. Vaitonis

"Mannheimer Morgen" dienraščio šachmatų sk. vedėjų pasiūniau mūsų meistro a.a. Povilo Vaitonio mirties pranešimą, papildydamas jį trumpa biografija, pasitraukimu iš Lietuvos, laimėjimais Kanadoje. To sk. vedėjas dr. Werner Lauterbach ne tik plačiai paminėjo velionies laimėjimus, bet ir įdėjo 1936 m. Muencheno šachmatų olimpiadoje žais-tą partiją prieš Latvijos atstovą Feigina bei islandietį Thorvaldsoną, pažymėdamas, kad pastaroji partija buvo apskritai laimėta. Šachmatų vedėjas, įdėdamas šias partijas, taip pat pažymėjo, kad prieš Islandiją Lietuva laimėjo 4,5:3,5, o su Latvija sužaidė lygiomis — 4:4.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8 1/2 % už 90 dienų term. indėl.
8 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius
8 3/4 % už 1 m. term. indėlius
9 % už 2 m. term. indėlius
9 1/2 % už 3 m. term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2 % už specialią taip. s-tą
7 1/2 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo 12%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 3/4 %
2 metų 11 1/2 %
3 metų 12 1/2 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/2 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 34 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustas iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgičių parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Steve Ignatavičius, B.A., B.PHE, B.Ed.

patarnauja investicijų ir šerų srityje.

Jis atstovauja bendrovei Housser a. Co. Ltd. (įsteigta 1917 m.), kuri yra narė The Toronto Stock Exchange, The Investment Dealers Association of Canada. Duodama nuolaida už patarnavimą iki 80% T.S.E. ir T.C.O. tranzakcijose.

Skambinkite lietuviškai telefonu 364-0264, ext. 16 Toronte

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelės gintaro išdirbinių pasirinkimas.

NESISTEBIU

M. K. M. "TŽ" balandžio 14 d. rašė, kad išsiuntinėti KKK laikai Kanados vyskupams, prašant kovo 6 d. skelbti maldos už Lietuvą dieną, rado mažą atgarsį kaikiuriose Kanados parapijose. Nesistebiu, nes Lietuva klebonams yra visiškai svetimas kraštas. Tačiau, kaip suprasti lietuvių kunigų abejingumą Augsburgio lietuvių kryžiuočių Stovybos komiteto vardu išsiuntinėjamą 22 laiškus Europos lietuviams kunigams. Ir... komitetas teigiamo atsakymo susilaukė tik iš šešių, nors kryžius yra tikėjimo simbolis, Kristaus kančios ir žmonių atpirkimo ženklas.

K. Baronas,
V. Vokietija

"NEPALIEKAME PĖDSAKŲ"

Ačiū už "Nepaliekame pėdsakų" vedamąjį. Pilnai sutinku su Tautos mirtimi. Įdedu sąrašą savo įnašo į lietuvių istoriografiją. Kai peržiūrėsite, malonėkite persiųsti tam profesorui R. F. Harney, kad jis žinotų apie lietuvių veiklą JAV-se.

Vincas Valkavičius

KULTŪRINĖ PILIS

Vedamasis "Nepaliekame pėdsakų" ("TŽ" 21 nr.) teisingai iškelia informacijos stoką apie Kanadą lietuviams. Yra tačiau ir kita apčiuopta sritis: lietuviškosios kultūros sklaidimas kanadiečių tarpe. Amžius ir laikas retina vyresniųjų eiles. Tad ir išskyla klausimas: kokių lietuviškosios kultūros paminklų paliksime Kanadai ir savo vidurinei bei jaunajai, jau čia gimusiai kartai?

Savo laiku L.N. biuleteny kėliau mintį Toronto Lietuvių Namus padaryti lietuviška pilimi kultūrine prasme. Ar nevertėtų prie to grįžti ir dabar? Suprantama, paminklas turėtų atspindėti visus Kanados lietuvius. Jei senovėje pilis tarnavo karinei krašto gynybai, tai šiuo metu ji mums būtų lietuviškosios kultūros išlikimo simbolis. Ji primintų Lietuvą mums patiems ir kanadiečiams.

Mano manymu, pilis reikėtų statyti ar statulomis turėtų atvaizduoti svarbesnius Lietuvos valstybės įvykius.

Siūlau tai daryti Toronto, nes miestas darosi Kanados ne tik ekonominis, finansinis, bet ir kultūrinis centras.

St. Dargis

SLAPYVARDŽIAI

"TŽ" laikraštis geras, išskyrus Užgavėnės, kurios tęsiasi ištisus metus Jūsų laisvų skrybių. Mažinkit laikraščio kaukes — slapvyvardžius. Dar suprasčiau slapvyvardžius, kai laisvą turinys nukreiptas į laikraščio leidėjus, būtent, pagyrimai ar kritika jiems. Su labai labai mažom išimtim anonimai yra paprasčiausi nesubrendėliai, o juos toleruojantis redakcijos — tų vaikigalių sėbrai.

Donatas Bielskus,
Čikaga

KODĖL KRINTA AŽUOLAI?

Broliai lietuviai, dauguma jūsų esate pamirę Dievą ir visas lietuviškas tradicijas. Atsiminkite anais laikais pasninkus Lietuvoje, ilgą gavėnės laikotarpį, kur tik kartą socialiai buvo valgomą, visi penktadieniai — be mėsos. Be to, darbai buvo daugiausia žemės ūkio. Tai nuo ryto iki vakaro reikėjo judėti.

O dabar ką turime? Jokių pasninkų. Kasdien mėsai valgiai, persivalgymai. Didelis nutukimas. Jokio judėjimo — automobilių ir darba ir namo. Namie televizija ir taip kasdien. Jokios gimnastikos. Sirdys apaugusi taukais. Be to, prisideda rūkymas ir alkoholis. Pavojus sveikatai didžiausias. Tačiau niekas apie tai negalvoja ir krinta vienas po kito.

Dr. Roy Walford yra parašęs knygą "Maximum Life Span" (pub. Norton, kaina \$15.50). Pasak jo, jei esate 50 metų amžiaus, valgykite tik pusę tiek, kiek valgydavote. Keis-

kite visus senus įpročius. Eikite į darbą ir namo pėsčias. Valgykite kuo mažiau mėsos, daugiau žuvies, daržovių. Nevartokite gyvulinių riebalų, tik daržovių ir riešutų aliejus.

Valgykite daug salotų su svogūnais ir česnakais kasdien. Česnakas ir svogūnai išvalo priskretusius kraujos indus.

Pasivaikščiokite gryname ore ar gimnastikos pratimai kasdien.

M. Liepinis

"VEDUSIŲ SUSITIKIMAS"

Neseniai su vyru dalyvavome "Vedusių susitikime" — Marriage Encounter. Tai naujas būdas patobulinti savo vedybinį gyvenimą arba jį atstatyti bei atnaujinti.

Mes turėjome pažūrėti į savo gyvenimą — stiprias ir silpnas puses, džiaugsmus ir nusivylimus, savo požiūrį į vienas kitą ir šeimas. Poros yra skatinamos tai atlikti atvirai, nuoširdžiai krikščioniškoje dvasioje, veidas į veidą, širdis į širdį.

Šis savitaigis nėra kokia bendra terapija ar rekolleksija. Iš anksto pakviestos dvi poros dalyvauja programoje, kuriai vadovauja kunigas jaukioje atmosferoje.

Mes labai įvertinom šitokią susitikimą ir žadame dalyvauti ir kitą kartą. Mums padėjo giliau suprasti vienas kitą. Pradėjome šeiminių gyvenimą pagilintoje krikščioniškoje dvasioje.

Marriage Encounter vyksta Queen of Apostles Renewal Center, 1617 Blythe Road, Mississauga, Ontario L5H 2C3. Telefonas 278-5229.

Ten buvusi

MONTREAL

(Atkelta iš 10-to psl.)

turėjo malonų priėmimą pas p.p. Bitnerius.

"Pavasario" mergaitės į Čikagą palydėjo sol. Gina Čapkauskienė, kuri ta proga nusivėžė ir savo naujai išleistą plokštelę.

A.A. Jurgis Sarskas mirė sulaukęs 79 m. amžiaus. Liko liūdinti žmona Marija Mackevičūtė-Sarskienė, dukė, sūnus ir vaikaičiai. Palaidotas iš AV šventosės Cote des Neiges kapinėse.

Kun. J. Aranauskas išvyko ilgesniam laikui atostogų.

AV parapijos choras baigė savo veiklos metus ir išsiskirstė vasaros atostogom. Kun. J. Kubilius padėjo choristams ir jų vadovams už giedojimą šventovėje ir šiaip įvairiomis progomis pr parengimus, linkėdamas visiems laimingų atostogų.

Paulius Mališka, studijuojantis teologiją Romoje, atvyko į Montrealį praleisti atostogų. Pailešjęs tris mėnesius grįs į Romą tęsti studijų. N.B.

Žvelgiant į Lietuvą...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Baltijos valstybių klausimas buvo perduotas Jungtinių Tautų dekolonizavimo komisijai, kad patikrintų padėtį.

Kas savaitę apie 400.000 baltiečių iš šešių milijonų klauso "Vokiečių bangos" laidų rusiškai. 1968 m. jau buvo galvota pradėti latviškai ir estiškas laidas. Jos buvo sutrūkusios "įtampų mažinimo" vardu. Dabar priklausau nuo Kohlio vyriausybės, ar ji paskirs lėšų, kad tiems žmonėms, už kurių pavergimą Vokietija neša bendrą atsakomybę, būtų padaryta bent tiek pagarbos, kad jie gautų laisvojo pasaulio informaciją savo kalba. Mes negalime išvengti savo praeities, net kai kalba eina apie Hitlerio ir Stalino sandėrio slaptuosius papildomus protokolus 1939 metais. Lamb.

• Jei tau rūpi Lietuva, turi rūpėti ir lietuviška spauda

Prisimenant sibirinius tremimus ekumeninėse pamaldose Toronto anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje buvo uždegtos trys žvakės, simbolizuojančios estus, latvius ir lietuvius. Nuotraukoje lietuvių vardu neša simbolinę žvakę prie altoriaus VYTAS ČUPLINSKAS su BERNADETA ABROMAITYTE ir INDRĖ ČUPLINSKAITE. St. Dabkus

Ateina jaunoji medikų karta

Dr. Mikas Valadka pradėjo savarankišką gydytojo praktiką Toronte

Atrodo, kad kito pasirinkimo ir būti negalėjo, nes mediciniškos profesijos Valadkų šeimoje yra populiarus: tėvas Aleksas — gydytojas, dėdė — taip pat, motina A. Valadkienė-Stripinytė vaistinė, iš motinos pusės senelis — vaistininkas, prieš karą garbios Lietuvoje firmos "GerMaPo" dalininkas ir direktorius. Taigi neatrodo, kad Mikui Valadkai reikėjo daug paskatinių rinktis gydytojo specialybę.

1969 m. baigęs Michael Power vidurinę mokyklą ištėjo į Torontą universitetą, kuriame 1974 m. gavo biologijos ir fiziologijos bakalaurą laipsnį. Dar studentaudamas vedė Dalią Balseytę, kurios dėdė V. Dargis irgi gydo žmones Čikagoje.

Medicinos studijoms Mikas pasirinko Wuertzburgo universitetą Vokietijoje. Jam labai padėjo vokiečių kalbos pamokos vidurinėje mokykloje ir universitete. Gal jo iškarto pradėti studijas.

Į Vokietiją Mikas išvyko su šeima — jau buvo gimęs sūnus Saulius, dabar jau 9 metų jūrų skautas.

Ilgį šešeri metai praėjo, kol Wuertzburgo universitetas pripažino jam teisę vadintis gydytoju. Vokietijoje, sakoma, labiau spaudžia mokinius vidurinėse mokyklose, bet gal netaip kietai universitete. Gal dėlto studijos ten ilgiau užtrunka, negu šioje Atlanto pusėje.

Atostogų metu tekdamo dirbti kitų gydytojų raštinėse arba ligoninėse.

Gyvendamas Vokietijoje, Mikas susilaukė dukters Audros. Suprantama, reikėjo pasirūpinti ir stiprios valios studijuoti ir būti tėvu. Aišku, daugiausia šeimos rūpesčių turėjo žmona Dalia. Abu išvežė savo sunkius vežimus nedideliu laiku, nors daug kartų jautėsi pavargę.

Vokietijoje išlaikęs egzaminus, duodančius teisę pradėti gydytojo karjerą Kanadoje ir JAV, Mikas su šeima grįžo į Torontą ir pradėjo dirbti Šv. Juozapo ligoninėje, kur ir jo tėvas dirba. Toje ligoninėje išbuvo pusantros metų ir 1982 m. išlaikė du egzaminus, duodančius teisę visoje Kanadoje dirbti ligoninėse ir savarankiškai verstis gydytojo praktika. Tais pačiais metais dr. M. Valadka pradėjo dirbti Wellesley ligoninėje, o šiemet liepos pradžioje pradėjo priiminėti pacientus savo raštinėje Dundas st. 2299.

Kadangi dr. M. Valadka studijavo mediciną Vokietijoje, o praktika atliko Kanadoje, paklaustas sako, kad Kanadoje medicina yra labiau specializuota. Vokietijoje patys gydytojai daugiau tiria ligonius. Ten ligoninės ne tiek turi brangios aparaturos kaip čia, bet ligonių priežiūra gera.

Dr. M. Valadka jaunystėje lankė kurį laiką šeštadieninę mokyklą, buvo skautu ir eilę metų šoko "Gintaro" vienetą.

Malonu pažymėti, kad jų šeimoje kalbama lietuviškai, vaikai gavo gražius tautinius vardus — Saulius, Audra, Indrė. Žinoma, čia daug nuopelnų tenka Daliai Valadkieni-Balseytei.

Laisvalaikiu dr. Mikas mėgsta skaityti, slidinėti ir buriuoti. Reikia ir šeimoje būti, nes Kanadoje gimė duklė Indrė, kuri dabar yra dvejų su puse metų.

Beliaka jaunam gydytojui palinkėti sėkmingai vykdyti savo profesinį pasižadėjimą padėti ligos ištiktiems ir taip pat būti arti lietuviškos veiklos. B. Stundžia

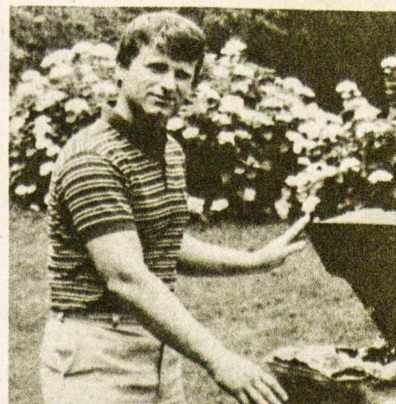
Laukiama tūkstantinės stovyklautojų

Sukaktyvinė skautų stovykla netoli Toronto miesto

Šią vasarą skautai ruošiasi stovyklauti kanadiečių stovyklavietėje "Woodland Trails Camp". Ji yra apie 30 mylių į šiaurę nuo Toronto visai netoli Auroros miestelio. Stovyklą rengia Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybė, kurios centras šiuo metu yra Čikagoje. Šiuometinis skautų sąskrydis po atviru dangumi yra suaktyvinimo, ir tai jau bent keliais požiūriais. Pirmiausia — 65 metų lietuviškos skautybės gyvavimo, 100 metų nuo "Aušros" pasirodymo, 50 metų nuo Dariaus — Girėno skrydžio Lietuvoje ir 50 metų nuo skautybės įkūrėjo lordo Baden-Powellio lankymosi laisvame Lietuvos pajūryje. Stovykla pavadinta "Aušros" vardu, ir visos čia minimos suaktyvintos vienos ar kitaip stovyklos programoje bus paminėtos.

Gaila, kad viso pasaulio lietuvių skautų sąskrydžio negalima buvo rengti savoje Romuvoje, nes jai dabartinės sąlygos priimti tūkstantinę stovyklautojų ir svečių nėra įmanoma. Tačiau dabar yra rimta galimybė Romuvą praplėsti taip, kad po penkerių metų joje jau galėtų būti Septintoji Tautinė Stovykla. Dabar gi stovyklauti teks "Woodland Trails". Kas gi ta stovyklavietė?

Tai 270 akrų sausas, praretiš, įvairių medžių miškas su aikštelėmis, keliais, takeliais, su 5 dideliais pastatais, 17 pastovyklių, koplyčia, nauju maudyklos baseinu, pastogėmis ir kitais smulkesniais įrengimais. Čia galima stovyklauti ištisus metus. Ypač gražus ir modernus yra vadovų mokyklos pastatas su klasėmis, salėmis, virtuve, 16 miegamųjų, kurie kiekvienas turi atskiras prausyklas. Paprastai čia kiekvieną vasarą liepos mėnesį stovyklauja kanadiečių vil-

Dr. MIKAS VALADKA, baigęs medicinos mokslus V. Vokietijoje, praktiką atlikęs Kanadoje, pradėjo savarankišką darbą Toronte

Šypsenos

Neaišku

Viršininkas tardo naują savo tarnautoją: — Ar tu manai, kad aš esu idiotas? — Aš nežinau, nes neseniai čia dirbu.

Mirties sprendimas — Mano sužadėtinė atsisakė už mane tekėti. Man tai lygu mirties sprendimui. — Nenusimink: geriau mirtis, negu amžinas kalėjimas.

Kai iš vieno rodosi trys — Atleiskite, ponai, kad mes išgėrėme ir visi trys atėjome jus varginti. Kokių reikalų? — Kad pasakytute, kuris iš mūsų jūsų vyras.

Geraširdis — Mano žmona pabėgo su mano geriausiu draugu. — Ar tu jos gailiesi? — Ne jos, bet savo draugo.

Parinko Pr. Alš.

Aukojo "Tėviškos Žiburiams"

\$500: Tomas ir Juzė Andersonai; \$400: Kanados Lietuvių Fondas; \$100: Montrealio Lietuvių Kredito Kooperatyvas "Litas", KKK Moterų Draugijos Delhi skyrius; \$78.50: Toronto "Gintaras"; \$75: Bronius Narbutas; \$52: Stasys Prakas; \$50: Sudburio Lietuvių Žvejotojų ir Medžiotojų Klubas "Geležinis Vilkas"; Stasys Daugėla, Jonas Gustainis; \$40: Ona Ivaškienė; \$30: W. Geringas; \$25: Sofija Ulbinienė; \$15: P. V. Vyngantas, St. Santvaras, A. Šešplaukis; \$12: Algis Choromanskis; \$11: B. Gudinskas.

\$10: M. Žebertavičius, Vytautas Lumbis, Antanas Tautkus, B. Naujalis, Sigita Aušrotienė, kun. Vytautas Piktura, Montrealio Šv. Kazimiero parapijos choras, Vitoldas Čiuprinskis.

\$8: H. Zitikas, Pr. Gaizutis, Kazys Balčiūnas, Julija Grigariūnienė; \$6: Antanas Pintulis, Liudvikas Špokas.

\$5: L. Bajorūnas, A. O. Balčiūnienė, Z. Rutkys, Jurgis Mikaila, A. Trečiokas, T. Galinienė, J. Aneliūnas, Vytautas Baleiša, P. Gvilys, I. Kaluokienė, Bronius Diktanas, Antanas Bernotaitis, Stasė Balčiūnienė, A. Kanapka; \$4: K. Butienė, V.P. Vyngantas.

\$3: Viktoras Mariūnas, J. Leskevičius, J. Abratis, A. Josiukas, Eugenija Baršketis, V. Andrijauskas, Antanas Girnius, V. Levickas, K. Tautkus, Jonas Vitkauskas, Viktoras Mikuckas, A. Prunskas, Jonas Švoba, A. Markelis, Bronius Akstinas, Vytautas Juchnevičius, Osvaldas Žadyvas, Alfa Juodikis, Stasys Jasutis, Ignas Slab-

šinskas, Stasys Sinkevičius, Marija Pargaliauskienė, A. Butvydas, Antanas Pinkevičius, Stasys Umbrasas, Alf. Pundzius, Vladas Keiba, Juozas Janeliūnas, Stasys Andruskevičius, A. Samušis, Jurgis Kasakaitis, Petras Kuosa, Ignas Nastajus, M. Matusėvičienė, Leonas Razgaitis.

\$2: Dr. Danguolė Tamulionytė; \$1: K. Beniušis, A. Beresnevičius, A. Raslanas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$50: Petras P. Spetyla; \$40: Pr. Basy; \$31: Antanas Banaitis; \$30: A. Čepulis, Tadas Bartkus, Casimiro Savickas, B. Girėys, Algis Šeškus.

\$25: A. Bušma, Marija Peckus, Juozas Nevulis, J. Jasinskas, Albertina Milius, A. Grubis, V. Starckus, P. Rudnickas, P. M. Ruikis, Niola Ward, Juozas Jocas, V. P. Janulaitis, Valerija Kundrotienė, B. Jablonskis, V. A. Šenbergas, Bronius Narbutas, Antanas Gaurys, Pranas Sakalas, Eug. Kazlauskas, Marija Lorr (Mrs.), Kazys Gogelis, E. Gujienė, D. Berius (Mrs.), kun. M. V. Mankeliūnas, Ph.D., Antanas Bernotaitis, P. Siniauskas, Martynas Galinaitis, Vytautas Bliuvas, Pijus Vencius, Danguolė Jafė (Mrs.). Už dvejus metus po \$25 rėmėjo prenumeratą atsiuntė M. Žebertavičius.

Nuoširdus ačiū visiems už paramą lietuviškai spaudai.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKES ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus ketletą numerių nemokamai.

A & L Windows
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. **Nemokamas įkainojimas.**
Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu
(416) 545-6556 Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse

A. E. LePAGE
REAL ESTATE SERVICES

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS? SKAMBINKITE BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East 431-5462
Scarborough, Ont. M1G 1P6 445-9469

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Royal York istaigos (416)231-4138
Toronto, Ontario M8X 1C5 namų 848-0234

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303 Telefonai:
Toronto, Ontario M6S 4W3 istaigos (416)762-7393
Bloor ir Jane gatvių kampas namų 233-0303

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
(416) 233-3323

YPATINGAS PIRKINYS
Arti Bloor-Islington požeminio 2-jų miegamų moderniai pertvarkytas vienaauštis. Patogiai užbaigtas rūsys. Didelis kiemas. Prašoma \$119,000.
231-2839 Antanas Genys

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

1983 metų ESKURSIJOS VILNIUS arba VILNIUS ir kiti Europos miestai
Rugpjūčio 11 Rugsėjo 1 Rugsėjo 29

Galima važiuoti 8 dienom arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės birželio 30 ir rugsėjo 1 lydesiu aš pats: norintiems galesiu nupirkti automobilis. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Anapilio žinios

— Liepos 3, sekmadienį, Mišios Wasagos koplyčioje bus 10 v.r., pranciškonų stovyklavietėje — 11 v.r.

— Vasaros atostogoms iš Romos atvyko abu klierikai — dijakohas K. Kaknevičius ir E. Putrimas. K. Kaknevičius visą vasarą talkins parapijai.

— Kapinių vartai užrakina- mi vakarais 9 v.

— Liepos 16-17 d.d. į Torontą atvyks 120 jaunimo kongreso atstovų. Galintieji juos priimti nakvynėn prašomi pranešti Irenai Petrauskienė tel. 535-3847.

— Parapijai paaukojo \$50 Ant. Poškus.

— Šią savaitę Wasagoje atostogavo kun. L. Musteikis, prof. A. Musteikis ir kiti pas savo bičiulius.

— Mišios liepos 3, sekmadienį, 10 v.r. — už Bonikų ir Daukų mirusių, 11 v.r. — už a.a. Stasę Grigaitienę; Wasagoje 10 v.r. — už a.a. Joną ir Emiliją Naprius.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldų liepos 3, sekmadienį, nebus dėl sinodo Čikagoje, kur dalyvaus kunigas ir dalis parapijiečių.

— Pamaldos liepos 10, sekmadienį, 11.15 v.r. Dalyvaus kun. J. Urdzė ir teol. stud. V. Grigūziš iš Vokietijos. Bus paminėta M. Liutero 500 gimimo sukaktis. Po pamaldų svečių priėmimas Lietuvių Namuose.

— Moterų draugijos rengiama metinė išvyka — liepos 17 d. Clairville parke, Orchardview rajone. Pradžią su pamaldom 11 v.r. Po to bendri pietūs, loterija ir jaunimo sportas. Pamaldų tą sekmadienį šventovėje nebus.

— Parapijos viceklebonas J. Calitis išrinktas į Rytų Kanados liuteronų sinodo valdybą.

— Lietuvių dainų šventės ir sinodo proga Čikagoje autobusai išvažiuoja birželio 30 d. 9.30 v.v., nuo Lietuvių Namų. Iš Čikagos išvažiuos liepos 3 d. 8.00 v.v., nuo "Holiday Inn" viešbučio, Midway Airport, 7353 South Cicero Ave. Informacijas teikia V. Dauginis 533-1121.

Lietuvių Namų žinios

— LN vyrų būrelio ruoštoje LN ir "Atžalyno" gegužinėje birželio 26 d. Clairville parke dalyvavo per 270 asmenų. Visi pasidžiaugė gamta, "pašoko, pažaidė, palenktyniavo ir pasivažiavo LN vyrų bei "Atžalyno" šeimininkų paruoštu maistu.

— LN buhalterė A. Dargytė-Byszkiewicz vienai savaitėi išvyko į daugiakultūrio teatro draugijos suvažiavimą Kalgarije. Ten ji daugiakultūrio teatro grupėje, kuri atstovauja Ontario provincijai, atliks vieną pagrindinių vaidmenų.

— LN biuletenio "Lietuvių Namų žinios" sekantis numeris bus išleistas po vasaros atostogų.

LN valdyba paskirstė aukas: Maironio m-lai \$1500, "Atžalynui" \$1200, "Gintarui" \$1200, australiečių sportininkų priėmimui \$1000, Romuvos stovyklavietei ir sukaktuvinei skautų stovyklai \$700, PLJ Sajungai \$500, sporto kl. "Vyčiai" \$500, Vasario 16 gimnazijai \$500, teatrui "Aitvaras" \$400, šachmat. klubui \$400, Tautos Fondui \$400, chorui "Volungė" \$400, chorui "Araš" \$400, LN dainos vienietui \$400, "N. Lietuvai" \$300, "Speak-up" \$300, "T. Žiburiams" \$300, studentų klubui TULSK \$300, plokštelei "Dainelės lopšius ir vaikai" \$200, rašytojo Kraliausko knygai išleisti \$200, ledo ritulio komandai \$200, sol. S. Ziemelės plokštelei \$200, "Eglutėi" \$200, L. Vaikų Namų darželiui \$200, sporto kl. "Aušra" \$200, PLD lėšoms telkti komitetui \$200, liet. žurnalistų sąjungai \$200, jūrininkystės knygos fondui \$175, "Skautų Aidui" \$150, KL Fondui \$100, Kanados sporto apygardai \$100, Londono "Taurui" \$100, golfo klubui \$100, "Aušros" stovyklai \$100, Can. Cancer Society \$100. Iš viso \$13,725. Čekių atsiimti LN raštinėje.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

ESU NAUJU LAIKU ROBIN HOOD. Jieškau suprattingos, mielos 35-55 metų amžiaus moters, norinčios būti mylima mano žmona. Mieloji, jeigu nori rasti malonų, simpatiško vyrą, rašyk man — galbūt būsiu Tavo amžinai. Esu lietuvis, augstu ūgio, nerūkantis, geriausias me amžiaus laikotarpį, dirbu aviacijos tyrimų srityje kaip inžinierius, esu taip pat laikrodininkas, brangakmeniu prekybininkas, turiu nuosavą didelį dvimotortį lėktuvą, 40 pėdų laivą ir pilną širdį meilės. Laukiu tiktai rimto atsakymo su nuotrauka. Adresas: P. O. Box 75, Gardena, CA 90247-0975, USA.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Birželio 26 per 10 v. Mišias pakrikštyta Viktorija-Ramūnė, dr. Ramūno ir Elenos Barakauskų dukrelė. Solo giedojo L. Marcinutė ir V. Verikaitis, akompanuojant P. Vytui.

— Ruošiasi tuoktis: Sofija Norkutė su Stephen E. Hopkins.

— Vasaros mėnesiais biuletenis nespausdinamas. Sekantis biuletenis išeis rugsėjo pradžioje.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis; 7 v.v. — šventoji valanda ir Mišios.

— Mišios mišiom šeimom ir nekalbantiems lietuviškai praėjusį sekmadienį atlaikytos paskutinį kartą prieš vasaros atostogas. Jos vėl bus tęsiamos rugsėjo pradžioje.

— Vakarinės sekmadienio Mišios, pradedant ateinančių sekmadieniu, bus 8.30 v.v. vietoj 7 v.v.

— Kun. B. Pacevičius po operacijos sveiksta Šv. Juozapo ligoninėje.

— Birželio 29 d. palaidota a.a. Bronė Sabaliauskaitė, 61 m. amžiaus.

— Parapijai aukėjo: V. T. Gražuliai šventovės reikmenims \$6,000, N. Merkeliene \$300, N. Preibienė \$100, J. O. Gustainiai \$100.

— B. Tarvydas parapijai nupirko oro kompresorių.

— Mišios liepos 3, sekmadienį, 8 v.r. — už Vytautą Prūsaitį, 9 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 10 v.r. — už Birutę Geležiūnienę, 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius tretininkus, 8.30 v.v. — už Mariją Štuikienę ir Joną Valatką.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms mieloms pontioms ir panelems rengėjoms, o ypatingai vyr. pamergei Liudai Rusinaitei už suruoštą man tokį gražų ir jaukų priešvestuvių ir pobūvių mergvakarį. To vakaro maloni nuotaika puikiai išpuoštoje salėje ir jūsų visų nuoširdūs sveikinimai bei linkėjimai paliko mano širdyje neužmirštamus įspūdžius. Esu labai dėkinga visoms rengėjoms ir viešnioms už gražias bei naudingas dovanas, kurių man ir Ričardui visuomet primins jūsų nuoširdumą.

Daina Akelaitytė

SPRINGHURST VASARVIETĖJĖ, 49 gatvėje, parduodamas žemės sklypas 110'x142'. Skambinti vakarais Birutei tel. 236-2761.

JAU 20 METŲ veikia natūralaus gydymo klinika, kurioje su mediciniškom ir pooperacinėmis problemomis daugybė žmonių pasveiko arba rado pagėrėjimą. B. NAUJALIS — Mass. Ther. N.D.R.N.A. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008.

KURKIME TIK LIETUVIŠKAS ŠEIMAS. "Piršlys Vytenis" jums padės surasti gyvenimo draugę — visuos pasaulio žemynuose. Rašydami Vyteniiui, pridėkite adresą su slapvardžiu ar pavarde, trumpą savo biografiją, amžių ir pažymėkite ko pageidaujate. Susirašinėjimo išlaidoms pridėkite auką. Adresas: "Vytenis", P. O. Box 4861, Melbourne 3001, Vic., Australia.

WASAGOJE-SPRINGHURSTE vasarvietėje parduodamas namas su dvigubu sklypu 55-je gatvėje nr. 47. Skambinti nuo liepos 1 iki 17 d. Petriui Puodžiūniui tel. 1-705-429-5040.

PARDUODAMAS 5 akrų ūkis. Mūrinis (plytų) namas, 10 kambarių. Trys mylios nuo Creemore ir 8 mylios nuo Staynerio. Palikimas. Prašoma kaina — \$35,000 grynais. Tel. rautis: (705) 466-6043 Vincas.

REIKALINGA lietuvių moteris ar mergaitė prižiūrėti dveju berniukų 3 ir 6 metų. Atlyginimas geras. Rašyti: J. Okmanas, R.R. 13, Thunder Bay, Ont. P7B 5E4 arba skambinti vakarais (807) 983-2045.

ORKESTRAS "Malūnas", grojantis lietuvišką ir modernią muziką šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v.v., EDVARDUI 536-6672 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parenimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8260 arba 667-8280 Toronto.

V PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO ATSTOVAI TORONTE

Liepos 16, šeštadienį, 8 v.v., šokiai "VAKARAS SU ŽVAIGŽDĖM"

Toronto Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje

PROGRAMOJE:

- Iškilmingas supažindinimas su kongreso atstovais.
- Toronto "Volungė", vadovaujama muzikės D. Viskontienės, atliks naują programą, sudarytą iš estradinių dainų, harmonizuotų muziko J. Govėdo.
- V. PLJK vaikų meno konkurso paroda ir premijų įteikimas.
- Įėjimas studentams ir pensininkams — \$6.00, kitiems — \$8.00.
- Gros geras orkestras, veiks įdomi loterija, bus šilto maisto.

Liepos 17, sekmadienį, 10 v. ryto, iškilmingos Mišios Prisikėlimo parapijos šventovėje

Liepos 17, sekmadienį, 2 v.p.p. — 7 v.v. **GEGUŽINĖ, Toronto saloje "Wards Island"** PROGRAMOJE: grupiniai lietuviški žaidimai, sportas ir kitos įvairybės. Įėjimas nemokamas. Visi kviečiami dalyvauti. Bus švelnių gėrimų. Atsivežti savo užkandžius. Rengia ir visus kviečia —

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos Toronto Savaitgalio Komitetas Informacijų teirautis pas J. Valaitį tel. 416-237-0206.

Dr. Mikas Valadka, M.D.

bendrosios praktikos gydytojas (family practice)

priima pacientus:

pirmadieniais 11.30 v.r. - 7.30 v.v. ketvirtadieniais 9 v.r. - 12 v. antradieniais - pagal susitarimą penktadieniais 10 v.r. - 5.30 v.p.p. trečiadieniais 4.30 v.p.p. - 8.30 v.v. šeštadieniais 9.30 v.r. - 12 v.

Taip pat priima pagal susitarimą.

Skambinti telefonu: 531-2933

2299 Dundas St.W., Suite 206, Toronto, Ontario

Į VI lietuvių dainų šventę Čikagoje rengiasi važiuoti visi Toronto chorai keturiomis autobusais. Taip pat gausus būrys torontiečių išvyko į sporto žaidynes, kurios prasidėjo birželio 26 d. Čikagos Ilinojaus un-to patalpose (750 S. Halsted St.). Atstovai į PLB seimą ir jaunimo kongresą irgi jau Čikagoje. Evangelikų grupė išvyko Čikagon dalyvauti savo sinode.

Liepos pirmoji — Kanados Diena bus švenčiama visame krašte. Toronte, prie Ontario parlamento rūmų, bus specialii, masinė programa, kuri prasidės 10.30 v.r. Ten bus galima gauti užkandžių, taip pat gėrimų ir ledų (po 10 ct.). Numatyta ir sceninė programa, kurią atliks aktoriai ir orkestras. Oficialioji dalis prasidės 12 v. Programa baigsis 1.25 v.p.p.

Vaikų stovyklos pranciškonų vasarvietėje Wasagoje: lietuviškai nekalbantiems (6-16 m.) liepos 3-16 d.d., lietuviškai gerai kalbantiems — liepos 17-30 d.d. Registracija pas L. Kuliavienę 766-2996 arba R. Jaglowitz-Juzukonyte 769-3275.

Kun. P. Ažubalio mirties metinių pamaldos — liepos 10, sekmadienį, 11 v.r., Lietuvos Kankinių šventovėje.

Metinė maldininkų kelionė į Kanados kankinių šventovę Midlande — rugpjūčio 7, sekmadienį. Mišios lietuviams — 1.30 v.p.p., po to Kryžiaus keliai.

Lituanistikos Instituto suvažiavimas įvyks Toronto Lietuvių Namuose 1983 m. rugsėjo 3-4 d.d. Pagrindinė suvažiavimo tema — "Aušros" laikotarpis. Programa rūpinasi dr. J. Slavenas, rezervacijomis viešbučiuose — sekr. dr. J. Reklaitienė. Instituto pirmininku yra prof. dr. R. Šilbajoris.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso lėšoms telkti komitetas Kanadoje prašo visus, kurie dar žada aukoti, bet neprisirengę pasiųsti savo auką komitetui, tai padaryti kiek galint greičiau. Dar trūksta gerokai iki Kanadai numatytos rinkti sumos. Visas aukas prašome siųsti komitetui adresu: 21 Cosmo Rd., Toronto, Ont. M8X 1Z3. Vajui pasibaigus, visų aukotojų sąrašą bus paskelbti spaudoje. Komitetas dėkoja iš anksto visiems, kurie savo auką parėmė ar dar parems mūsų lietuviškąjį jaunimą ir jo veiklą.

Antanas ir Petronėlė Poškai, lietuviškos spaudos remėjai, paaukojo "T. Žiburiams" \$50. A. Poškus yra kūrėjas-savanas nuo Vištyčio, buvęs kooperatyvo vedėjas Stoliaukėlyje. Š. m. liepos mėnesį jam sueina 80 m. amžiaus. Linkime geros sveikatos ir dėkojame už auką spaudai.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

PARDUODAMAS pelningas namas arti High parko Toronto. Kaina — \$155,000.00. Mažas įmokėjimas. Tel. 762-9564 Toronto.

Dr. Mikas Valadka, M.D.
bendrosios praktikos gydytojas (family practice)

priima pacientus:

pirmadieniais 11.30 v.r. - 7.30 v.v. ketvirtadieniais 9 v.r. - 12 v.
antradieniais - pagal susitarimą penktadieniais 10 v.r. - 5.30 v.p.p.
trečiadieniais 4.30 v.p.p. - 8.30 v.v. šeštadieniais 9.30 v.r. - 12 v.

Taip pat priima pagal susitarimą.

Skambinti telefonu: 531-2933
2299 Dundas St.W., Suite 206, Toronto, Ontario

KLK Kultūros Draugijos "Žiburiai" valdybos posėdis ir metinis susirinkimas įvyko birželio 23 d. "TŽ" patalpose Anapilyje. Prieš susirinkimą valdyba atskirame posėdyje aptarė finansinius bei kitus reikalus, susijusius su "TŽ" leidyba. Peržiūrėjusi metinę apyskaitą, rado nepaprastai padidėjusius išlaidas praėjusiais metais. Ypač padidėjo pašto bei ekspedycijos išlaidos: per metus jos siekia \$43,000. Pabrango ir spaustuvės darbai, išsigijus naujas elektronines rinkimo mašinas. Tai matydama, valdyba nutarė pakelti metinę "TŽ" prenumeratą iki \$19 ir skelbimų kainas.

Susirinkime draugijos pirm. dr. S. Čepas padarė bendrą pranešimą apie praėjusių metų veiklą bei rūpestius, o kitus pranešimus padarė ižd. P. Bražukas, vicepirm. A. Bumbulis (apie spaustuvę), red. kun. Pr. Gaida. Iš pranešimų buvo matyti, kad "TŽ" leidybos darbai eina sklandžiai; kad metų laikotarpį gauta 214 naujų prenumeratų. Visų dėmesys krypo į pasunkėjusią finansinę padėtį ryšium su labai padidėjusiomis išlaidomis. Išreikšta padėka visiems rėmėjams, kurių dėka yra įmanoma savaitraščio leidyba. Draugijos valdyba palikta ta pati — pirm. dr. S. Čepas, vicepirm. A. Bumbulis, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Staškus, sekr. A. Šimonėlienė, ižd. P. Bražukas, narė R. Sakalaitė-Jonaitienė.

Australijos lietuviai sportininkai (91 asmuo), kurie lankėsi Toronte, domėjosi ir lietuvių institucijomis. "T. Žiburius" aplankė grupės vadovas A. Laukaitis, lydimas torontieško priėmimo komiteto pirmininko J. Gustainio, Milė Daniškevičienė, Vytais ir Elė Klimaičiai, N. Grincevičiūtė-Wallis, lydimą p.p. Garbaliuskų. Jie pareiškė pasitenkinimą malonia viešnaga Toronte ir sakė, kad gyvenimas Kanadoje esąs panašus į Australijos.

Kun. P. Ažubalio vardo stipendijų fondui paaukojo: Kanados Lietuvių Medikų Draugija \$500, Prisikėlimo bankas \$200, K. Žabas \$150, V. J. Demikis \$100, KLB Oakvilles apylinkė \$100.

Ontario vyriausybė yra sudariusi specialią komisiją tirti meno puoselėjimui šioje provincijoje ir paruošti savo rekomendacijas vyriausybei. Suinteresuoti asmenys ir organizacijos kviečiami pateikti savo sugestijas bei rekomendacijas raštu iki š. m. liepos mėnesio vidurio. Adresas: Special Committee, 7th Floor, 77 Bloor St. W., Toronto, Ont. M7A 2R9. Telefonas informacijai: (416) 965-7627.

MONTREAL

Sibirinių trėmimų minėjimas buvo rengiamas latvių. Dalyvavo lietuvių, estų, vengrų ir ukrainiečių atstovai. Prie nežinomo kareivio paminklo buvo padėtas vainikas ir išklausytos kalbos, dalyvaujant nemažam būriui žmonių.

Katedroje įvyko ekumeninės pamaldos, dalyvaujant latvių ir estų kunigams. Lietuviams atstovavo kun. St. Šileika ir kun. J. Kubilius. Giedojo AV parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Stankevičiaus, estų choras ir latvių vyrų choras. Gana gausiai dalyvavo latviai. Lietuviams su tautine vėliava atstovavo T. Kersytė, D. Piečiūtė ir L. Skučas.

Mergaičių "Pavasario" choras sėkmingai atliko maratoną, ku-

rio metu surinko aukų savo kelionei į Čikagą. Montrealiečiai, atsižvelgdami į mergaičių pastangas kaip vieninteliui vienietui atstovauti Čikagoje Montrealio lietuvių kolonijai dainų šventėje, gausiai aukėjo. Taip pat savo aukomis jas parėmė ir kaikišios Montrealio lietuvių organizacijos. Joms kelionė apskunkino AV parapijos choro atsakymas vykti į dainų šventę. Nedideliame vienietui "Pavasariui" reikėjo surinkti nemažai aukų, kad užsimokėtų už autobusą.

Po Mišių birželio 19 d. kun. J. Kubilius priėjusias prie altoriaus mergaites palaimino kelionei į Čikagą. Po maratono mergaitės (Nukelta į 9-tą psl.)

LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO BAIGMĖS IŠKILMĖS MONTREALYJE

Liepos 21, ketvirtadienį,

registracija Sheraton Mount Royal Hotel, 1455 Peel St.

Liepos 22, penktadienį,

registracija Sheraton Mount Royal Hotel;

12 valandą SPAUDOS KONFERENCIJA — ten pat;

8 v.v. **susipažinimo vakaras - šokiai**

McGill University, Student Union Ballroom, 3480 Mc Tavish St. (kaina — \$5).

Liepos 23, šeštadienį,

10 v.v. **turistinės kelionės** nuo Sheraton Mount Royal Hotel (kaina — \$9);

7 v.v. **kongreso uždarymo pokylis**

Le Palais des Congres de Montreal, 201 Viger Ave. W.

Vakarienė ir šokiai — \$25;

9 v.v. **uždarymo šokiai** ten pat (kaina — \$10).

Liepos 24, sekmadienį,

1 v.p.p., **iškilmingos Mišios**

katedroje Mary Queen of the World (Dorchester Blvd. — Mansfield St.);

3 v.p.p. — **koncertas**

Expo Theatre — Cite du Havre (įėjimas — \$6);

8 v.v. **atsisveikinimo šokiai**

McGill University Student Union Ballroom (kaina — \$1).

Kviečiame dalyvauti visus šiose nepaprastose iškilmėse!

V PLJK MONTREALIŠKĖS DALIES KOMITETAS

PLEČČIAME KOMERCINĖS DRAUDOS SRITĮ:

- Apartamentiniams pastatams
- Krautuvėms
- Dirbtuvėms
- Statyboms, remontams
- Įstaigoms

TEIRAUKITĖS KAINŲ IR SĄLYGŲ!

Dažniausiai rasite priimtinas Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL. 722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8.

Telefonas: 766-5827

Darbo valandos	Aušros Vartai	Rosemount
Pirm., antr. treč.	9.00 — 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	6.00 — 8.00
Penktadieniais	10.00 — 6.00	12.00 — 6.00
Sekmadieniais	10.00 — 12.30	—

Certifikatai: min.	\$1,000.00	DUODA PASKOLAS:
1 metų	8.75%	
Terminuoti indėliai:		nekilnojamo turto, asmeninės ir prekybinės. Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000
1 metų	8.50%	
180 — 364 d.	7.75%	
30 — 179 d.	7.25%	
Trumpalaikis indėlius už \$20,000 ir daugiau		
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	7.25%	
su drauda	7 %	
Čekių sąskaitos	5 %	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMI